

საერთო გაზეთი

№22 (375) • 22 ივნისი, 2016 წ. • გაზეთის ოთხგზობა • WWW.SAERTOGAZETI.GE • ღირსი 1.20 ლ.

**„ნაშრომობა“ არჩევნებისთვის
„ზონდერჯგუფებს“ აბროვებს?**

**2016 წლის არჩევნებში
გამარჯვების ყველაზე დიდი
შანსი „ქართულ ოცნებას“ აქვს**

**მეხსიერების სავარჯიშო, ანუ რატომ
დაავიწყდათ ვიღაცებს, რამდენი
პროფესორი და მასწავლებელი
„ჩარეცხა“ სააკაშვილმა?**

„მიირთვით გომბეშო“!

- რას ვუშვებით ხოლმე გომბეშოს?
- რა მოსდის გომბეშოს გადაღებისგან?

**დასავლეთი შოკშია:
რუსეთმა ნატოს წყალქვეშა
ნავების საიდუმლო გაზა შეიძინა!**

**თვითგანადგურების ზღვარზე
„დედაჩემს როგორ შეეხნენ,
ჩემი დედა მოვ..ან?!“**

საქართველოს ეკონომიკისა და ბიზნეს-ბარათის მიღწევები და გამოწვევები

20 ივნისს სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ ბიძინა ივანიშვილის დაარსებული ორბანიზაციის „მოქალაქის“ ინიციატივით, „საქართველოს ბიზნესსაფორუმის“ და კარტინორი ორბანიზაციის თანამონაწილეობით გაიმართა ეკონომიკური ფორუმი „საქართველოს ეკონომიკა და ბიზნესბარათი - მიღწევები და გამოწვევები“

ყოფილმა პრემიერმა ბიძინა ივანიშვილმა ამ ეკონომიკური ფორუმის გამართვის შესახებ განცხადება წინა კვირაში ადგილობრივი, საერთაშორისო ბეჭდური მედიისა და საინფორმაციო სააგენტოების წარმომადგენლებთან გამართულ პრესკონფერენციაზე გააკეთა და კონფერენციაზე დასასწრებად მიიწვია ბიზნესმენები და ეკონომისტები, ეკონომიკის ექსპერტები, განსაკუთრებით ოპოზიციურად განწყობილი ექსპერტები, რომლებიც უარგუმენტოდ აკრიტიკებენ მთავრობის ბოლო წლების ეკონომიკურ პოლიტიკას.

რი ინვესტიციების, უმუშევრობის მაჩვენებლის შემცირებისა და უცხოელი ვიზიტორების რაოდენობის მატების მიმართულებით. ზოგიერთი სტატისტიკური მაჩვენებელი და ეკონომიკის მინისტრის კომენტარები: 2016 წლის პირველ კვარტალში შემოვიდა 376 მილიონი დოლარი, რაც 103 პროცენტით მეტია 2015 წლის I კვარტალთან შედარებით. ეს იმას ნიშნავს, რომ ჩვენს ვალუტაზე წინა შემცირდა, ეს ნიშნავს, რომ ახალი სამუშაო ადგილები შეიქმნა და ეკონომიკა წინ მიდის. ძალიან ბევრ საერთაშორისო რეიტინგში - ბიზნესის კეთების, საკუთრების უფლების, ბიზნესის თავისუფლებისა და კონკურენტუნარიანობის მხრივ - ვგეგმა მიმართულებით გვაქვს გაუმჯობესება.

ნებელმა მაქსიმუმს მიაღწია. ეს ინდექსი ნიშნავს იმას, რომ საქართველოს აქვს ჯანსაღი ეკონომიკა, ადგილობრივი ბიზნესი კი იღებს გადაწყვეტილებას, შექმნას ახალი სამუშაო ადგილები. მოხსენების შემდეგ, კონფერენციაზე გაიმართა დისკუსია, რომლის დროსაც ბიზნესისა და საექსპერტო წრეების წარმომადგენლებმა მოსაზრებები გამოთქვეს მათთვის საინტერესო საკითხებზე და მოისმინეს მთავრობის შეხედულებები.

ამონარიდები ბიძინა ივანიშვილის გამოსვლიდან:

● დღევანდელ წარმომადგენლობას თუ შეხვედრათ, შეიძლება ვთქვათ, რომ ძალას იკრებს ამ ტიპის ფორუმების გამართვა და აზრი ეძლევა მას. დღეს მეშვიდე შეხვედრაა. მმართველობის ის ტიპი, რომელიც პოლიტიკაში ჩვენი მოსვლის შემდგომ დაეაფუძნეთ ეკონომიკასთან დაკავშირებით, მოითხოვს სწორ შეფასებებს. ახალი იდეების მოწოდებაც შეიძლება ასეთი ტიპის ფორუმებზე. ყოველთვის განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ვანიჭებდი, რომ ფორუმებს დასწრებოდნენ ოპოზიციური ძალების წარმომადგენლები, ექსპერტები, რომლებიც ოპოზიციურად არიან განწყობილი ხელისუფლებისა და იმ ეკონომიკის მიმართ, რომელიც 2012 წლის შემდეგ დაფუძნდა. დღესაც რომ ვუყურებ, ჩვენი დაფინანსებული თხოვნის მიუხედავად, ოპოზიციურად განწყობილი ექსპერტები ძალიან იშვიათად ჩნდებიან... იქნებ, მაინც მოხერხდეს კრიტიკული შეფასება ხელისუფლების ეკონომიკური გუნდის მოღვაწეობისა, ზოგადად, ეკონომიკის შეფასება.

მსოფლიო ბანკმა საქართველოში სიღარიბის მდგომარეობის შესახებ ჩაატარა კვლევა: იმ ადამიანთა რაოდენობა, რომლებსაც არა აქვთ შესაძლებლობა დღეში თავის თავზე 2,5 დოლარზე მეტი დახარჯონ, 2012 წელს იყო 1 900 000. ახალი ხელისუფლების პირობებში ამ ზღვარს 490 ათასმა ადამიანმა თავი დააღწია. თუმცა დღეს კვლავ არის დარჩენილი 1 400 000 ადამიანი მეტი, ვისაც საამისო შესაძლებლობა არ გააჩნია.

ეკონომიკის საერთაშორისო სკოლის „ბიზნესის ნდობის ინდექსის“ თანახმად, 2016 წლის მეორე კვარტალის შეფასება ასეთია: ბიზნესის ნდობის მაჩვენებელი 30 პუნქტით მეტია 2015 წლის მეოთხე კვარტალთან შედარებით, რაც ნიშნავს კერძო სექტორის მოლოდინებისა და საგარეო ფაქტორების გაუმჯობესებას, აგრეთვე იმ პოზიტიურ შედეგს, რაც ლარის დასტაბილურებამ გამოიწვია ბიზნესის ნდობის გაძლიერებაში. აღსანიშნავია, რომ 2014 წლიდან, ინდექსის კვლევის წარმოების დასაწყისიდან, ამ მაჩვე-

● ჩემი ერთადერთი საზრუნავია ის, რომ ჩვენი ქვეყანა სწორი მიმართულებით განვითარდეს. ამისთვის გვეჭირდება, ეს არჩევნები ჩავატაროთ დირექტორად, ისევე როგორც ორი არჩევნები ჩატარდა ახალი ხელისუფლების მოსვლის შემდეგ. უნდა ჩავატაროთ ისეთი არჩევნები, რომ სალაპარაკო არ გახდეს მთელ მსოფლიოში და რაიმე ხინჯი არ ახლდეს. ძალიან დიდი იმედი მაქვს თქვენს ჩართულობის, საზოგადოების გაგების, სწორი ანალიზის, რომ სწორი არჩევანი გავაკეთოთ.

● ამ ხნის განმავლობაში ვგელაზე დიდი პრეტენზიები და გადაჭარბებული კამათი იყო პრემიერზე. გარწმუნებთ, რომ მსოფლიოში ნებისმიერი ქვეყანა ინატრებდა მსგავს ხელისუფლებას, ნებისმიერი ქვეყანა მსოფლიოში ინატრებდა ასეთ ეკონომიკურ გუნდს, ნებისმიერი ქვეყანა იოცნებებდა გიორგი კვიციანიშვილის მსგავს პრემიერ-მინისტრზე. ამ ვეველაფერს უნდა გაფრთხილება. ამიტომ არჩევნები სანიშნოდ უნდა ჩავატაროთ.

● სიღარიბე, რომელსაც წარმოაჩენენ ოპოზიციურად განწყობილი პარტიული ძალები და მათგან მართული მედია, ქმნის გარკვეულ ხიბლს იმისთვის, დაარწმუნონ მოსახლეობა - ეს ხელისუფლების ბრალია და ასეთი ხელისუფლება უნდა მოვიშოროთ. ნაცვლად კი სთავაზობენ აბსოლუტურად არაარგუმენტურებულ დაპირებებს. ხიბლი, რომ ეს ხელისუფლებას გადააბრალონ, ძალიან დიდია. ჩვენ უნდა შევფასოთ მთავრობა მხოლოდ რეა-

ში და რა გაკეთდა ოთხი წლის განმავლობაში, ეს ჩემს წერილში აღვწერე. დღეს ვერავინ იტყვის, რომ ვინმე ერევა პირად ქონებაში, ვინმე აყაჩაღებს ბიზნესს მთავრობის მხრიდან. მაქსიმალურად გაკეთდა ყველაფერი იმისთვის, რომ ადამიანის უფლებები პირველ ადგილზე იყოს დაყენებული.

● კვიციანიშვილი ვეველაფერს აკეთებს, რომ ხელი შეუწყოს ბიზნესს. გვეყავს გამჭვირვალე, არაკორუფციული მთავრობა და გვაქვს ასეთი სუსტი ეკონომიკა, როგორც გვაქვს. გვაქვს ევროპული ტიპის დემოკრატია და თუ მოვახერხებთ ამის შენარჩუნებას, შევძლებთ, რომ ეკონომიკაც განვითარდეს. დღეს გვეყავს მთავრობა, რომელიც იმართება ხალხისგან, იმართება ბიზნესისგან და ვეველა თქვენს გამოძახილს ეხმარება, რომ ლობირება გაეწიოთ.

● იმასაც შეგახსენებთ, რა ღონეზე იყო ადამიანის უფლებები - ძალიან დაბლა, ნულთან ახლოს. ერთი ჯგუფი კი კანონზე მაღლა იდგა და ვეველაფერს უფლებას აძლევდა საკუთარ თავს. სიტუაცია იყო ძალიან მძიმე, სწორედ ამ მიზნით მოვედი პოლიტიკაში. მოკლედ შეგახსენებთ, რა გაკეთდა: ადამიანის უფლებებისა და დემოკრატიის მხრივ, საქართველო ევროპის შესადარი გახდა. დღეს ვერავინ იტყვის, რომ ვინმე ერევა პირად საკუთრებაში ან სასამართლოს დამოუკიდებლობაში ან მედიის თავისუფლებაში. ჩემი გადმოსახედიდან მაქსიმალურად გაკეთდა ვეველაფერი, რომ ადამიანის უფლებები ძალიან ახლოს იყოს ევროპულთან. ამ

ბიძინა ივანიშვილის კომენტარი ეკონომიკური ფორუმის შემდეგ: „ეფექტობ, ძალიან საინტერესო შეხვედრა იყო. ბიზნესი იყო წარმოდგენილი მასშტაბურად. მთავრობის ეკონომიკური გუნდი ძალიან მომზადებული მოვიდა“.

ლობის გათვალისწინებით, რისი გაკეთება შეეძლო და არ გააკეთეს, ან შეუძლიათ და არ აკეთებენ, მაგრამ ეფორიული წინადადებებით შეცდომაში შეყვანა ხიფათთან არის დაკავშირებული.

● აძლევდნენ თავს უფლებას, ჩარეულიყვნენ კერძო ბიზნესში. ეს ჯგუფი კანონზე მაღლა იდგა და ისინი ყოველგვარი წესების გარეშე მოქმედებდნენ. სიტუაცია იყო ძალიან მძიმე. სწორედ ამ მიზნით მოვედი ხელისუფლება-

დროს ეკონომიკა ექვეყნურ ჩამორჩება უფრო მეტჯერ განვითარებული ქვეყნების ეკონომიკას. ასეთი დისბალანსი საჭიროებს განსაკუთრებულ ყურადღებას...

* * * შეხვედრის დროს იყო კითხვები ხელისუფლების მიმართ, იყო ასევე წინადადებები ხელისუფლების მიმართ... მათ შორის, კითხვები და წინადადებები ჰქონდა ბატონ ბიძინასაც, ასევე ექსპერტებსა და ბიზნესმენებს“.

„საერთო გაზეთი“
მთავარი რედაქტორი: ვახტანგ ხარტილაშვილი
გამომცემელი: შპს „საბამოსამლო ცენტრი „საერთო სიჭყვა“
მის: თბილისი, აბაშაძის ქ. 164;
ტელ.: 2 14 40 19; 2 34 28 97;
E-mail: saertogazeti@yahoo.com
რეგისტ. №202375349; შპს (სბც) 070.23 (479.22) ს-158

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. შესაძლოა, ავტორის პოზიცია არ ეთანხმებოდეს რედაქციის აზრს.
ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი.
გასაჩივრება შესაძლებელია გასაუფლებელიდან ერთი პირის ვალდებულებით. შემოსული გასაუფლებელი ავტორებს არ უხრუნდება.
იზიარება შპს „საბამოსამლო ცენტრი“ თბილისი, აბაშაძის ქ. 39

რამდენიმე დღის წინ ერთი პოლიტიკაში კარგად ჩახედული და ინფორმირებული ადამიანი შეშინებულა და მითხრა, რომ ნაციონალური საარჩევნო განსაკუთრებულად ეშინებოდა.

ყველამ ვიცით, სააკაშვილის მმართველობის არსებობდა ე.წ. ზონდერ-ჯგუფები, რომელთა მისია საპროტესტო აქციების მონაწილეების, ანუ ხალხის დარბევა და უმოწყალოდ ცემა იყო.

თავდაცვისა და უხეშ მმართველ ძალასთან ბრძოლისთვის საპირისპირო ჯგუფებს ქმნიდნენ ოპოზიციური პარტიებიც.

წინა რეჟიმის სიმბინჯებიდან ეს მანკიერებაც შემორჩა.

„უქმად“ დარჩენილი ძველი ოპოზიციური ჯგუფების ნარჩენი მოჩხუბრები, რომლებმაც ფუნქცია დაკარგეს, თურმე, „სამუშაოს“ ეძებენ და ჩვეულებრივად, ფულზე იყიდებიან. როგორც მითხრეს, არსებობს „მოჩხუბართა“ 20-30 და ზოგჯერ 60-კაციანი ჯგუფები, ძირითადად, ავღანეთში და აფხაზეთში ნაბრძოლი ხალხი, რომლებიც მზად არიან არეულობა მოაწყონ, ოღონდ გადაუხადონ.

რი ინტერესები და იმათ მომსახურებიან, ვინც მეტს გადაუხდის.

როგორც მაუწყებენ, ამ მხრივ, ყველაზე ორგანიზებულად სამეგრელოში მოქმედებენ. შექმნილია და სამოქმედოდ მზადაა ახალაია-გუნაია-შამახიას ცეცხლსასროლი იარაღებით აღჭურვილი ჯგუფი, რომელშიც ძველი ციხის და სამართალდამცავი სტრუქტურების სამსახურებიდან დანაშაულებრივი საქმიანობის გამო გათავისუფლებული პირები შედიან. მათი ძირითადი ინტერესი რეჟანში, ფული და მომავალი თანამდებობაა.

წყარო იმასაც მიმტკიცებს, რომ ნაციონალურ გარდაღვევანდელი ხელისუფლების ოპო-

„ნაცმოდრობა“ არჩევნებისთვის „ზონდერჯგუფებს“ აბროვებს?

ჩემი ინფორმატორის თქმით, ასეთი ჯგუფების თავდაცვითი ხედვებიან თურმე ნაციონალურის შუამავლებს, რომლებიც დიდძალ თანხას სთავაზობენ: თუკი არჩევნების პერიოდში თქვენს ბიჭებს დაგვანხმართ, უზენაეს გავგზავნით, რათა, საჭიროების შემთხვევაში, ავღანეთში ატეხონ. ფულს რამდენსაც გვეტყვი, იმდენს მოგცემით.

სხვათა შორის, ამ არაფორმალურ და არალეგალურ ე.წ. ზონდერ-ჯგუფებში 40 წელს გადაცილებული ისეთი ადამიანები არიან თურმე თავმოყრილი, რომლებიც, როგორც ზემოთაც ვთქვით, 90-იან წლებში ავღანეთის და შემდეგ კი საქართველოში წარმოებული აფხაზეთის და სამოქალაქო ომების მონაწილეები არიან და მძათა სისხლის გემოც იციან. ასე მითხრეს, თუ დასჭირდათ, თავიანთ ძველ თანამებრძოლებსაც კი არ დაინდობენ და ყველებსაც გამოსჭრიანო.

ამ ორომტრიალში, ჩემი ინფორმატორის თქმით, აქტიურად არის ჩართული „მებრძოლ პარტიოტთა კავშირიც“.

ჩემი წყაროს ცნობით, ამ ხალხის უმეტესობას პოლიტიკური ინტერესები არა აქვს.

სამაგიეროდ, აქვთ ფინანსუ-

ზიციში მყოფი სხვა პარტიებიც მუშტი-კრივით აპირებენ ხმების მოპოვებას.

ინფორმატორი კონკრეტულ სახელებსა და გვარებს მისახელებს, რომლებსაც, ამჯერად, გასაგები მიზეზები გამო, არ გავანხმებ.

კერძოდ, საუბარია იმ ადამიანებზე და მათ მხარდამჭერებზე, რომლებიც 2012 წლის არჩევნების შემდეგ სამართლიანობის დამკვიდრებას ელოდნენ სასამართლოს გზით და ჯერჯერობით მათი საქმეები

კვლავ თაროებზეა შემოდებული. დამნაშავეები არ დასჯილან და რადგან ეს არ მოხდა, დაზარალებული და ღირსებაშეღალახული ადამიანები ახლა თვითონ აპირებენ სამართლიანობის აღდგენას და იმუქრებიან: არჩევნების დღეს გაჩვენებთ, ნაცებსაც და „ოცნებსაც“, როგორ უნდა აბუჩად აგვებაო.

როგორც მე ვხედავ, ამ არჩევნებისთვის საარჩევნოდ კი არა, ყველა საჩხუბრად ეშინებოდა, — დასძინა ჩემმა ინფორმატორმა.

ლები მივიდნენ უკვე არწმუნებენ ხალხს, ამ არჩევნებში „ნაცმოდრობა“ გაიმარჯვებს, ვისაც ტყავის გადარჩენა გინდათ, ჩვენ დაგვიჭირეთ მხარით. ვინც არ უშინდება ამთ დაქაღნებას, ელაქუცებიან და ფულს სთავაზობენ დახმარების სახით, სოციალური საჭიროების შემთხვევაში. მასიურად მუშაობენ თურმე დევნილთა დასახლებებში და მათ ჯერ კიდევ დაუკანონებელი საცხოვრებელი ფართების დაკანონებას აპირებდნენ, თუ არჩევნებში ხმას „ნაცმოდრობის“ მიერ შეთავაზებულ კანდიდატს მისცემენ.

როგორც მარწმუნებენ, ადამიანები, რომლებიც ქვეყანაში მასიური არეულობის მოწყობას გეგმავენ, ერთი ცენტრისგან იმართებიან, ეს არის „ნაცმოდრობა“, რომელიც ფულს არ ზოგავს არჩევნების მოსაგებად და ნებისმიერი სტრატეგიისთვის ნებისმიერი თანხის დასახარჯად არის მზად.

თანხები არა მხოლოდ უკრაინიდან, არამედ „კუჩუკას“ და „ზარალას“ პირადი ანგარიშებიდანაც ირიცხებაო, ამტკიცებს ჩემი წყარო, რომელიც დასძენს:

თვით ნაციონალურმა გაკვირვებულებმა მითხრეს, ისეთი სიტუაციაა, ისე აძლიერებენ „ნაცმოდრობის“ თავდაცვით პარტიას თანხებით, ისე მობილიზებულად მოქმედებენ, რომ „ნაცმოდრობის“ ის წევრები, რომლებსაც ხელი ჩაქნული ჰქონდათ და პარტიიდან თითქმის გასული იყვნენ, უკან ბრუნდებიან და „ნაცმოდრობის“ რიგებს ავსებენო.

მოკლედ, დიდი მოძრაობები ყოფილა, ბატონებო, ჩვენს ზურგს უკან და როგორც ჩემს ინფორმატორს, ასევე მეც დიდი იმედი მაქვს, რომ შესაბამის სამსახურებში არ სძინავთ მათ, ვისაც ჩვენი უსაფრთხოებისთვის არ უნდა ეძინოთ...

ირანდა კალანდაკი
593 561 118

ბიძინა ივანიშვილი და „და სხვები“

ვახტანგ ხარჩილავა:

ბესო ჟღენტმა (იყო ასეთი კრიტიკოსი) მწერალთა კავშირის ყრილობაზე საანგარიშო მოხსენებაში მწერალთა გრძელი სია წაიკითხა – საანგარიშო პერიოდში ამ ამხანაგებმა და კიდევ სხვებმა საინტერესო ნაწარმოებები გამოაქვეყნესო.

ერთმა მწერალმა, რომელიც სიაში ვერ მოხვდა, ჟღენტს უსაყვედურა: რა არის, ბატონო ბესო, არასოდეს რომ არ მახსენებთ და სულ „და სხვებში“ რომ მგულისხმობთო?

– შენ იმ „და სხვებშიც“ არ გულისხმობ, კაცო, თავიო დამანებო, – მიუგო ჟღენტმა.

ბიძინა ივანიშვილსაც უსაყვედურეს პოლიტიკური პარტიების წარმომადგენლებმა – თქვენს წერილში მხოლოდ „ნაცმოდრობას“ რომ ახსენებთ, ჩვენ სად ვართო?

ივანიშვილს ამ „ჩამჭრელ“ კითხვაზე პასუხი არ გაუცია, თუმცა, ჩემი აზრით, პარტიები, რომლებიც მას არ უხსენებია, ივანიშვილმა „ნაც-

ბობთ პარტია და ვგულისხმობთ დიდი ლენინი“, ვამბობთ „რუსთავი-2“-ს და ვგულისხმობთ „ნაცმოდრობას“, ვამბობთ „ნაცმოდრობას“ და ვგულისხმობთ „რუსთავი-2“-ს, ანუ იცავ „რუსთავი-2“-ს, იცავ „ნაცმოდრობას“ და მასთან თანაფრომლოვ.

არის კიდევ ერთი კატეგორია პარტიებისა, რომლებიც ორმაგ თამაშს ეწევიან და მარცხენა თვალს „ნაცმოდრობას“ რომ უკრავენ, მარჯვენას „ქართულ ოცნებას“ უპატუნიებენ.

მოკლედ რომ ვთქვათ, პოლიტიკურ ასპარეზზე ორი მთავარი პოლიტიკური ძალაა – ერთი „ქართული ოცნება“, მეორე – „ნაცმოდრობა“.

ეს ორი ძალა და კიდევ ე. წ. „და სხვები“.

თუმცა არის კიდევ პარტიები, რომლებიც იმ „და სხვებშიც“ არ იგულისხმებიან, თუმცა, იცოცხ-

სხვაშიც კი არ იგულისხმებიან.

აქეთ ნაპირზე ერთი კაცი, ერთი ბიძინა ივანიშვილი, იქით კი ყველა დანარჩენი და ეს ყველა დანარჩენი ამ ერთ კაცს, ერთ ბიძინა ივანიშვილს, ებრძვის.

ებრძვისო, კი ვთქვით, მაგრამ მთლად ბრძოლა არ არის ეს, უფრო „გაღმა შეედავე – გამოღმა შეგრჩებას“ ჰგავს, ვიდრე ომს და ბრძოლას.

საკმარისია, რომელიმე მათგანს თითო დაუქნიოს ბიძინა ივანიშვილმა და თავისკენ იხმოს, მოხმობილი მყისვე მიატოვებს „თავისიანებს“ და სულ ფორთხვა-ფორთხვით მიეახლება დამძახებელს, რომ სამარადისო ძმობა და ერთგულება შეჰფიცოს...

მერე რა, რომ ერთი საათის წინ

ეს ქვემოთხაზი ათას სისულელეს აბრალებდა ივანიშვილს, ცილს წამებდა, შეურაცხყოფას აყენებდა, ერთი დამახეხა და ყველაფერი ერთბაშად დავიწყებდას მიეცა.

იქ „გაღმა“, შუბლის ძარღვი გაწვევტილი აქვთ...

იქ, „გაღმა“, მართალია, წამწა-უწუმ ახსენებენ სამშობლოს, ახსენებენ ქვეყნისა და ხალხის ინტერესებს, ბრტყელ-ბრტყელ ფრაზებს ისვრიან ხილული თუ უხილავი მტრების წინააღმდეგ და მზადყოფნას გამოთქვამენ, უყოყმანოდ შეეწირონ სამშობლოს, თუმცა სინამდვილეში მათ არავინ და არაფერი აინტერესებთ, გარდა საკუთარი ვიწრო პარტიული ინტერესებისა, გარდა კარიერისა, გარდა კეთილდღეობისა.

ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში, დარწმუნებული ვარ, ეს ერთი კაცი იმ ყველა დანარჩენს პირფინდად მოუგებს და კიდევ ერთხელ დაგვანახებს მათ უსუსურობას, მათ ქვედადნურ ზნეს და ხასიათს, მათ უხადრუკობას.

ის ერთი კაცი, ბიძინა ივანიშვილი, მოიგებს ამ ბრძოლას, რადგან ამ ერთი კაცის უკან სიგარტლე და საფოტოლოს უანგარო სიყვარული დგას, ხოლო იმ დანარჩენების უკან მხოლოდ ავარტავენა, ავბიციები და ეგოიზმი.

მოდრობაში“, ანუ „და სხვებში“ იგულისხმა და სწორადაც მოიქცა.

ვფიქრობ, ჯერჯერობით, პარტიების გადანაწილება-გადაჯგუფების პროცესი არ დამთავრებულა, ჯერ მხოლოდ ვაჭრობისა და „ფლირტაობის“ პერიოდია, თუმცა კონტურები იმისა, ვინ ვის შეუგორდება ლოგინში, უკვე ჩანს.

ის კი არა, ზოგიერთ პოლიტიკურ სარეცელში იმდენი ვინმეა ერთად შეხორხლილი, თავ-ფეხის რაოდენობის დათვლა ჭირს.

მაგალითად, „ნაცმოდრობის“ პარტიული ტელევიზიის „რუსთავი-2“-ის „სპალნაში“ შექმნილი ზედანორის მიხედვით, თითქმის უსუსტად შიშვლივთ განსაზღვრო, ვინ აპირებს „ნაცმოდრობასთან“ აქტიური „ინტიმური კავშირის“ დამყარებას.

ესენი „რუსთავი-2“-ს, მათი თქმით, იმიტომ ესარჩლებიან, რომ სიტყვის თავისუფლებას იცავენ, თუმცა ცნობილი ლექსისა არ იყოს: ვამბობთ ლენინი და ვგულისხმობთ დიდი პარტია, ვამ-

ლეთ, ისეთი შთამბეჭდავი სახელწოდებები აქვთ, გეგონებათ, ერთ დამახეხებაზე ასიათასიან ლაშქარს გამოიყვანენ.

ამეთ ნაპირზე ერთი ბიძინა ივანიშვილი, იქით „და სხვები“ და ისინიც, როგორც „და

„საერთო გაზეთის“ არქივში ერთი ინტერვიუ ინახება, რომელიც 2011 წლის ოქტომბერშია ჩაწერილი, ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში შემოსვლიდან ერთ თუ ორ კვირაში. რესპონდენტი, ერთი ცნობილი პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი, კითხვაზე, როგორ შეაფასებთ ბიძინა ივანიშვილის პოლიტიკაში შემოსვლასო, ასე პასუხობს: ბიძინა ივანიშვილი მიზეზი სააკაშვილის პროექტია. მისი პოლიტიკაში შემოსვლა იმას ისახავს მიზნად, რომ ოპოზიციური პარტიები თავის გარშემო შემოიკრიბოს, რომ მერე ყველა ჩაყლაპოს და გააუვნებელყოს, რითაც, რა თქმა უნდა, სააკაშვილი დარჩება მოგებულო.

რესპონდენტი, ცხადია, თავისი პარტიის საერთო პოზიციას გამოხატავდა და ხაზგასნით იმეორებდა, ჩვენი პარტია ივანიშვილთან საქმეს არ დაიჭერს, ეგ ოპოზიციის ჩასაძირად არის შემოგზავნილი სააკაშვილის მიერო.
ჩემს ბაოცვას საზღვარი არ ჰქონდა, როცა ინტერვიუს ჩაწერიდან მესამე დღეს კატივირებული რესპონდენტი და მისი „პრინციპული“ პარტია ივანიშვილის ბიზნესცენტრში ვნახე ივანიშვილის წინ „სპირანაჟ“ ბაჭიშვილი და ეს „პრინციპული“ ისე აძინებდადნენ კუდავს და ისე აწუხებდადნენ

წუხებდადნენ თვალვას, თითქოს ვხე და ვთვარე ივანიშვილზე ამოვლიოდათ.
ვთქვა, ვინ იყო ის რესპონდენტი და რომელი იყო ის „პრინციპული“ პარტია?
კი, ბატონო, ვიტყვი: რესპონდენტი – პატა ზაქარაიშვილი, პოლიტიკური პარტია – „რესპუბლიკელები“.
 „რესპუბლიკელები“, კარგად მოძოვეს რა „ქართული ოცნების“ ველ-მინდვრები, უკვე გაღმა გადავიდნენ და ახლა იქიდან დაუწყებენ, ალბათ, ივანიშვილს ქვების სროლას.
 ქართული პოლიტიკა დიდი ხანია

უხეობის, უტიფრობის, თვალთმაქცობისა და ფარისევლობის ჭაობშია ჩაფლული და ქართველ პოლიტიკოსთა დიდი ნაწილი ამ ჭაობში ისე კარგად გრძნობს თავს, ამოსვლა არ უნდა იქიდან.
 ე. წ. ოპოზიციურ პარტიათა გაღმა ნაპირას გაშლილი პოლიტიკური ბანაკის მოლაშქრენი ისეთი იდეოლოგიის გარშემო არიან გაერთიანებულნი და თავს ისეთი უცხოელი ინსტრუქტორები დასტრიალებენ, არ არის გამორიცხული, არც საკუთარი სამშობლოს წინააღმდეგ გალაშქრებაზე თქვან უარი.
 სინამდვილეში, ისინი ბიძინა ივანიშვილს კი არა, საქართველოს უპირისპირდებიან.
 აქეთ ერთი კაცი, ერთი ბიძინა ივანიშვილი – იქით ყველა დანარჩენი, თავის „და სხვებიანად“.
ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში, დარწმუნებული ვარ, ეს მართი კაცი იმ ყველა დანარჩენს პირფინდად მოუხვას და კიდევ მართხელ დაგზანახვას მათ უსუსურობას, მათ ქვედადნურ ზნეს და ხასიათს, მათ უხადრუპობას.
 ის მართი კაცი, ბიძინა ივანიშვილი, მოიხვას ამ ბრაბოლას, რადგან ამ მართი კაცის უკან სიმატლე და საფოპოლოს უანბარო სიყვარული ღვას, სოლო იმ დანარჩენების უკან მხოლოდ ამაპარტაზნება, ამაბიცივი და მგოიში.

გურამ ადამაშვილი:

2016 წლის არჩევნებში გამარჯვების ყველაზე დიდი შანსი „ქართულ ოცნებას“ აქვს

მართლაც საინტერესო მოვლენების შემსწრე ვართ, ის ხალხი, რომლებიც წლების წინ ვითომდა ნაციონალურ მოძრაობას ებრძოდა და მის რუპორს „რუსთავი-2“-ს აკრიტიკებდა, დღეს „პერმანენტულ“ რეჟიმში სხედან ამ ტელევიზიის ეთერში „თავისუფალი სიტყვის“ დაცვის მოტივით. ბუნებრივად ჩნდება კითხვა, რა გახდა ამ ადამიანების პოზიციის „შეცვლის“ მიზეზი, თუმცა საკითხავია, შეიცვალეს თუ თოზიციც რომ ერქვათ, ეს „პროტესტი“ მოსახლეობისთვის თვალში ნაცრის შესაყრელად ჭირდება. 2014 წელს პრესაში გავერცელდა პოლიტიკური პარტიების ლიდერთა ყოველთვიური ხელფასების 2013 წლის მონაცემები, რომელიც სახელმწიფო აუდიტის სამსახურითვის იყო მიწოდებული კანონით სავალდებულო სახელფასო დეკლარაციების სახით. ვერაფერს იტყვი, მართლაც შთამბეჭდავი ციფრებია, რაც პოლიტიკურმა პარტიებმა ასე განმარტეს, ეს ფული შემოწარმოების შედეგად გაგვიჩნდა. ამ მონაცემების მიხედვით, „ეროვნული ფორუმის“ ყველაზე მაღალანაზღაურებადი პერსონა პარტიის თავმჯდომარე კახა შარტავაა, რომლის ყოველთვიური ხელფასიც 21.000 ლარია. „ქრისტინულ-დემოკრატიული პარტიის“ თავმჯდომარე გიორგი თარგამაძე და გენმდივანი ლევან ვეფხვაძე 30-30 ათას ლარს იღებდნენ, აწ „მაესტროს“ ტოკ-შოუს წამყვანად მოვლენილი მაგდაანიკაშვილისა და ნინო ბურჯანაძესთან „დაბლოკებული“ გიორგი ახვლედიანის ყოველთვიური ჯამაგირი 27.500 ლარი ყოფილა. „თავისუფალი დემოკრატების“ თავმჯდომარის ირაკლი ქადაგიშვილის ხელფასი 23.500 ლარია, ხოლო „ახალი მემარჯვენეების“ ლოჯისტიკის სამსახურის უფროსის დავით ტყეშელაშვილის 8.250

ლარი. ამ მონაცემებში მითითებული არ არის რა ოდენობის ხელფასს იღებდნენ პრეზიდენტ მარგველაშვილის მრჩეველად „გადაპორტირებული“ ფიქრია ჩიხრაძე, პარტიის დღევანდელი ლიდერი მანანა ნაჭყვია და „მარადწვანე პროტესტანტი“ მამუკა კაციტაძე. ყველაზე „ღარიბი“ პარტიის, ანუ ლეიბორისტების ყველაზე მაღალანაზღაურებადი პერსონა იოსებ სამხარაძე ყოფილა 12.386 ლარით, ოღონდ რა მოვალეობას ასრულებს ბატონი სამხარაძე, მითითებული არ არის, ასევე უცნობია შალვა ნათელაშვილისა და გიორგი გუგავას ყოველთვიური გასამრჯელო. „საქართველოს გზის“ ყველაზე მაღალანაზღაურებადი პირი თემურაზ მურგანიძეა, რომელიც ყოველთვიურად უნაღდო ანგარიშსწორებით იღებდა 16.750 ლარს, „თავისუფალ საქართველოში“ თურმე ყველაზე მაღალ ხელფასს ბუღალტერს, ქეთევან ურდულაშვილს უხდიდნენ - 3.088 ლარი, ხოლო რესპუბლიკურ პარტიაში კი თამარ რომელაშვილს 16.800 ლარი. „ქრისტინულ-დემოკრატიული სახალხო პარტიის“ თბილისის ორგანიზაციის თავმჯდომარე ეკატერინე ჩიტიაშვილის ყოველთვიური ხელფასი 19.500 ლარი ყოფილა. „ქართულ ოცნებას“ განდგომილი არმაზ ახვლედიანის ხელფასი, როცა ამ პარტიის აღმასრულებელი მდივნის თანამდებობას იკავებდა, 8.899 ლარს შეადგენდა, რაც შეეხება ნაცემოძრაობას, მხოლოდ ცენტრალური ადმინისტრაციის უფროსის ელენე ჯავახაძის ხელფასია დაფიქსირებული - 18.000 ლარი. ანაზღაურების მხრივ ახლად გაპოლიტიკოსებული პაატა ბურჭულაძე ლიდერობს 65.000 ლარით. სახელფასო სიის ბოლომდე ჩამოთვლით თავს არ შეგაწყენთ, უბრალოდ ის გვაინტერესებს, რომელი წყაროებიდან ფინანსდებიან ასე მსუყვედ

ქართული პოლიტიკური პარტიები, რადგან სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი თანხები, ნამდვილად ვერ გაწვდება მათ ლიდერთა თუ წევრთა რბილად რომ ვთქვათ, სოლიდურ ხელფასებს. ეს კითხვა აქტუალობას განსაკუთრებით კარს მომდგარი არჩევნების წინ იძენს, მით უმეტეს, რომ ე.წ. ოპოზიციურმა სპექტრმა ძალზე საეჭვოდ მოიყარა თავი ნაცემოძრაობის გარშემო. აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით, საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებთან დაკავშირებით, გვესაუბრება არასამთავრობო ორგანიზაცია „პოზიციის“ ხელმძღვანელი **გურამ ადამაშვილი**. ხსენებული ორგანიზაციამ არჩევნებთან დაკავშირებით საინტერესო კვლევები ჩაატარა, რომლის პრეზენტაციაც 28 ივნისს იგეგმება.

გურამ ადამაშვილი: „თუ ჩვენ 2008 წლიდან მოყოლებული დღემდე საარჩევნო პერიოდს განვიხილავთ, უდავოა, რომ 2008 წელს ერთპიროვნული დამოკიდებულება იყო არჩევნების მიმართ. მაშინდელი პოზიცია და ოპოზიცია კულისებში ერთი იყვნენ, უბრალოდ საზოგადოებისთვის ხდებოდა იმის აფიშირება, რომ საქართველოში ოპოზიცია არსებობდა, რასაც მაშინდელი პარტიული დაფინანსებების და ოპოზიციური ძალების პოლიტიკურად დაკმაყოფილების მდგომარეობის შესახებ არსებული ინფორმაციები მიანიშნებს. ამ შემთხვევაში მთლიან ოპოზიციურ სპექტრს ვგულისხმობ. თუ მაშინდელ ხელისუფლებასთან კარგ ურთიერთობაში არ იყავი, ძალიან მძიმე მდგომარეობაში აღმოჩნდებოდი. 2012 წელმა ცალსახად აჩვენა, რომ აუცილებელი იყო ხელისუფლების შეცვლა. წინა ხელისუფლებას უამრავი მინუსი ჰქონდა, მაგრამ ჩემთვის განსაკუთრებით უარყოფითი იყო ნაცხელისუფ-

ლების საზოგადოებისადმი დამოკიდებულება, ჩემთვის ახლადდაგებული გზა და ლამაზი შენობა არაფერს ნიშნავს, თუ ციხეში ნაწამები ხალხი ზის, ან ვინმეს უსამართლოდ სჯიან. ჯერ მოსახლეობა უნდა იყოს თავისუფალი, ბედნიერი და ეკონომიურად წვლგამართული, ამის შემდეგ აქვს ყველაფერს ფასი. 2012 წელსაც თითქმის ერთპიროვნული დამოკიდებულება იყო, ერთ ძალას მეორე ცვლიდა, უბრალოდ ამ უკანასკნელში რამდენიმე პოლიტიკური პარტია იყო გაერთიანებული. ამ ერთიანობამ შეცვალა მანამდე არსებული ვითარება. შემდეგ იყო პრეზიდენტის და თვითმმართველობის არჩევნები, მაგრამ ყველაზე მნიშვნელოვნად მაინც საპარლამენტო არჩევნები მიმანია, რადგან ის არის უმნიშვნელოვანესი ქვეყნისთვის. ჩემი აზრით, 2016 წლის არჩევნები გაცილებით საინტერესო იქნება, ვიდრე 2008 წლისა და 2012 წლის არჩევნები, რადგან წინა ხელისუფლების მმართველობის პერიოდისგან განსხვავებით, დღეს გაცილებით თავისუფალია მასშვილი, საზოგადოება და ბიზნესი, რაც არ ახსოვს საქართველოს პარლამენტის არჩევნების ისტორიას. 2016 წელს გვექნება მრავალპარტიული, თანაბარ პირობებში არჩევნების ჩატარების ვითარება. მრავალპარტიული არჩევნები იმითაა კარგი, რომ საზოგადოებას მეტი არჩევანის საშუალება აქვს, რა შედეგითაც არ უნდა დასრულდეს 2016 წლის არჩევნები, დარწმუნებული ვარ ვიღაც მაინც დარჩება უკმაყოფილო, ამიტომაც კარგი იქნება სადამკვირვებლო მისია გაძლიერდეს, რომ შემდგომში პოლიტიკურ ძალებს არ გაუჩნდეთ პრეტენზია, რომ არჩევნები გაყალბდა, ან არასწორად იქნა ჩატარებული და ა.შ.

ძალიან არ მომწონს მოსაზრება, რომ პოლიტიკა ბინძური სფეროა, გარკვეულწილად მეც ვეთანხმები, მაგრამ ჩვენ ისიც შეგვიძლია, რომ პოლიტიკა არ გაყავინძურთ. სამწუხაროდ, ქართველებს გვახასიათებს, რომ თუ რაღაცას სუფთა გზით ვერ მივაღწიეთ, ისეთ გზებს მივმართობთ, რაც შემდგომში საზოგადოებას აზარალებს. სხვათა შორის, მავანთა პარტიიდან პარტიაში გადასვლა ამის მაგალითი, თითქოს ერთ პარტიას ვერ ერგებინა და იმიტომ გადადიან მეორეში. ჩემთვის გაუგებარია (შეიძლება ჩემი ასაკიდან გამომდინარე, ამის თქმისთვის გამკიცხონ კიდევ) მათი ეს საქციელი, ვერ წარმომიდგენია იმ მიზნებიდან და ორიენტაციიდან, რომლითაც ხარ მიზანმიმართული შენი ქვეყნის განვითარებისთვის, ოდესმე რაიმემ გადაგაზვევინოს, თუ აქ არ არის რაღაც შეფარული სხვა ინტერესი. პირადად მე, კეთილშობილური მიზნის მიღწევას ერთ პოლიტიკურ ძალასთან, ან ჩემი გუნდით ვცდილობ. ადამიანი, რომელიც აზრს ხშირად იცვლის, ხელისუფლებაში მოსვლის შემთხვევაში ქვეყანას დაღუპავს. ჩემთვის მიუღებელია, რომ ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ სახელმწიფო სტრუქტურებშიც იცვლება მთელი კონტიგენტი, ეს განსაკუთრებით ნაციონალურ მოძრაობას ეხება. სამინისტროები არის ინსტიტუტი, სადაც ადამიანები თავის პროფესიულ ცოდნას და გამოცდილებას დებენ, ამიტომ ეს სტრუქტურები აბსოლუტურად აპოლიტიკური უნდა იყოს. როცა საქმე ქვეყნის განვითარებას ეხება, კადრი იმის მიხედვით არ უნდა შეარჩიო, ჩემი ახლობელია, ან დროშის კარგად აფრიალებდა. ახალი განათლებული ადამიანები უნდა გამოვიდნენ პოლიტიკურ ასპარეზზე, რადგან ქართულ პოლიტიკას გაცოცხლება ჭირდება.

რეზიუმე

- თქვენც ეთანხმებით იმ მოსაზრებას, რომ მოსახლეობა უკიდურესად ნიპილის-ტურად არის განწყობილი და ამომრჩევლის 60% არჩევნებზე არ მივა?

- საზოგადოება დაიღალა იმით, რომ ყველა პოლიტიკური ძალა არჩევნების მოახლოების პარალელურად აქტიურდება. მას ისეთი აქტიურობა ჭირდება, რომელიც მის ყოველდღიურ ცხოვრებას გააუმჯობესებს. ამიტომაც აღარ მიდის არჩევნებზე და ეს არასტაბილური მდგომარეობა თვითონ უნდა შეცვალოს. საზოგადოებაში უნდა გაჩნდეს იმის განცდა, რომ ხელისუფლება ზრუნავს მის მომავალზე. მესმის, რომ საზოგადოება დაიღალა მუდმივად დაძაბულ პოლიტიკურ ვითარებაში ცხოვრებით და მატერიალური შეჭრებით, მაგრამ არის რაღაც გარდამავალი ეტაპი, როცა უფრო მეტი თმენის ვალდებულება საჭიროა, რომ უფრო უკეთესი შედეგი დადგეს, ერთმა არასწორმა ქმედებამ კი შეიძლება უკან დაატრიალოს ყველაფერი. ამიტომ საზოგადოებამ კარგად უნდა გააცნობიეროს, რომ თუნდაც ამ მარტივი მიზეზიდან გამომდინარე უნდა მივიღოთ საარჩევნო ყუთთან და მიიღოს გადაწყვეტილება. წინააღმდეგ შემთხვევაში ეს საარჩევნო ხმები ისეთ ნეგატიურ ჭრილში გადავიდეს, რომ იმაზე უარესი შედეგი მივიღოთ, ვიდრე ამ ოთხი წლის განმავლობაში მოლოდინის რეჟიმში ვცხოვრობდით. როგორც გითხარით, 28 ივნისს ვგეგმავთ ჩვენი ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების გამოქვეყნებას, ახლა დათვლის პროცესში ვართ და 28 ივნისისთვის გვექნება უფრო დაზუსტებული პასუ-

მარტივი საქმე და ეს მინდა საზოგადოებამ კარგად გაითავისოს. მიუხედავად ამისა, „ქართულ ოცნებას“ ვურჩევდი, რომ არ გასცენ ისეთი დაპირებები, რაც ვერ შესრულდება, რადგან ეს უმნიშვნელოვანესია საზოგადოების აზროვნების, ფსიქიკისა და ცნობიერებისთვის, რადგან რომ მპირდები, შენი იმედი მაქვს, ამ იმედს თუ მომიკლავ, მეორედ ხმას აღარ მოგცემ. ეს ბუნებრივი პროცესია. დღევანდელი ვითარებიდან გამომდინარე, მიმაჩნია, რომ არჩევნებში გამარჯვების ყველაზე მეტი შანსი სახელისუფლო პარტიას აქვს, ვგულისხმობ, უშუალოდ „ქართულ ოცნებას“, მაგრამ თუ მან სწორი სვლები არ გააკეთა, ქვეყანა ისევ ჩიხში შევა. საზოგადოებას გათვითცნობიერებული უნდა ჰქონდეს, რომ ხელისუფლება უმძიმეს მდგომარეობაშია, თუნდაც ამ შიდა მრავალპარტიულობიდან გამომდინარე, რასაც გარე პოლიტიკური მდგომარეობაც ემატება. მიუხედავად ამისა, ყველაზე მეტი შანსი მაინც „ქართულ ოცნებას“ აქვს თუ სწორ გადაწყვეტილებებს მიიღებს და პარტიულ საის სათანადო პერსონებით დააკომპლექტებს.

რაც შეეხება პაატა ბურჭულაძის პარტიას, რესპუბლიკელებს, „თავისუფალ დემოკრატებს“, ნაციონალებს და ა.შ., როგორც გითხარით, ყველა თავისას ცდილობს, მაგრამ ჩემთვის მიუღებელია ის პარტია, რომელიც არაკანონიერი გზებით, საზოგადოების მოტყუებით ცდილობს წარმატების მიღწევას. მე ვიცი ადამიანები, ოღონდ მათ ვინაობას ვერ დავისახელებთ, რომლებიც არჩევნების დროს ტყავიდან ძვრებოდნენ, მერე თავისი რომ

ხი, რამდენი ადამიანი აპირებს არჩევნებში მონაწილეობის მიღებას. მე დღევანდელი ხელისუფლების ყველაზე დიდ მინუსად სწორედ ის მიმაჩნია, რომ მოსახლეობამ ძალიან ნაკლებად იცის დადებითი რა კეთდება ქვეყანაში. სხვა მედიასაშუალებებს რომ თავი დაეანებოთ, საზოგადოებრივმა მაუწყებელმა, რომელიც ხალხის ჯიბიდან ფინანსდება, ხომ უნდა მიაწოდოს ამის შესახებ ინფორმაცია. მე თვითონ აღმომიჩენია, რომ რაღაც კარგი გაკეთებულა და არ ვიცოდი. სხვათა შორის, ეს ბევრი ადამიანისგან მომისმენია.

- რომელი პოლიტიკური პარტია მიგაჩნიათ იმ ძალად, რომელსაც უკეთ ესმის საზოგადოებას რა ჭირდება და შესაბამისად ვის ექნება ამ საზოგადოებისგან ყველაზე მეტი ნდობა?

- მოქმედ ხელისუფლებას აქვს ძალიან დიდი შანსი, რომ არსებული მდგომარეობა იმ ფაზაში გადაიყვანოს, რასაც ქვეყნის განვითარება ჰქვია, რადგან ამ ოთხი წლის განმავლობაში კარგი გამოცდილება დაუგროვდათ. მმართველ ძალას ჰქონდა ურთულესი პერიოდი, რადგან ქვეყნის განვითარების, ვითარების შეცვლის პარალელურად, ნაციონალიზმის პროპაგანდის მოგერიება უწყვედა და უწყვეს, რაც არ არის

გაინადღეს სრული ამ სიტყვის მნიშვნელობით, დაინიშნენ გარკვეულ პოლიტიკურ თანამდებობებზე, ამომრჩეველი საერთოდ დაავიწყდათ. ასეთი ადამიანებისგან უნდა გაიწმინდოს ქართული პოლიტიკა, უნდა დამთავრდეს სარჩოს მოპოვების მიზნით პოლიტიკაში და მთი უმეტეს ხელისუფლებაში მოსვლა. სარჩოს შოვნა თუ გინდა, წადი ბიზნესში, დღეს ნამდვილად არის ქვეყანაში ისეთი გარემო, რომ ელემენტარული ბიზნესი აკეთო და შვიერი არ დარჩე. რატომ გინდა ხალხის ფულით მოიწყო კომფორტი და კეთილდღეობა? მიმაჩნია (ეს ჩემი სუბიექტური აზრია), რომ ბევრი პოლიტიკური ძალა გარკვეულ ნიღაბს არის ამოფარებული და ეს ნიღაბი ყოფილ მმართველ გუნდს უკავშირდება, ისინი ყველაფერს გააკეთებენ, რომ ხელისუფლებაში დაბრუნდნენ, ამისთვის ყველაფერზე არიან წამსვლელები, იმიტომ, რომ ხელისუფლების „გემო“ იცინა, თანაც ისეთი ხელისუფლების, რაც ცხრა წლის მანძილზე ვიწვინეთ. ეს არის ყველაზე სამიში რაც საზოგადოებამ აუცილებლად უნდა გაითვალისწინოს.

მანანა სუსნიშვილი
599 51 28 24

ზვიად ჯანყარაშვილის ადვოკატი ელისო კილაძის საქმიანობის შესახებ ანგარიში

თბილისის პროკურატურამ “ოცნების” ყოფილი აღმასრულებელი მდივნის, გენერალური ინსპექციის ყოფილი უფროსის, ზვიად ჯანყარაშვილის მიმართ ელისო კილაძის მიერ საჯაროდ გამოთქმულ ბრალდებებზე გამოძიება დაასრულა.

ჯანყარაშვილის ადვოკატის, დიმიტრი გაბუნიას თქმით, 2016 წლის 12 აპრილს პროკურატურამ ერთწლიანი ძიების შემდეგ, ზვიად ჯანყარაშვილის მიმართ საჯაროდ გამოთქმულ ბრალდებებზე მრავალეპიზოდური გამოძიება შეწყვიტა დანაშაულის ნიშნების არარსებობის გამო.

ადვოკატის თქმით, საქმე ეხებოდა ბოლო ერთი წლის განმავლობაში, შურნალისტ ელისო კილაძის მიერ გავრცელებულ არაერთ ბინძურ, ცილისმწამებლურ, შეუსაბამო ცნობების გავრცელებას, რაც სისტემატურ ხასიათს ატარებდა.

“აშკარად არის გამოკვეთილი აღნიშნული ბინძური პიარკამპანიის დამკვეთი და მისი უშუალო შემსრულებლები. პროპაგანდისტური მანქანის ძირითადი სამიზნე იყო პოლიტიკური პარტია “ქართული ოცნება” და დღეს მოქმედი ხელისუფლების დისკრედიტაცია, რათა საზოგადოებაში ხელოვნურად გაჩენილიყო ნეგატიური დამოკიდებულება მმართველი ძალის მიმართ”, – განაცხადა გაბუნიამ.

ადვოკატმა კონკრეტული პირების დასახელებისგან თავი შეიკავა, თუმცა აღნიშნა, რომ პროპაგანდისტულ ჯგუფში უშუალოდ, “ნაციონალური მოძრაობის” წევრებს მოიაზრებს, რისი ფაქტებიც და მტკიცებულებებიც არსებობს.

მისი თქმით, “ნაციონალური მოძრაობა” ელისო კილაძეს სიცრუის გავრ-

ცელებაში თანხას უზღიდა, რისი კონკრეტული ფაქტებიც არსებობს, თუმცა ამ ეტაპზე, გამოძიების ინტერესებიდან გამომდინარე, ფაქტების დასახელებისგან თავი შეიკავა.

“ეს ყველაფერი ჩვენი მხრიდან უპასუხოდ არ დარჩება. უახლოეს დღეებში, განცხადებით მივმართავთ შურნალისტური ეთიკის ქარტიას, რათა დეტალურად იქნას შესწავლილი ელისო კილაძის საქმიანობა. ვთვლით, რომ ეს სუბიექტი არ უნდა იყოს ასეთი მძალი პასუხისმგებლობის პროფესიული გაერთიანების წევრი. მოვითხოვთ, მას შურნალისტური საქმიანობა აეკრძალოს, რადგან ის დაკავებულია მხოლოდ სიცრუის ტირაჟირებით, ყოველგვარტი ფაქტების და არგუმენტების გარეშე. ელისო კილაძე ჩიტების მოტანილ ამბებზე ავრცელებს სიცრუეს. მივმართავთ ასევე საქართველოს პარლამენტს, რათა ცილისმწამებლური ცნობების გავრცელების გამო, შესაბამისი კანონმდებლობა გამოკატრდეს. აქვე მოვუწოდებთ ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს, დროულად დანიშნოს საქმის ზეპირი განხილვა, სადაც ჩვენ დაახლოებით ერთი წლის წინ, სარჩელი შევიტანეთ ელისო კილა-

ძის საქმეზე და ამ პერიოდში, არც ერთი, მოსამზადებელი სხდომაც კი არ ჩატარებულა”, – განაცხადა ადვოკატმა.

დიმიტრი გაბუნიამ შურნალისტებს პროკურატურის დადგენილება გადასცა სისხლის სამართლის საქმეზე გამოძიების შეწყვეტის შესახებ, სადაც, მისი თქმით, ძირითადად, 4 ცილისმწამებლურ განცხადებაზე მიმდინარეობდა გამოძიება.

ეს იყო კაზინო აჭარის საქმე, სადაც ჯანყარაშვილთან ერთად, თამაზ თამაზაშვილი ფიგურირებდა, ქრთამის აღების ფაქტთან დაკავშირებით, ასევე “ჯეოტრანსის” საქმე, სადაც თითქოს, ჯანყარაშვილმა ბერძენი ბიზნესმენი აწამა და აძულა, თითქოს, გადაეფიქრებინა ტენდერში მონაწილეობა. ასევე “ალტკომის” საქმე, სადაც თითქოს, ჯანყარაშვილმა 43 მილიონის ოდენობის ქრთამი აიღო იმისთვის, რომ უკრაინულ კომპანიას გაემარჯვა ტენდერში.

მეოთხე საქმე, გაბუნიას თქმით, იყო გარდაცვლილ ბიზნესმენ ბესიკ ხარბიანის ქონების დაბრუნებასთან დაკავშირებით, სადაც, თითქოს, ჯანყარაშვილი ამ პროცესს ხელს უშლიდა.

გაბუნიას თქმით, ყველა საქმეზე დაიკითხა მოწმეები, ასევე ელისო კილაძეც, რომელსაც არც ერთ საქმესთან დაკავშირებით, მტკიცებულებები არ გააჩნია და აცხადებს, რომ ჰყავს წყარო, რომლის დასახელებისგანაც ამ დრომდე თავს იკავებს.

www.kvira.ge

მეხნიერების სავარჯიშო, ანუ რატომ დაავიწყდათ ვიღაცებს, რამდენი პროფესორი და მასწავლებელი „ჩარეცხა“ და როგორ მოაოხრა განათლება დიდმა „განათლებელმა“ მიხეილ სააკაშვილმა?

საპარლამენტო არჩევნების მოახლოებასთან ერთად, განათლების სისტემაში დასაქმებულთა ერთი ნაწილისგან სულ უფრო ხშირად გვესმის, რომ ხელისუფლებამ პედაგოგთა იმედები არ გაამართლა და „ქართულ ოცნებას“ არჩევნებში მათი მხარდაჭერის იმედი არ უნდა ჰქონდეს. უკმაყოფილო პედაგოგების გააქტიურებას თითქოს შემთხვევით, 28 მაისს აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატის ასმათ დიასამიძის ორგანიზებით გამართული ტრენინგ-კურსიც დაემთხვა, რომელზეც საქართველოს ყოფილ პრეზიდენტთან და ოდესის ამჟამინდელ გუბერნატორთან „სკაიპის“ საშუალებით პირდაპირი კავშირი შედგა. მიხეილ სააკაშვილმა მასწავლებლებთან განათლების სისტემაში დაშვებულ შეცდომებზე, მიღწევებზე და დღეს არსებულ გამოწვევებზე ისაუბრა. ტრენინგი, რომელიც ნაციონალური მოძრაობის სააგენტო შეხვედრა აღმოჩნდა, რამდენიმე პედაგოგმა პროტესტის ნიშნად დატოვა, დანარჩენებმა

ბამისად, ამომრჩეველი) იყო თავმოყრილი, მთლიანად მის გავლენას და კონტროლს დაქვემდებარებოდა. პირველ ეტაპზე სისტემის სააკაშვილის რეფორმებით უკმაყოფილო და განსხვავებული პოლიტიკური შეხედულებების მქონე ადამიანებისგან გაწმენდა იყო საჭირო. მალე უმაღლესი განათლების სისტემაში განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებებისა და კონკურსების საშუალებით, უნივერსიტეტები ათასობით პროფესორ-მასწავლებელს დაატოვებინეს. თავის ერთ-ერთ გამოსვლაში სააკაშვილმა ეს ადამიანები „ჩარეცხილებად“ მოიხსენია. „ჩვენი ფასეულობა თურმე არის კარგი სმა-ჭამა, ე.წ. ქალაქელობა, „უბნელობა“ და საქართველოს დაქვემდებარება. ეს ხალხი ჩაირეცხა და ჩაირეცხება ბოლომდე ასეთი მენტალიტეტის მატარებელი ხალხი“- განაცხადა სააკაშვილმა. უმუშევრად დარჩენილი პროფესორა, არათუ „კარგი სმა-ჭამის“, ელემენტარული საზრდოს გარეშე დარჩა. თავმოყვარეობის შეღავათს,

შირის მოთხოვნებთან შეუსაბამო „შრომის კოდექსში“ ცვლილებების შეტანა მოითხოვა. მასწავლებელთა უფლებების დამცველი აცხადებდა, რომ სკოლის დირექტორები მასწავლებლებს სამსახურიდან უსაფუძვლოდ ათავისუფლებენ, თუმცა როგორც მოსალოდნელი იყო, მასწავლებელთა უფლებების დამცველის მცდელობას შედეგი არ გამოუღია და შრომის კოდექსის 37 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტით მასწავლებლების სკოლებიდან მასობრივად გაშვების პროცესი გაგრძელდა. 2010 წლის 5 აგვისტოდან 14 აგვისტოს ჩათვლით, მარტო „ადამიანის უფლებათა ცენტრის“ კახეთის ოფისში საჯარო სკოლებიდან გათავისუფლებული 247 მასწავლებლის განცხადება შევიდა. უკეთესი მდგომარეობა არც თბილისსა და სხვა ქალაქებში იყო. არსებობს დადასტურებული ფაქტები, რომ სკოლის დირექტორებს გამგებებიდან პოლიტიკურად არაკეთილსაიმედო და მიუღებელი პედაგოგების „შავი სიები“ ეგზავნებოდათ. დირექტორი, რომელიც სიაში ჩასმული პედაგოგის გათავისუფლებაზე უარს იტყვოდა, თავადაც უმუშევართა არმიას ემატებოდა. ამ მიზეზით, თანამდებობა რამდენიმე დირექტორმა დაკარგა. მათი ნაწილი თანამდებობას ხელი-სუფლებამი „ქართული ოცნების“ მოსვლის შემდეგ დაუბრუნდა.

წინადადებას აძლევს-აცხადებდა პროფკავშირების თავმჯდომარე მანანა ღურჭუმედიძე, თუმცა ქვეყანაში დაწყებული „პედაგოგთა მასობრივი წმენდის“ პროცესის შეჩერება უკვე შეუძლებელი იყო.

„ჩარეცხილი პროფესორის“ მსგავსად, სამსახურის დაკარგვა ბევრი მასწავლებლისთვის საბედისწერო აღმოჩნდა.

192-ე სკოლის ყოფილი პედაგოგი ვენერა ფეიქრიშვილი ერთ-ერთი მათგანია, ვინც სამსახურიდან 37-ე მუხლის დ პუნქტით, 2011 წელს გაუშვეს, თუმცა სკოლაში დაბრუნებისთვის ბრძოლა ხელისუფლებაში „ქართული ოცნების“ მოსვლის შემდეგაც არ შეუწყვეტია. იმ საბედისწერო დღესაც, როდესაც თავი შეუძლოდ იგრძნო, მეუღლეს სკოლის შესახებ უამბობდა. პედაგოგი, რომელმაც საყვარელი საქმის გარეშე მხოლოდ ორი წელი გაძლო, საავადმყოფოში მიყვანის შემდეგ გარდაიცვალა.

სკოლიდან გამოშვებას შეეწირა 215-ე სკოლის ახალგაზრდა პედაგოგი ლაშა ჯაჯავანი, რომელიც უამრავი კოლეგის მსგავსად, სამსახურიდან ბიძინა ივანიშვილისთვის მოქალაქეობის აღდგენის მიზნით შეგროვებული ხელმოწერების გამო გაათავისუფლეს. გადატანილმა სტრეს-

მა და სასამართლო პროცესებმა მის ჯანთელობაზე ისე იმოქმედა, რომ სრულიად ახალგაზრდა კაცი, ინფარქტით გარდაიცვალა. ამჯერად, ყოფილი ხელისუფლების საგანმანათლებლო პოლიტიკას შეწირულ პედაგოგთა ჩამონათვალს აქ დავასრულებთ და საზოგადოებას შევახსენებთ, რომ ყოფილი ხელისუფლების მიერ გატარებული საგანმანათლებლო რეფორმებისა და ოპტიმიზაციის-ლიკვიდაციის პროცესების შედეგად, 2004 წლიდან დღემდე ქვეყნის მასშტაბით 1000-ზე მეტი საჯარო სკოლა დაიხურა, რამაც სისტემაში მნიშვნელოვანი დეფიციტი შექმნა. გარდა იმისა, რომ ლიკვიდირებული სკოლის მოსწავლეს ალტერნატიულ სკოლაში მიასვლელი გზა გვაკრიბანდა დაუგრძელდა, დახურვას გადარჩენილი სკოლებში მოსწავლეთა კონტინგენტი თითქმის გაორმაგდა, რამაც ხარისხიანი სასწავლო პროცესის წარმართვა შეუძლებელი გახდა. განათლების პროფკავშირი, რომელიც მოგვიანებით სააკაშვილის ხელი-სუფლებამ სამაგალითოდ დასაჯა და მისი ხელმძღვანელი პოლიტიკურ დევილიად აქცია, საუბრობდა, რომ სკოლების ოპტიმიზაციის შემდეგ, რაიონებში მცხოვრებ მოსწავლეებს სკოლაში მიასვლელად კილომეტრების გაგლა

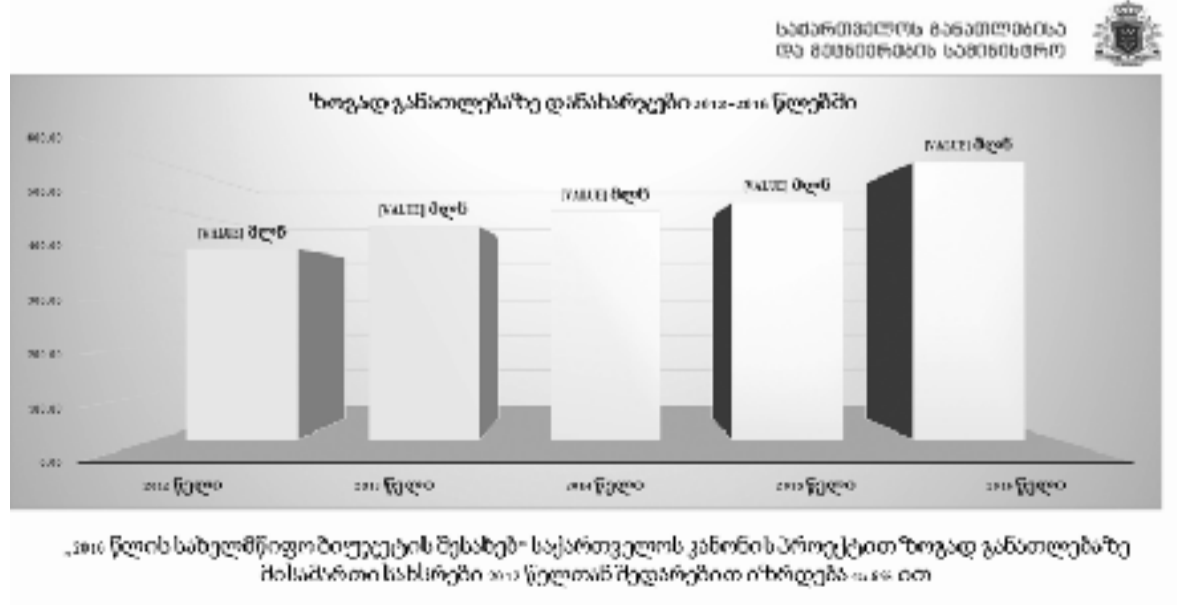

ნათუნა ნუშკუა

კი ბოლომდე მოისმინეს ყოფილი პრეზიდენტის მიერ ჩამოყალიბებული სისტემის „ღრმა და ყოვლისმომცველი“ ანალიზი. ჩვენთვის უცნობია, რამდენად წაადგება სამომავლო პედაგოგიულ საქმიანობაში სააკაშვილის „ტრენინგები“ იქ მყოფ მასწავლებლებს, თუმცა კარგად არის ცნობილი მეთოდები, რომლის საშუალებითაც, იმართებოდა განათლების სისტემა მისი პრეზიდენტობის დროს. სწორედ ამიტომ, გულმამა-ვიწყი პედაგოგების მენსიერების „დატრენინგებისა“ და ყოფილსა და ამჟამინდელს შორის პარალელების გასაველებად, უახლოეს წარსულში, მცირე ისტორიულ ექსკურსს შემოგთავაზებთ.

შეურაცხყოფისა და ნერვიულობის ფონზე და სამკურნალო სახსრების არარსებობის გამო, იმ წლებში 80-მდე „ჩარეცხილი პროფესორი“ უკიდურეს სიღატაკში გარდაიცვალა. ქვეყნის ყოფილი პრეზიდენტი, რომელიც კარგი ჭამა-სმის მადას არასოდეს უჩიოდა, ერთხელაც არ დაინტერესებულა მათი ბედით და საარსებო პირობებით.

რაც შეეხება მასწავლებლებს, ყოფილმა ხელისუფლებამ მათთან საბრძოლველად უფრო მარტივი გზა აირჩია და 2005 წელს გამოსცა შრომის კოდექსი, სადაც 37 მუხლის „დ“ ქვეპუნქტში ჩაწერა, რომ დასაქმებულს დასაქმებულის გათავისუფლება ყოველგვარი ახსნა-განმარტებებისა და მიზეზების გარეშე შეუძლია. 2008 წლის სექტემბერში პედაგოგთა თავისუფალი პროფკავშირების თავმჯდომარე მანანა ღურჭუმედიძე განათლების, მეცნიერებისა და კულტურის საპარლამენტო კომიტეტის სხდომაზე სიმბოლურად თოკით ხელშეშვებული მივიდა და კაბალური, ევროკავ-

„სარკოფაგიდან ღვაება მუშია“

ანუ რატომ ჩაიშალა ლენინის ბასოცხლების პროექტი?

რეინკარნაცია კვლავ ამქვეყნად მოსვლას ნიშნავს. „რე“ პრეფიქსი ხელახალს, განმეორებადს აღნიშნავს, ინ ში-ს, კარნ ფუძე კი ხორცია. ამ ტერმინის ზუსტი ქართული შესაბამისობა კვლავ-გან-ხორციელება იქნებოდა. მე მჯერა რეინკარნაციის და მჯერა, რომ გარდაცვალებიდან 45 წლის შემდეგ ლენინი, 1967 წლის 21 დეკემბერს მიხეილ სააკაშვილის სახით მოველინა სამყაროს „ჭკუის სასწავლებლად და წინა ცხოვრების განუხორციელებელი გეგმების დასასრულებლად“ რასაკვირველია ბოლშევიზმის ძირითადი პრინციპები გულის ფიტარზე ეწერა და ერთგულად ამსახურებდა „ამხანაგებსაც“... „ვინც ჩვენ-

გამხდარიყო ახალი რელიგია. ყოფილიყო ავტორი ახალი „კულტურის“ და ახალი „განათლების“.

ბოლშევიზმი და „ენმ“ აბსოლუტურად უარყოფდნენ ადამიანის უფლებების დაცვის აუცილებლობის და უზენაესობის პრინციპს. ეყრდნობოდნენ ძალისმიერ სტრუქტურებს – საძიებო სამსახურებს, სადამსჯელო სამსახურებს, პოლიციას, უშიშროებას, პროკურატურას, ახალგაზრდათა გასამხედროებულ ჯგუფებს და არმიას. აკინებდნენ და იმორჩილებდნენ სასამართლოს და ადვოკატურას, ხელს უწყობდნენ პოლიციური სახელმწიფოს ჩამოყალიბებას და ახალგაზრდებში პოლიციური კარიერის რეკლამირე-

ლი ვითომ-და მასიური დასაქმების პროგრამა იყო ყველაზე დიდი ბლეფი, რაც მის მთავრობას მოაფიქრდა და რეალურად მხოლოდ წინასაარჩევნოდ ხმების ყიდვას წარმოადგენდა, განსაკუთრებით – ახალგაზრდებში. ხალხის გაძარცვა ასეთი დრაკონული მეთოდებით მანამდე არცერთ მმართველს არ განუხორციელებია.

მიშლენინმა, რომელმაც საკუთარი კარიერული აღმასვლა კლანური კორუფციის წინააღმდეგ და სხვისი სახლების სურათების აფრიალებით დაიწყო, „გამეფებიდან“ მოკლე დროში შექმნა ისტორიაში ყველაზე უფრო ძლიერი და მაფიოზური კლანური სისტემა, აი, მაშინდელი, ნეობოლშევიკების უკა-

მოიყენებდა, სამაგიეროდ მის განკარგულებაში მასმედიის 100%-ი, მოექცა, თუმცა ხელისუფლებაში მოსვლისთანავე ფარული, მაგრამ სასტიკი ბრძოლა დაუწყო სწორედ თავისუფალ მედიას – „არადემოკრატიულად“ დახურა გადაცემები და არხები – „დარდულბაღი“, „მე-9 არხი“, „60 წუთი“, „202“. „კავკასია“ და „ასავალ-დასავალი“ ოფისებიდან გამოაძევა, „იმედს“ სამთავრობო ბოიკოტი გამოუცხადა, „კავკასიას“ და „იმედს“ ლიცენზირება შეუჩერა მოგონილი მიზეზებით. შეუზღუდა მაუწყებლობა „მესტროს“ და აპირებდა დაეხურა „კავკასია“, და საზოგადოებრივი მაუწყებელიც! გზიდან ჩამოიშორა

არ ესმოდა არც პოლიტიკური პარტიების, არც მედიის, არც ინტელიგენციის წარმომადგენლების არც უდანაშაულო მრავალი ცხოვრების პატიმართა ბედით დაინტერესებულან... ადარაფერს ვამბობ აშშ ს ელჩის „გაპარაფულ“ 7 ნოემბერზე, რომელსაც ზაგვისტო, 26 მაისი და კიდევ მრავალი სისხლიანი კალო მოჰყვა თუმცა, მიშლენინს დაეკლემით ჩადენილ მიმე დანაშაულზე ყოველთვის დუმდა, საქართველოში აკრედიტებული ამერიკა-ვერობის დიპლომატი. სამაგიეროდ აშშ-ს ელჩმა ნოლანდმა თვალი მოჰკრა რა ზუგდიდში, „ნაცვასაჭირს“ უმაღლესი განკარგულებისგან. ჰილარი კლინტონმაც არ დააყოვნა და ივანიშვილს დაურეკა, გალიზიანებულმა – ეს, როგორ შეიძლებაო. მაგრამ არც მას და არც ერთ ვეროპელ მაღალჩინოსანს სიტყვაც არ დაცდენია, 2011 წლის მაისის დარბევის დროს დაპატიმრებულია გათავისუფლებაზე, ისე, როგორც უამრავ უკანონო თუ პოლიტიკტიმრის გათავისუფლებაზე! არადა, რამდენი ადამიანი ყოფილა – სახელმწიფო „ლალატისთვის“, სახელმწიფო „გადატრიალებისთვის“, „ჯაშუშობისთვის“ დაპატიმრებული, სად იპოვეს ასეთი დებილი გამოძიებლები „ცხელ კვალზე“ მაშინდელი ხელისუფლების პირველ პირებზე, რომ ვერ გავიდნენ, ეპ, არც ლენინს და არც მიშას სამშობლო და მისი მომავალი არ აინტერესებდათ, რადგან ისინი მსოფლიო რევოლუციის ბელადებზე მთავრად იყვნენ, უბრალო მოკვდავები არასწორედ აღვიქვამთ მათ!

კვებრა ზესამართლიანმა ევროპულმა სასამართლომ ლამის წმინდანად შელახა, მერე რა, რომ დღემდე არაერთმა „ბიზნესსახეულმა“ ხმამაღლა დაიწყო საუბარი რომელ ვეროპის თუ ისრაელის მაღალი კლასის სასტუმროებში ხდებოდა მასთან შეხვედრები და ვაჭრობა მიშლენინის სახელით, არც ფარულად გადაღებული კადრები აინტერესებდათ და არც სხვა სახის საკუთრების დაბრუნებას აპირებენ... დიახ, დასავლეთი დედამიწაზე დაბრუნებულ ლენინს ვერ გაამტყუნებს და თუნდაც დაიღუპოს მსოფლიო ჩვენს ქვეყანაში კოჰაბიტაცია უნდა გაიფურჩქნოს! ვფიქრობ, სანდრა რულოვსიც წინა ცხოვრებაში ლენინის მარჯვენა ხელი იქნებოდა, კრემლის გასაიდუმლოებულ იატაკქვეშეთის ლაბორატორიაში დაწვებული ექსპერიმენტები მიმდინარე „განსხეულებში“ გააგრძელა და ორგანოების ვაჭრობის შავი ბიზნესი „ააყვავა“. პატიმრების ორგანოების გაყიდვით დაიწყო და ცხელი წერტილზე

თან არ არის, ის ჩვენი მტერია და უნდა განადგურდეს!“

მიხეილი და „მისი რაზმი“ კადრების შერჩევით პარტიული ერთგულებით ცვლიდნენ პროფესიონალიზმის საჭიროებას და იყენებდნენ ბოლშევიკების ისტორიულ „გამოცდილებას“, რომ ქვეყნის მართვა მზარეულ ქალსაც კი შეუძლია, მთავარია იგი ერთგული მზარეული ქალი იყოს! ბოლშევიზმი ცინიკურად ანაცვლებდა ასაკოვან კადრებს რეველუციური ახალგაზრდა კადრებით, რომელთა ერთადერთი გამოჩენილი მახასიათებელი ფანატიური ერთგულება და ფანატიური მორჩილებაა, რაც უზშირესად უცოდინრობას, არაპროფესიონალიზმს და დაბალ ინტელექტს „ეყრდნობა“. „მიშლენინს“ არ დავიწყებია, „ამ ცხოვრებაშიც“ წინა თაობების როლის და პოზიტიურ დამსახურების დაკნინება და ისტორიული ათვლაც თავისი საწყისიდან დაიწყო. ანუ 2003 წლის 23 ნოემბრიდან!

ძველი ბოლშევიკივით მიშლენინც ვერ შეეგუა, ვერც ერთ პარალელურ სტრუქტურას, რომელსაც მაღალი ავტორიტეტი გააჩნდა. იგი თავგამოდებით ებრძოდა განათლების კერებს, ხელოვნებას და, განსაკუთრებით – რელიგიას. მიშლენინს ჰქონდა ამბიციაც, თავად

ბას. ბოლშევიზმის და შემდგომ „ენმ“-ის იდეალი იყო ნაკლებ-განათლებული, კონტროლირებადი, ეგზალტირებული მასა, რომელსაც ნებისმიერ იდეურ მოწინააღმდეგეს მიუსევდნენ.

ბათუმის და ფოთის პორტები, საქართველოს რკინიგზა, თბილგაზი, რუსთავის მეტალურგიული, ზესტაფონის ფერო, მადნეული, თბილისის წყალი, ბათუმის აეროპორტი, საავადმყოფოები.

საკაშვილმა და მისმა ოჯახმა თავის ხელში უკვე პირველივე წლებში მოაქცია საქართველოში ბიზნესის ყველაზე შემოსავლიანი დარგები, რომელთაც სააკაშვილის ოჯახი – დედა, მამა, ბიძა და ძმები აკონტროლებენ – „მადნეული“, „ვისოლ – კანარგო“, „ბილიან – ჯორჯია“, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანა, რუსთავის მეტალურგიული ქარხანა, საქართველოს უნივერსიტეტი, შავი ზღვის უნივერსიტეტი, თბილისის ბალნეოლოგიური... დახურა ბაზრები, გაჭირვებულ ხალხს აუკრძალა გარევაჭრობა, და იძულებული გახადა, ევაჭრათ მისი ახლობლების მიერ აშენებულ ფეშენებელურ ცენტრებში, სადაც მაღალი გადასახადის გამო გაჭირვებულთა 90% ვეღარ შევიდა და სარსებო წყაროს გარეშე დარჩა. სააკაშვილის მიერ წარმოებუ-

ნონოდ მითვისებული ქონების არასრული სია: ბეჟუაშვილები (გაზის ბიზნესი, ტელეკომპანია „რუსთავი2“ და „მზე“), ვარშალომიძეები (აჭარის ბიზნესის ლომის წილი, ვაკის სამშენებლო ბიზნესი), მერაბიშვილი (სამცხე-საჯავახოს ბიზნესები, საგაზეთო ბიზნესი, ევროპული სკოლა), ადვიშვილი (სამშენებლო და სასტუმროების ბიზნესი კახეთში), უგულავა, (სამშენებლო და სარეკლამო ბიზნესები თბილისში), გოროზიები (სამეგრელოში არსებული ბიზნესები), გიგა ბოკერია (მამამისის სამშენებლო ბიზნესით), ლადო ჭიპაშვილი („ბლოკ-ჯორჯია“), მამა-შვილი აჯუღელები („ბელასეტა“) ძმები კოდუები (ავიკომპანიები სხვებისათვის შეწერილი ვალეებით, მშენებლობები, პოსპიტლები, ჟურნალ-გაზეთები), გია გეწაძე (სასტუმრო „აჭარა“), რატი სამყურაშვილი (კაზინოების ბიზნესი), ბენდუქიძე(???) პატარკაციშვილის ბიზნესის მიმთვისებული ცნობილი ავანტიურისტული ჯოზეფ კეიც (თავის ადვოკატი ზელცერი), რომელზეც სააკაშვილი და ნაც-მოძრაობა ახდენდა თავისი სიმდიდრის დიდი ნაწილის დროებით გადაფორმებას.

მიშლენინი გაზეთ „ისკრა-ს“ ამ ცხოვრებაში ბელადის გვირგვინის მოსარგებლად ვეღარ გა-

თაგაზ ტეტუნაშვილი, სოსო მანჯავიძე

საქართველოს ლოკალური გეოპოლიტიკა

კავკასიის
პალეოგეოგრაფია

კავკასიის ტერიტორია შედის დედამიწის ერთ-ერთ ტექტონიკურ მოძრაობაში, რომელმაც წარსულში არაერთხელ განიცადა ფიზიკურ-გეოგრაფიული გარდაქმნა. ასეთ გარდაქმნებს იწვევდა მთის წარმოქმნის პროცესები და კლიმატური ცვლილებები, რაც დაკავშირებული იყო პოლუსის გადაადგილებასთან და მზის რადიაციის რხევებთან. ამის გამო მნიშვნელოვნად იცვლებოდა ხმელეთისა და წყლის განაწილება, რელიეფი და ჰიდროგრაფიული ქსელი და აქედან გამომდინარე, ორგანული (ფლორა და ფაუნა) ევოლუციით. ასეთი ცვლილებები

საქართველოს ლოკალური გეოპოლიტიკა ეფუძნება გლობალური გეოპოლიტიკის კანონზომიერებებსა და პრინციპებს; მის გეოგრაფიას, ისტორიას, კულტურას და, საერთოდ, საქართველოს და ქართველი ერის ყველა მნიშვნელოვან მახასიათებელს

მუშს აღწევდა. იმ დროს მცირე კავკასია უფრო მაღალი იყო, ვიდრე დიდი კავკასია. ამავე პერიოდში სამხრეთ კავკასია (ჩრდილოეთ კავკასია, როგორც ხმელეთი, მაშინ არ არსებობდა) წარმოადგენდა კლიმატის თვალსაზრისით ტროპიკული ზონის ნაწილს. ეს იყო უტყეო სივრცე.

შემდგომში, ნეოგენური პერიოდის მიოცენური ეპოქის ბო-

მილიონი წლის წინ სარმატიის ზღვა გაიფო კუალნიცკის (შავი) და აგზაგლინსკის (კასპის) ზღვებად. ამ პერიოდისათვის ჩამოყალიბება დაიწყო ჩრდილო კავკასიის მთისწინეთმა და ბარმა, რომელიც გრძელდებოდა დღევანდელი მდინარე თერგის შესართავამდე. მტკვრის ყურე ლამის თბილისამდე მოდიოდა. მაშინდელი კლიმატი და ფლორა, დაახლოებით, დღევანდე-

ქალაქებს შორის კონსტანტინეპოლს).

კავკასიის საზღვრები, ასევე მისი ევროპისათვის ან აზიისათვის მიკუთვნება დღესაც საკამათოა, განიხილავენ რამდენიმე ვარიანტს:

პალეოგეოგრაფიულ დაფარდობით, ევროპისა და აზიის საზღვარი გადის ყუმა-მანჩის ღრმულის გასწვრივ, რომელიც როგორც ზევით იყო აღნიშნული, გეოლოგიურ წარსულში შავ და კასპიის ზღვებს აერთებდა. (ყუმა-მანჩის ღრმულზე გადის კავკასიის ჩრდილოეთი საზღვარი). ამ მოსაზრებით, კავკასია მთლიანად აზიაშია მოქცეული;

კავკასიის გეოგრაფიაზე დაფარდობით, ევროპისა და აზიის საზღვარი გადის კავკასიონის ქედზე. ამ მოსაზრებით, ჩრდილოეთ კავკასია მოქცეულია ევროპაში, ხოლო სამხრეთ კავკასია (მათ შორის საქართველო) აზიაში;

ანტიკური ხანის ბერძენი ისტორიკოსის პეროდოტეს მოსაზრებაზე დაფარდობით, ევროპისა და აზიის საზღვარი გადის სამხრეთ კავკასიის (საქართველოს) შუაში, სადაც საზღვრებს ქმნიან მდინარეები მტკვარი და რიონი (ანუ ემთხვევა პალეოგენურ პერიოდში არსებულ სამხრეთ კავკასიის სრუტეს). ამ მოსაზრებით, სამხრეთ კავკასიის (საქართველოს) მდინარეების რიონის და მტკვრის ჩრდილოეთი ნაწილი ჩრდილო კავკასიასთან ერთად მოქცეულია ევროპაში, ხოლო სამხრეთი ნაწილი აზიაში;

კავკასიის ბუნებრივ გარემოზე დაფარდობით, ევროპისა და აზიის საზღვარი გადის ისე, რომ ჯავახეთისა და სომხეთის ვულკანური ზეგნები განეკუთვნებიან აზიას, ხოლო პონტოს ქედის ჩრდილოეთი, შავი ზღვისკენ მიქცეული დატენიანებული ფერდობები (ფაქტობრივად, ლაზეთი) და ელბურსის ქედის ჩრდილოეთი, კასპიის ზღვისკენ მიქცეული დატენიანებული ფერდობები (ირანის კასპიის ზღვის ნაპირი) განეკუთვნებიან ევროპას, ანუ საქართველო და აზერბაიჯანი (არა ირანის აზერბაიჯანი), ჩრდილო კავკასიასთან ერთად, მოქცეულია ევროპაში, ხოლო სომხეთი — აზიაში;

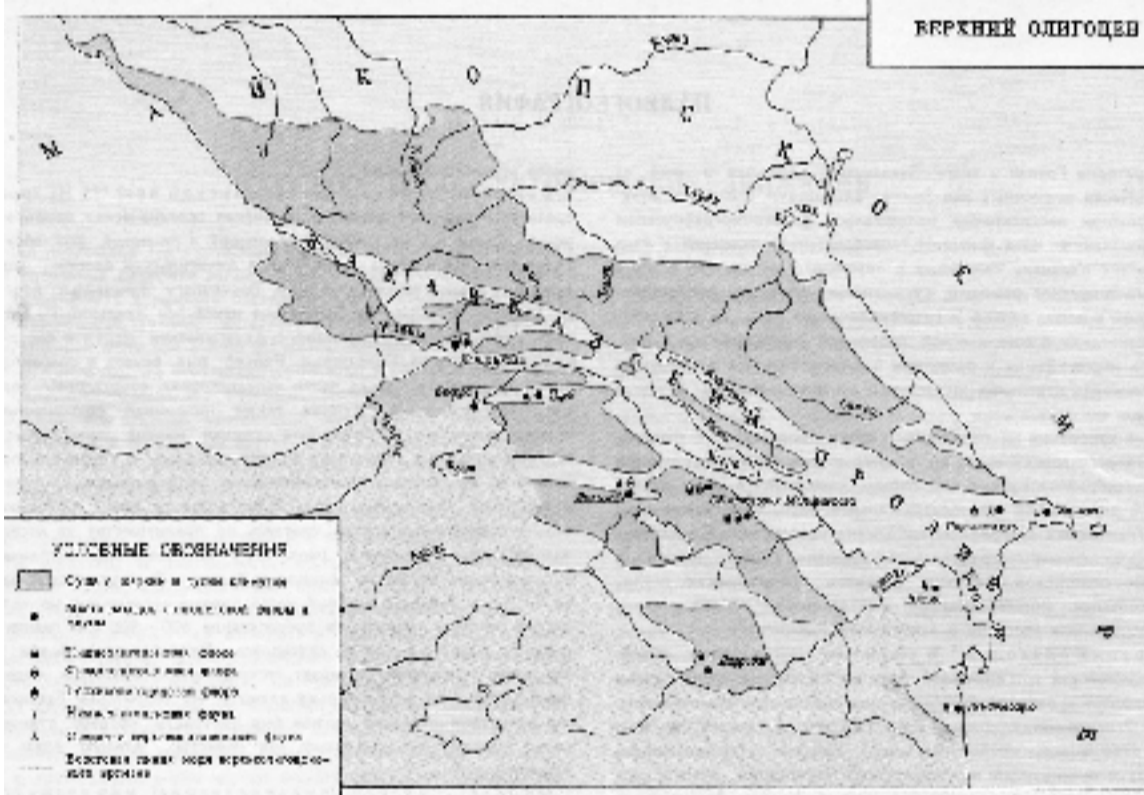
კავკასიის ამჟამინდელ პოლიტიკურ ვითარებაზე დაფარდობით, ევროპისა და აზიის საზღვარი გადის სამხრეთ კავ-

კასიის სახელმწიფოების, თურქეთთან და ირანთან არსებულ საზღვრებზე. ასეთი მიდგომით თითქმის მთელი კავკასია ევროპას მიეკუთვნება.

თვითონ კავკასიის საზღვრებში ამჟამად განიხილავენ: ჩრდილოეთ კავკასიის მხრიდან რუსეთის ფედერაციაში შემავალ ჩრდილო კავკასიის რესპუბლიკებს, სტავროპოლის და კრასნოდარის მხარეებს. (მაგრამ თუ კავკასიის ჩრდილოეთ საზღვრად მიჩნეულია ყუმა-მანჩის ღრმული, მაშინ კავკასიის ტერიტორიაში შემოდის როსტოვის ოლქის ტერიტორიის სამხრეთი ნაწილი და ყალმუხეთის რესპუბლიკის ტერიტორიის სამხრეთ-დასავლეთის მცირე ნაწილი); სამხრეთ კავკასიის მხრიდან სამ სახელმწიფოს საქართველოს, სომხეთს და აზერბაიჯანს; ასევე თურქეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთის მიწებს (ძირითადად, ყოფილ ქართულ პროვინციებს ტაო-კლარჯეთს და აღმოსავლეთ ლაზეთს) და ირანის ჩრდილო-დასავლეთის მიწებს (ძირითადად, სამხრეთ აზერბაიჯანის ჩრდილოეთ ზოლს და კასპიის ზღვის სამხრეთის სანაპიროს დასავლეთ ნაწილს).

როდესაც დასადგენია კავკასიის სამხრეთი საზღვარი. რადგან სამხრეთ კავკასიის თითოეულ სახელმწიფოს აქვს თავისი ისტორიული ტერიტორიის სამხრეთის გაგრძელება და საკმაოდ დიდ ტერიტორიაზე, რომლებიც უდაოდ გადიან კავკასიის სამხრეთი ნაწილის გეოგრაფიული გააზრების საზღვრებიდან. და ეს ეხება სამხრეთ კავკასიის სამივე სახელმწიფოს. გეოგრაფიულ გააზრებაში ჩვენ ვგულისხმობთ შავ და კასპიის ზღვებს შორის მოქცეული კავკასიის სამხრეთის ტერიტორიის იმ ნაწილს, რომელიც მოქცეულია ამ ორი ზღვის უკიდურესი სამხრეთის წერტილების შემადგენელი ხაზის (გეოგრაფიული ან ბუნებრივი საზღვარი არ არსებობს) ჩრდილოეთით, მაგრამ არ შედის სამხრეთ კავკასიის სამი სახელმწიფოს პოლიტიკურ საზღვრებში. ეს ტერიტორია ვანის ტბის ჩრდილო-დასავლეთით (საქართველოს და სომხეთის ისტორიული ნაწილი, ამჟამინდელი თურქეთის ტერიტორია) და მდინარე არაქსისა და მდინარე კარასუს შეერთების ადგილთან მიმდებარე ტერიტორია (ამჟამინდელი ირანის აზერბაიჯანის ტერიტორია).

ამჟამად არსებული ჩრდილოეთ კავკასიის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ მოწყობიდან და სამხრეთ კავკასიის სამი სახელმწიფოს პოლიტიკური საზღვრებიდან გამომდინარე, კავკასიის ტერიტორია შეადგენს 462, 0 ათას კმ² (აქედან,

ბები კავკასიის ტერიტორიაზე მიმდინარეობდა უძველესი გეოლოგიური დროიდან, მაგრამ მისი დღევანდელი ფიზიკურ-გეოგრაფიული სახის ჩამოყალიბების პროცესი იწყება კაინოზოური ერის პალეოგენური პერიოდის ბოლოს, ოლიგოცენურ ეპოქაში, 23-28 მილიონი წლის წინ.

ამ პერიოდში დიდი კავკასიონის ქედი წარმოადგენდა წაგრძელებულ კუნძულს, რომელსაც ჩრდილოეთიდან მაიკოპის ზღვა ეკვროდა (გაერთიანებული იყო დღევანდელი შავი და კასპიის ზღვები), ხოლო სამხრეთიდან, მცირე კავკასიის ხმელეთიდან, გამოყოფილი იყო სამხრეთ კავკასიის სრუტით, მრავალი დიდი თუ პატარა კუნძულებით და ყურეებით. სრუტე დასავლეთიდან ორ ტოტად იწყებოდა (კუნძული ყოფდა, რომლიდანაც ერთი მდინარე რიონის შესართავთან მდებარეობდა) და მთავრდებოდა აღმოსავლეთით მდინარე მტკვრის შესართავთან. რა მიმართულებითაც სრუტე თანდათან ფართოვდებოდა და მაქსი-

ლოს, 5-7 მილიონი წლის წინ, სამხრეთ კავკასიაში მიიღო ერთიანი ხმელეთის სახე, დღევანდელი შავი და კასპიის ზღვების მხრიდან ღრმა ყურეებით.

რომლის დროსაც დიდი კავკასიონის ქედი კუნძულიდან იქცა ნახევარკუნძულად, რომელსაც ჩრდილოეთიდან ეკრა სარმატიის ზღვა (დღევანდელი ჩრდილოეთ კავკასიის მთის წინა და ბარი). ამ პერიოდში დღევანდელი შავი ზღვის ნაპირი, ყურის სახით, ლამის ქუთაისამდე მოდიოდა, ხოლო სამხრეთ კავკასიის აღმოსავლეთის მხრიდან დღევანდელი კასპიის ზღვის ნაპირი, მინგეჩაურამდე ქმნიდა ყურეს. მკვეთრად გაიზარდა დიდი კავკასიონის ქედის სიმაღლე. კლიმატი დარჩა ტროპიკული, მაგრამ აღმოსავლეთით და სამხრეთით კლიმატი იყო მშრალი, ხოლო დასავლეთით — ნესტიანი. შესაბამისად, დასავლეთით, ფლორა იყო ტყიანი, ხოლო აღმოსავლეთით უფრო სტეპიანი.

პლიოცენის პერიოდის შუა და ბოლო მონაკვეთებში, 1,8-3,6

ლის მსგავსი იყო. ამ პერიოდის ბოლოდან იწყება ადამიანის ჩამოყალიბების პროცესი¹.

კავკასიის
(საქართველოს)
გეოპოლიტიკური
მდებარეობა

კავკასია გეოპოლიტიკური მსოფლიო კუნძულის (ევრაზია+აფრიკა) ცენტრში, გზაჯვარედინზე და ევროპისა და აზიის საზღვარზე მდებარეობს. საქართველო არის ევროპისა და აზიის საზღვრის ყველაზე სამხრეთი მონაკვეთი, ყველაზე ახლო მყოფი აფრიკასთან, ანუ წარმოადგენს მსოფლიო კუნძულის ცენტრს — “ჭიპს” (ანალოგიური მდებარეობა აქვს

¹ 1999 წელს არქეოლოგებმა დმანისის ნაქალაქარში აღმოაჩინეს ადამიანის შორეული წინაპრის ქალის და მამაკაცის თავის ქალა (შემდგომში კიდევ რამდენიმე), რომელთა ასაკი დაახლოებით 1,7-1,8 მილიონი წლით თარიღდება. ამ აღმოჩენით დამტკიცდა, რომ ადამიანის წინაპარი წარმოშობის კვრიდან, აფრიკიდან, განსახლდა და დაიკავა ახალი საცხოვრებელი ადგილი სამხრეთ კავკასიაში, ხოლო შემდეგ გადავიდა ევროპასა და აზიაში.

ჩრდილოეთ კავკასიის ტერიტორია შეადგენს 276, 0 ათას კმ²-ს, ხოლო სამხრეთ კავკასიის ტერიტორია 186,0 ათას კმ²-ს). თუმცა გეოგრაფიული კავკასიის ფართობი 500,0 ათას კმ²-ს გადაჭარბებს.

**საქართველოს
ლოკალური
გეოპოლიტიკის
საფუძვლები**

ქართველი ტომების განსახლების არეალი ყოველთვის იყო სამხრეთ კავკასიის ცენტრალური, დასავლეთი და სამხრეთ-დასავლეთი ნაწილი (მცირედ ჩრდილო კავკასიის პირიქითა ფერდობებიც). შემდგომში ქართული სახელმწიფოების ჩამოყალიბება და განვითარება ჩვენ წელთაღრიცხვამდე მეორე ათასწლეულის ბოლოდან დაწყებული, ყოველთვის ხდებოდა ამ არეალში, დაახლოებით, 135,0 ათასი კმ²-ის ფარგლებში. გარდა ქართულ-კავკასიური სახელმწიფოებრიობის პერიოდებისა.

საქართველოს სახელმწიფო (სახელმწიფოები, სამთავროები) მდებარეობდა და მდებარეობს იმ ტერიტორიაზე, რომელიც წარმოადგენს გზაჯვარედინს – დიდ სახელმწიფოთა ინტერესს; განსხვავებულ ცივილიზაციათა, რელიგიათა და რასათა გადაკვეთის ადგილს. შესაბამისად, გეოპოლიტიკური თვალსაზრისით, საქართველოს როგორც დამოუკიდებელ (ან ნაწილობრივ დამოკიდებულ) სახელმწიფოს შექმნა ეარსება დროის იმ მონაკვეთებში, როცა სამხრეთ კავკასიაში გაბატონების მოსურნე ძლიერ სახელმწიფოებს შორის გარკვეულ ძალა-წონასწორობა არსებობდა. წინასწარობის მკვეთრი დარღვევა, რომელიმე დიდი სახელმწიფოს სასარგებლოდ, ნიშნავდა ჩვენი სახელმწიფოს ან მისი ნაწილის “ჩაყლაპვას” (გარ-

და საქართველოს ძლიერების ხანისა). ქვემოთ განვიხილავთ საქართველოს სახელმწიფოს ლოკალური გეოპოლიტიკის საფუძვლებს.

კ. გამსახურდიას ნაწერებში ოდესღაც ამოვიკითხეთ მისი მოსაზრება საქართველოს გეოგრაფიულ კონფიგურაციაზე, სადაც საქართველოს ტერიტორიას ის ადარებს გველემპასს, რომელიც ცდილობს გადაყლაპოს შავი ზღვა, მაგრამ ვერ ახერხებს. ამ მოვლენაზე ჩვენი წინა თაობის ერთ ჭკვიან კაცს ასეთი მოსაზრება ქონდა, რომ საქართველოს ლოკალური გეოპოლიტიკური აუცილებლობაა, ფუნდამენტალურად “დამაგრდეს” თავის კუთვნილ ისტორიულ ტერიტორიაზე. მით უმეტეს, რომ მას ამის საშუალებას აძლევს “შემოფარგლული ბუნებრივი საზღვრები” (პ. ინგოროყვა).

როდესაც დავიწყეთ ამ საკითხის გეოპოლიტიკური თვალთახედვით შესწავლა ისტორიის სხვადასხვა პერიოდში და მომავლის თვალსაწიერში, აღმოჩნდა, რომ ორივეს ძალზე სწორი მიდგომა ჰქონდა ამ საკითხზე. ერთმა მხატვრულად აღიქვა საქართველოს სახელმწიფოს და ქართველი ერის განსახლების სწრაფვა, მეორემ კი გეოპოლიტიკური საჭიროება მოუძებნა ამ მოვლენას.

საქართველო რომ “დამაგრდეს” თავის კუთვნილ ისტორიულ ტერიტორიაზე, ამ გეოპოლიტიკურად ურთულეს რეგიონში, ამისათვის საჭიროა განახორციელოს ორი სტრატეგია.

პირველი – აკონტროლოს და აფართოს სამხრეთ კავკასიის ცენტრალური რეგიონი და მეორე, მუდმივად ისწრაფოდეს შავი ზღვის ჩრდილო-დასავლეთით (“ჩრდილოეთის ყბა”) და სამხრეთ-დასავლეთით (“სამხრეთის ყბა”) გავლენის საზღ-

ვრების განვრცობისათვის. ეს კარგად ესმოდათ ჩვენს მეფეებს და მთავრებს და როგორც კი საშუალება მიეცემოდათ, მუდმივად ცდილობდნენ ამის განხორციელებას.

ანალოგიური მიმართულებით იღვწოდა ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია, თავისი გავლენის არეალის გაზრდისთვის. საქართველოს გაქრისტიანების შემდეგ ქართული მართლმადიდებელი ეკლესია მუდამ იყო საქართველოს პოლიტიკური ერთიანობის დერიტა. სახელმწიფოებად და სამთავროებად დაშლის შემდეგაც საქართველო მაინც ერთიანი იყო სარწმუნოებრივი ცენტრალიზაციის თვალსაზრისით (ზოგიერთი გამონაკლისის გარდა). ამასთან, მისი სამწყვსოს (ეპარქიების) საზღვრები ხშირად აღემატებოდა პოლიტიკურ საზღვრებს.

შესაბამისად, ადრეც, ახლაც და მომავალშიც საქართველოს სახელმწიფოსათვის საჭიროა თავისი ძალისხმევის ვექტორები მიმართული ჰქონდეს ზემოთ მინიშნებული მიმართულებებით.

შედარებით მეორეხარისხოვან, მაგრამ საჭირო ძალისხმევის ვექტორად მიგვაჩნია ტოკლარჯეთისკენ მიმართულება.

რადგან საქართველო ერთი დიდი ხეობაა განფენილი კავკასიის ქედსა და სამხრეთ მთიანეთს შორის, მისი სახელმწიფოს ტერიტორიის ძირითადი ღერძი გადის ამ დიდი ერთიანი ხეობის ძირში, სამხრეთ კავკასიის ცენტრის მდ. მტკვრის არეალიდან, მდ. რიონის შავ ზღვასთან შესართავამდე. ანუ თბილისი-ფოთის ხაზი, რომელიც ემთხვევა პალეოგენურ პერიოდში არსებულ სამხრეთ კავკასიის სრუტეს.

(ბაბრამღამა იმნაძე)

**თითოეულმა ქართველმა
ხელაგი უნდა დაუიკაპონოთ
და ქვეყანას უზუველოთ!**

ჩუღურეთის რაიონი ერთ-ერთი უძველესი რაიონია თბილისში, რომელიც დღეისათვის, ფაქტობრივად, დანგრეულია. ამასთან დაკავშირებით წერილი გამოვაქვეყნე ერთ გაზეთში. დღევანდელ მაჟორიტარ დეპუტატს, როგორც ჩანს, ეს წერილი საერთოდ არ წაუკითხავს ან თუ წაიკითხა, თვითონ უნდა დაგზმარებოდა იმ საჭირობოტო საკითხების გადაწყვეტაში, რომელიც ამ წერილშია მოცემული.

რაც მე ამ რაიონში ვცხოვრობ, რჩეულიშვილიდან ვიქტორ დოლიძის ჩათვლით ერთ-ერთი გამონათება ამ კუთხით იყო აწ განსვენებული ზეზვა ღულუნშივილი, რომელიც პარლამენტის ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე იყო. ათეულობით ადამიანი გადაარჩინა მისმა მოქმედებამ. მინდა, ეს ადამიანი კეთილად მოვიხსენიო, რადგან არა მხოლოდ ამ რაიონში, არამედ სამტრედიის რაიონში მცხოვრები ადა-

(რიმა) წერილობით თხოვნა გამოსვლისათვის, მან შეკრებილებს განუცხადა, დარბაზიდან არავინ ითხოვს სიტყვით გამოსვლასო. ამის შემდეგ თავისიანებს მაინც მისცა საკმაოდ სასაუბრო წუთები, ლექსებიც კი წაიკითხეს. ამის შემდეგ რიმა ბერაძეს ცრუ მფორითარი დაეარქვე. რადგან, ვინც იცის, რომ სიმართლეს ეტყვის, იმას არ აძლევს სიტყვას.

აი, ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ტყუილი ფიროსმანის ქუჩის განაშენიანებასთან დაკავშირებით. რამინა ბერაძე ჩინეთში მოგზაურობის შემდეგ ჩამოვიდა და ხალხს განუცხადა, სახლებს დავანგრევთ და ჩინელები ააშენებენო. არ მოვიდა ის ნოემბერი, როდესაც ამ სახლებს დაანგრევდნენ და ახლებს ააშენებდნენ.

ჩვენი ყოფილი საკრებულოს თავმჯდომარე ირაკლი შიხიაშვილიც დაჰპირდა ხალხს, საბურთალოზე „ხრუშჩოვკებს“ დავანგრევო და ახლებს

მინი გადაარჩინა სიკვდილს. როდესაც ამ საკითხზე მიმიღო თავისი კაბინეტში, იმწამსვე გაგვზავნა გოჩა ინგოროყვას ნეიროქირურგიულ საავადმყოფოში, რომელიც მაშინ რესპუბლიკური საავადმყოფოს მე-8 სართულზე მდებარეობდა. ხსოვნა და არდავიწყება ყოფილიყოს ამ სულნათელი ადამიანის.

ძველის გახსენება კარგია, მაგრამ დღევანდელ დღეზე მინდა ვისაუბრო. ჩუღურეთის რაიონის მოსახლეობასთან შეხვედრებისას თავიანთ მხარდამჭერებს იხმობენ, სხვას არც აგებინებენ. ზუსტ დროს ვერ მოგახსენებთ, ჩუღურეთის რაიონში, „ვარდების ბაღში“ შეკრებილი იყვნენ საკრებულოს თავმჯდომარე გიორგი ალიბეგაშვილი, რამინა (რიმა) ბერაძე, გამგებელი ზურაბ ჩიკვილაძე, მერი დავით ნარმანია. გამომსვლელები წინასწარ შერჩეული. მე როდესაც გადავეცი ქალბატონ რამინას

ავაშენებთო. ამ ხალხის ჯერ არც დანგრეული მინახავს და არც აშენებული. ასე ცრუობენ ზოგიერთი ჩვენი მოქმედი და ყოფილი დეპუტატები.

გონს მოვიდეთ და ერთად ავირჩიოთ არა მატყუარა, ცრუ ადამიანები, არამედ კეთილ-ინდობისიერი და შუბლის ძარღვაუწყვეტელი დეპუტატები, რომლებიც ხალხთან ერთად გადაარჩენენ საქართველოს.

მე მინდა ჩემი მცირედი წერილი ჩვენი სასიქადულო მხატვრის მოსე თოიძის ნახატის „დედა სამშობლო გეაძახის“ მცირე შეცვლილი სახით წარმოგიდგინოთ: „დედა საქართველო გეაძახის“. ჩვენ, თითოეულმა ადამიანმა, ხელები უნდა დავიკაპიწოთ და საქართველო გადავარჩინოთ მატყუარა პოლიტიკოსებისგან!!!

პატივისცემით
რეჰაზ ფახურია
599 908 986

ორშაბათს რუსთაველის თეატრის მსირა ღარბაზში თამარ ჭკუასელის ახალი წიგნის „როცა სარკიანი ალარ ილიმეზიან“ პრეზენტაცია გაიმართა. მთავარმოძღვრით მონაწილეობას მხარის ახალი კრებულიდან

ფლამინგო

სამხრეთ საფრანგეთი. არლი. ვან-გოგის გამაოგნებელი „მზესუშორების“ ქალაქი. ესპანეთის საზღვართანაა იგი ახლოს და როგორც ხშირად ხდება ხოლმე საზღვრისპირა ქალაქებში, ორ ენაზე საუბარი გვესმის ყველგან. ფრანგულს, რომელიც მუდმივად გაკვირვებული ადამიანის საუბრად გვეჩვენება და ესპანური, წისქვილის ღარში გადაგდებული წყლის ხმაურს რომ გვაგონებს. აი, ამ ქალაქის ძველი ბაზილიკის საკურთხეველთან ვიდე-

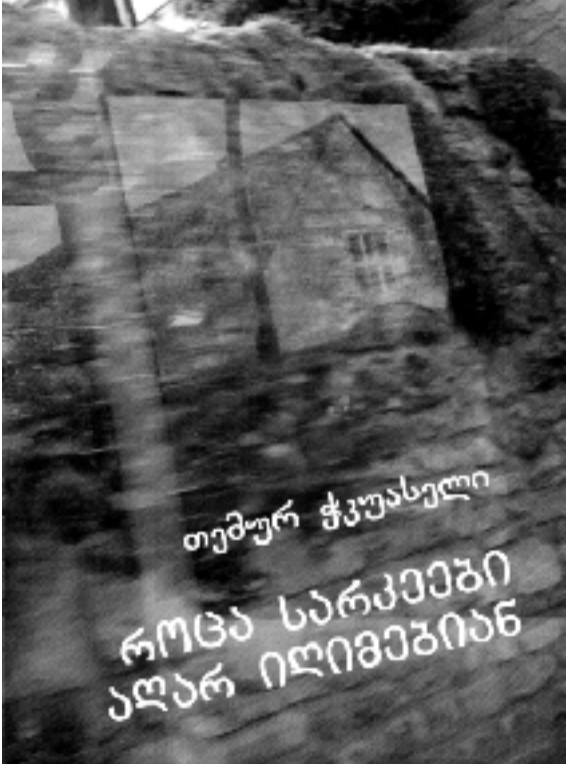
ქით ცხრა ქართველი. ვიდექით, ტანზე — შავი ჩოხებით, ფეხზე — შემოსაღებული უძიროებით, წელზე — ხანჯლებით და დოლისთვის გამზადებული ულაყებით გვიცმუკაყვანა სიმღერის მოლოდინით დაბერილი ხორხები. ორი ერთმანეთისთვის უცნობი სამყარო — ცხრა უცნაურ სამოსიანი, გაუგებარი ქვეყნიდან ჩამოსული მამაკაცის საკურთხეველთან და მათთვის უცნობი გემოვნების მქონე უცხო ხალხით საესე გრძელი ბაზილიკა. ჩამოცხა. დარბაზიდან ოთხი ესპანელის ცნობისმოყვარე თვალებიც შემოგვეცქეროდა თურმე.

სიტყვებთან ლაციცი

სიტყვა საგნის ან ცნების სახელია მხოლოდ, მაგრამ როგორც ყველაფერი ამქვეყნად, ცუდი პატრონის ხელში, ისიც მალე ცვდება. მიყვარს სიტყვებთან ლაციცი. ლაციცი, ფერება და ჩხრეკა ქართული სიტყვებისა. როცა ჩამოვუჯდები და ვეთამაშები, ჩემ თვალწინ ცოცხლდებიან და ელურტულენ. ადამიანებს ჰგვანან, ზოგი კეთილი და ლამაზია, მაგალითად, „დედისწაული“, „ცისარტყელა“, ზოგიც შეუხედავი და შემამინებელი, მაგალითად, „ლლავი“, „მუნანათი“, ზოგი გიბღვერს და ზოგი შემოგცინის. სიტყვებმა ერთმანეთთან შუღლიც იციან და საოცარი მეგობრობაც. თუ დამეგობრდებიან, განუყრელად ერთად არიან.

იქნება მიმალული. მაგალითად, თუ „გამარჯობა“ დანახე, დარწმუნებული იყავი, „გამარჯობას“ მალე იხილავ, აბა! ასეთი მეგობრობა იციან, მაგრამ თუ ერთმანეთს გადაემტერნენ, ერთერთის ჩაქოლვასა და მოსპობას კი არ ცდილობენ, უბრალოდ, გაიბუტებიან, შორი-შორს გადასახლდებიან და ერთდებიან შემთხვევით შეხვედრებს. მაგალითად, „სინარულს“ „სევედა“ არ უყვარს და პირიქით, მაგრამ ორივემ იციან, როგორ სჭირდებიან სამშობლოს. რომელ სამშობლოსო, იკითხავთ... არ იცით? სიტყვების სამშობლო ჩვენი ენაა, ქართული ენა. ასე რომ, თუ კარგად დაფიქრდებით, ზემოთ ნათქვამი, სიტყვები ადამიანებს ჰგვანან-მეთქი, არ უნდა იყოს მთლად ზუსტი, მათ მეგობრობაც უკეთესი იციან, მტრობაც უფრო ღმობიერი აქვთ და სამშობლოსაც ჩვენზე მეტად უფრთხილდებიან. ნამდვილად ღირს მათი მიბაძვა.

სხვათა შორის, სიტყვებმა არა მარტო მეგობრობა, შეუღლებაც კი იციან. მოეწონებათ ერთმანეთი, შეუღლდებიან და მალე პირმშოც უჩნდებათ. ახალგაჩენილ პირმშოს კი, თქვენ წარმოიდგინეთ, უფრო ზუსტად ესადაგება ადამიანთათვის გამოგონილი ერთი ცნობილი გამოთქმა: „დედა ნახე, მამა ნახე, შვილი ისე გამონახეო.“ თუ ორივე მშობელი კეთილსიტყვაობით იწონებს თავს, შვილიც ასეთივე ეზრდება, თუ მშობელი სიტყვიდან, ერთი მაინც უკეთურია, შვილიც მას ემსგავსება. თუმცა, როგორც ჩვენს ცხოვრებაში, გამონაკლისები იქაც გვხვდება. მაგალითად, „შური“ უხეივ ხასიათითაა ცნობილი, „ძიება“ კი მუდამ საქმიანი და მოფუსფუსეა, მაგრამ ხომ გვიდგება ხანდახან ჟამი, როცა ყველაფერი გვაეიწყდება მათი მემკვიდრის გარდა, ნახეთ, როგორ ზარით რეკს: „შურისძიება“! „შურისძიება“! „შურისძიება“! ისე, ყველა სიტყვას ჩვენსავით ორი მშობელი როდი ჰყავს. შესაძლებელია ზოგს ერთი ჰყავდეს და ზოგს სულაც სამი. თუ „წყალობას“ ერთი მშობელი ჰყავს, — „წყალი“, ხოლო „წისქვილს“ „წყალთან“ ერთად „ფქვილიც“ ეფერება...

რეზო ამაშუკელი - 80

ჩვენ, ქართველებს, ჩვენი ჭირ-ვარამიანი და მაინც გმირული ისტორიის მანძილზე, თუ რამ გვექონდა სულის მოსაბრუნებელი და მანუგეშებელი, - ეს იყო და არის ჩვენი პოეზია: - უფლისა და სამშობლოს სიყვარულით, მაღალი სულიერებით დამუხტული ქართული ლექსი. ბედნიერებაა, რომ ჩვენი პოეზიის მაღლი სხვებმაც იგრძნეს და რომ უცხოელი, თანაც დიდი პოეტური კულტურის მქონე ქვეყნის შვილი ალტაცებით იტყვის: - ღმერთს საქართველო იმისთვის შეუქმნია, რომ პოეზიას სამშობლო ჰქონოდაო. ეს აღფრთოვანებული სიტყვები რეზო ამაშუკელის ლექსებმა ათქმევინა ფრანგ მწერალს. ჩვენი დროის დიდი პოეტი, ბატონი რეზო ამაშუკელი ოთხმოცი წლისაა და კვლავ შემართებით, გულში ჩამწვდომი ლექსებით ეთაყვანება სამშობლოს, ვაჟკაცობას, პატიოსნებას. დიდხანს სიცოცხლეს და მისთვის ჩვეულ დაუდალავ მოღვაწეობას ვუსურვებ დიდებულ პოეტს, დაელოცავ მის დიდ ოჯახთან ერთად და მოკრძალებული ლექსით შევეხმიანები:

რეზო ამაშუკელს - 27 ივნისს

შენ „ძმისგანცა უფრო ძმესი“ ხარ და სულზე მუდამ მზის ნათელს ივლებ, სდარაჯობ მამულს ვით მეციხოვნე, ლექსით ამხნევებ მამულიშვილებს!

მე შენი ძმობის სულ მახსოვს მაღლი - იმ სიტყვების დღეები ბადრი, როგორ უყვარდი ძმადნაფიცს შენსას და ის „ხსოვნები“ მამხნევებს დღესაც...

მინდა გაჩუქო თეთრი ვარდები თურმე თეთრ ვარდებს უძღვნიან დები ღვთაებრივ მეგონებს, - ვისი მაღლითაც, მჯერა, - არასდროს გადავშენდებით!

თამარ ჯავახიშვილი-აშირაშიანი
21.06.2016

„საერთო გაზეთის“ რედაქცია დიდი სიყვარულითა და პატივისცემით ულოცავს დიდ ქართველ პოეტს ბატონ რეზო ამაშუკელს დაბადების 80 წლის იუბილეს და უსურვებს ჯანმრთელობას, დღეგრძელობას და ახალ შემოქმედებით წარმატებებს.

რიისპირის ზონა

● ბიორაბი - „ნარკომანი“ მიწის მკურნალი ● მუსიკა - უნივერსალური თერაპევტი

„საერთო გაზეთი“ აგრძელებს საუბარს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიორაბი-ული ტექნოლოგიების ინსტიტუტის დირექტორთან, პროფესორ **რამაზ ბახრაძესთან**. ამჯერად, ბატონი რამაზი მის მთავარ გამოგონებაზე – „ბიორაბზე“ და ასევე, მუსიკალური კოდის გაშიფვრაზე გვესაუბრა, რამაც მას ახალი თაობის რეგულატორების – „ბიონერგოაქტივატორების“ შექმნის საშუალება მისცა:

– კაცობრიობის საკვებით უზრუნველყოფა უპირველესი პრობლემაა. ამჟამად, მსოფლიოში ერთ მილიარდზე მეტი ადამიანი შიმშილობს. ყოველწლიურად, შიმშილისგან, 10 მილიონი ადამიანი იღუპება, ხოლო 100 მილიონი სიკვდილის პირასაა მისული. გასული საუკუნის 70-იანი წლების მწვანე რევოლუციამ სამწუხაროდ, შიმშილის პრობლემა მხოლოდ დროებით მოხსნა. მწვანე რევოლუციამ ხელი შეუწყო სოფლის მეურნეობის ქიმიზაციის ფართოდ გავრცელებას, აგრო-ქიმიკატებისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნი-

თიერებებს შორის ყველაზე მაგნიტუდინიციდებია. იგი ლათინურად მაგნიტუდინი მკვლელს ნიშნავს. მსოფლიო პრაქტიკამ გვიჩვენა, რომ ადამიანისათვის უვნებელი პესტიციდი არ არსებობს. მათი ყოველწლიური წარმოება ხუთ მილიონ ტონას აღწევს. პესტიციდების 90% მიზანს ვერ აღწევს, გარემოში იფანტება და ჩამდინარე წყლებით წყალსატევებში ხვდება. არსებულ პესტიციდებს მცენარეთა და ცხოველთა პრაზიტების ექვესასი სახეობა შეეგუა. ამიტომ, მათ წინააღმდეგ საბრძოლველად სულ უფრო და უფრო ძლიერ შხამებს იყენებენ. ასევე, ნიტრატების – აზოტთან სასუქთა რაოდენობის გაზრდასთან დაკავშირებით, ადგილი აქვს ცხოველთა დაავადებისა და დაღუპვის ფაქტებს. გერმანიაში ისპანახით მასობრივი სასიკვდილო მოწამელის მიზეზი აზოტისა და სასუქების აღმოჩნდა.

– **საქართველოში თუ მოიხმარებენ აზოტთან სასუქებს?**

– რა თქმა უნდა, მოიხმარებენ. მცენარეს რომელზეც ახლა მოგახსენეთ უნარი აქვს ნიტრატი (სასუ-

– კითხვობით თქვენ – პრიორიტეტი დაცვის ბიოლოგიურ საშუალებებს უნდა დაუთმოდ. ჩვენს ნიადაგებზე „ქიმიური იერიში“ დაუფიქრებელი უნდა შეწყდეს.

– **მაგრამ ხშირად ისმის შეკითხვა, თუ უარს ვიტყვით პესტიციდებზე, მაშინ რა ვშველება სასოფლო-სამეურნეო წარმოებას?**

– აშშ და იაპონია ხომ ადვილად წყვეტს „უქიმიო“ ჯანმრთელი საკვების პრობლემას და პროდუქტებიც უხვად აქვთ. დღეს, ქიმიის გამოყენების შეზღუდვით, სოფლის მეურნეობა ასევე წარმატებით ვითარდება სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის „ჩამორჩენილ“ ქვეყნებში და ჩინეთში, აღარაფერს ვამბობ ფინეთზე, შვეიცარიაზე, ნორვეგიაზე და ა.შ. განსაკუთრებით საგულისხმოა ინდოეთის მაგალითი. ამ ქვეყანაში მსოფლიო ბაზარზე თავისი მარცვლეული გაიტანა და 50-იან წლებთან შედარებით მისი წლიური შემოსავალი საგრძობლად გაზარდა. პოლანდიაში, პრაქტიკულად, შეწყვიტა ადამიანისათვის მაგნიტუდინიციდების გამოყენება. ამის მიუხედავად, ამ ქვეყანაში მიწაზე მოშუშვე ერთი სპეციალისტი 112 ადამიანს კვებავს.

– **ბატონო რამაზ, მრავალწლიანი ფუნდამენტური კვლევის საფუძველზე თქვენ გამოავლინეთ ახალი თაობის რეგულატორები – ბიონერგოაქტივატორები, რას გვეტყვით ამის შესახებ?**

– ბიონერგოაქტივატორები ბიოლოგიურად სუფთა და მაღალი ხარისხის უხვი მოსავლის მიღების საშუალებას იძლევა და მსოფლიოში ანალოგი არ აქვს, რაც დღეს ერთ-ერთი უსერიოზულესი პრობლემაა კაცობრიობის გადასარჩენად. ბიონერგოაქტივატორების ერთ-ერთი წარმომადგენელია „ბიორაბი“, რომელიც მნიშვნელოვნად ზრდის სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობას. მან ათეული წლების მანძილზე როგორც ჩვენთან ისე უცხოეთში გაიარა ტოქსიკოლოგიური ექსპერტიზა და სამეურნეო გამოცდები. დადგენილია მისი სრული უვნებლობა. უფრო მეტიც, გამოვლენილია მისი მაღალი ანტიმუტაგენური აქტივობა და პროფილაქტიკურ-სამეურნეო თვისებები, რის გამოც რეკომენდებულია როგორც სოფლის მეურნეობაში, ისე მედიცინ-

ნასა და კვების მრეწველობაში გამოსაყენებლად. აღსანიშნავია, რომ ათი წლის მანძილზე, „ბიორაბის“ გამოყენებით საქართველოს სხვადასხვა რეგიონში მიღებულია ხორბლის მოსავლიანობა 1,8-2ტ/ჰა-ს ნაცვლად 9-12ტ/ჰა, სიმინდის – 3ტ/ჰა-ს ნაცვლად 14-16ტ/ჰა, შაქრის ჭარხლის – 145ტ/ჰა 40ტ/ჰა-ს ნაცვლად და ა.შ. თითო ძირ ქართულ პომიდორზე მიღებულია 25-30კგ ნაყოფი 2-4კგ-ს ნაცვლად, ხოლო თითო ძირ საპიკულე კიტრზე 45-50კგ, ნაცვლად 4-6კგ-ისა. მნიშვნელოვნად იზრდება მცენარეთა მწვანე მასაც, რაც ვიტამინების, პროტეინისა და ნახშირწყლების მაღალი შემცველობის გამო საუკეთესო საკვებს წარმოადგენს მეცხოველეობაში. „ბიორაბის“ გამოყენებით მნიშვნელოვნად იზრდება მოსავლის ხარისხობრივი მაჩვენებლები. მაგალითად, სიმინდის მარცვალში იზრდება შეუცვლელი ამინომჟავა ლიზინი 80%-ით, უმნიშვნელოვანესი მიკროელემენტი იოდი – 960%-ით, სელენი – 200%-ით. კარტოფილშიც ვიტამინის შემცველობა იზრდება 52%-ით, ქართულ ხორბალში წებოვარას შემცველობა, რომელიც პურცხობის ხარისხის მაჩვენებელია, 25%-დან 43,2%-მდე გაიზარდა, მზესუმზირას ზეთიანობა იზრდება 50%-ით, შაქრის ჭარხლის შაქრიანობა აღწევს 21%-ს. „ბიორაბი“ ხელს უწყობს დაფესვიანებას, რის გამოც გამოიყენება მრავალწლიანი მცენარეთა ვეგეტატიური გზით გასამრავლებლად. ბატონი რამაზის მიერ დამუშავებული ახალი აგრობიოტექნოლოგიით, როგორც ბევრი გამო-

ჩენილი მეცნიერი თვლის, ახალ მწვანე რევოლუციას უნდა დაედოს საფუძველი.

– **ბატონო რამაზ, მეცნიერების აზრით, „ბიორაბმა“ ახალ მოძრაობას „ბიორაბულ მწვანე რევოლუციას“ უნდა დაედოს საფუძველი. რა განსაკუთრებული თვისებებით გამოირჩევა ბიორაბი?**

– „ბიორაბით“ შესაძლებელია: მარცვლოვანი, ბოსტნეული და ტექნიკური კულტურების მოსავლიანობის მნიშვნელოვანი გაზრდა, 2-3ჯერ და მეტჯერ; მრავალწლოვანი კულტურათა კალმების სწრაფად დაფესვიანება და ნაყოფის ხარისხობრივი მაჩვენებლის მკვეთრი ამაღლება; სასუქების გამოყენების ოპტიმიზაცია; პიბრიდული მცენარეების მოსავლიანობის და ხარისხის გაზრდა; გარემოდან საკვებ ნივთიერებათა შეთვისების გაძლიერება; დაავადებებისადმი მცენარეთა მდგრადობის ამაღლება; ყინვა და გვალვამძლეობის ამაღლება; ბიოლოგიურად სუფთა მოსავლის მიღება პესტიციდების გამოთიშვით; სამკურნალო-პროფილაქტიკური თვისებების მქონე სოფლის მეურნეობის პროდუქციის მიღება; ბავშვთა კვებისათვის აუცილებელი მაღალი ხარისხის პროდუქტების მიღება; შაქრის დამგროვებელ კულტურებში შაქრიანობის მნიშვნელოვანი გაზრდა, რაც, დააკმაყოფილებს ადამიანის მთხოვნილებებს როგორც კვების პროდუქტებზე, ისე ბიოსაწვავის წარმოებაზე.

– **ბატონო რამაზ, თქვენ**

კის გლობალიზაციას და დაპრობას ამერიკული კომპანიების მიერ. მან კაცობრიობას ჯანმრთელობისა და გარემოს დაცვის კუთხით ახალი პრობლემები შეუქმნა. სამწუხაროდ, ჩვენს საზოგადოებას ჯერ კიდევ ვერ გაუცნობიერებია მიწათმოქმედების გადაჭარბებული ქიმიზაციის საშიშროება. მრავალპროდუქტულ სავარგულზე ზრუნვა უპირველესად, ბიოსფეროს გაუმჯობესებაზე ზრუნვაა. შხამქიმიკატებისა და სასუქების ხელაღებით გამოყენება ნიადაგის ნაყოფიერება შესამჩნევად შეამცირა, გააუარესა სასოფლო-სამეურნეო კულტურათა თვისებები. შხამქიმიკატებს ცალკეულ კომპანიათა ხანმოკლე მოგებისა და ადამიანთა ჯანმრთელობის გაუარესების ხარჯზე იყენებენ. სოფლის მეურნეობის ქიმიზაცია დღეს პროდუქციის მაღალი ხარისხისა და მისი უვნებლობის გარანტიას არ იძლევა.

– **ბატონო რამაზ, პესტიციდები სოფლის მეურნეობაში აქტიურად გამოიყენება. მათ უსაფრთხოებაზე რას გვეტყვით?**

– მოგახსენებთ. უნდა აღინიშნოს, რომ ჰაერში, წყალსა თუ საკვებში არსებულ ქიმიურ ნივ-

ქი) ადვილად გარდაქმნას ნიტრატად – ადამიანისათვის საშიშ შხამად. ცალკეულ კულტურათა წრებრუნვაში არც თუ იხვიანათად ირღვევა სასუქების დოზა და გამოყენების აგრონომიული ტექნოლოგია. ამ დროს სასუქები – ცოცხალი ბუნების მეგობრები და თანაშემწენი მის მტრებად იქცევიან. მაგალითად, აზოტისა და სასუქების გადაჭარბებული ხმარება კარტოფილში სახამებლის შემცველობას ამცირებს, აუარესებს მის კვებით თვისებებს. ასეთი ბოლქვები ადვილად ზიანდება სხვადასხვა დაავადებით, ცუდად ინახება. ჭარბი აზოტი საკვებს ცხოველებისათვის სრულიად უვარგისს ხდის. უნდა აღინიშნოს, რომ მიწათმოქმედების გადაჭარბებულმა ქიმიზაციამ მიწა ნარკომანი გახადა. მას ქიმიკატების გარეშე არსებობა არ შეუძლია. ეს კი მართლაც საშიშველობაა.

– **გამოსავალი რა არის?**

– შეწყვიტეთ სასუქებისა და პესტიციდების გამოყენება და სოფლის მეურნეობის ძველ მეთოდებს დაუბრუნდეთ. ეს კი პრობლემის გადაჭრის ყველაზე ცუდი ვარიანტია. მაშ, სად არის გამოსავალი?

ძლიერი რეპრონობი

საქართველოს რაზმის განვითარების მხარდაჭერის სახელმწიფო პროგრამა რეპრონობი

ამ პროგრამის ფარგლებში ფონდმა „ქართუმ“ რამდენიმე სტადიონი ააშენა.

გორის ნაკვეთსა და ვერხვიანის სტადიონის აშენებისათვის ფონდმა 5 მილიონ ლარზე მეტი გამოყო.

საქართველოში ყველაზე დიდი ქუთაისის სარაგბო კომპლექსი კი ოთხ მოედანს აერთიანებს, აქედან სამი ბუნებრივი საფარით არის დაფარული. ბაზაზე მორაგებებისთვის შენდება სასტუმროც, სადაც ჩემპიონატის დროს სპორტსმენები დაბინავდებიან. რამდენიმე თვეში დასრულდება სასტუმროს მშენებლობა, რომლისთვისაც სამ მილიონ ლარზე მეტი გამოყოფილი. ქუთაისის სარაგბო კომპლექსის მშენებლობა ფონდ „ქართუს“ 12 მილიონ ლარზე მეტი დაუჯდა. ცენტრალური მოედანი ერთდროულად 4870 მაყურებლის მიღებას შეძლებს.

ქალაქ ფოთში მდებარე სარაგბო ბაზა 2450 მაყურებელზე გათვლილი და მშენებლობის ხარჯმა შეიძ მილიონ ლარს გადააჭარბა.

ყველა ბაზაზე ბავშვებისთვის რაგბის შესწავლა სრულიად უფასოა.

სამეგრელოში, გურიანში, აჭარასა და იმერეთში ჩაის ქულტურის აღორძინება იწყება

დაიწყო ქართული ჩაის აღორძინების პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს ჩაის კულტურის რეაბილიტაციას. პროექტით გათვალისწინებულია რეაბილიტაციის სხვადასხვა დონე, რაც გულისხმობს შემოღობვას მძიმე გასხვლიდან დაწყებული შედარებით მსუბუქი სამუშაოების ჩათვლით.

პროექტის ფარგლებში პირველი ბენეფიციარები უკვე დაფინანსდა; გარდა ამისა, უკვე გაკეთებულია კოოპერატივების პროგრამა, რომელიც ითვალისწინებს დამატებით ხელშეწყობას ამ მიმართულებით, ასევე

გადამმუშავებელი ფაბრიკის ინფრასტრუქტურის ხელშეწყობასა და მანქანა დანადგარების შესყიდვას.

„პროექტით უცხოელი ინვესტორები არიან დაინტერესებული. გვაქვს კონკრეტული ოთხი ინტერესი ამ მიმართულებით, რაც პირველ რიგში უნდა ითვალისწინებდეს ადგილობრივი ფერმერებისა და გლეხების ინტერესებს, სახელმწიფო ინტერესებს და ინვესტორის ინტერესებს. ჩაის კულტურის განვითარებას ვიწყებთ ყველა იმ რეგიონში, სადაც ტრადიციულად მოდიოდა ჩაი“, - აცხადებს სოფლის მეურნეობის მინისტრი ოთარ დანელია.

ქახეთში ხორბლის აღება დაიწყო

მოსავლის შეუფერხებლად აღებისთვის პროცესში აქტიურად არის ჩართული შპს „მექანიზატორის“ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკა. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ინფორმაცი-

ქახეთი

ით, თავთავიანი კულტურების მოსავლის აღებისთვის კახეთის რეგიონში 60, საქართველოს მასშტაბით კი 80 ერთეული კომბაინია მობილიზებული.

აღსანიშნავია, რომ მიმდინარე წელს თავთავიანი კულტურების კარგი მოსავალია. გასულ წელთან შედარებით, თითქმის გაორმაგებულია თავთავიანი კულტურების ნათესი ფართობები.

საქართველოს მასშტაბით ხორბლის ნათესი ფართობები 80 000 ჰა-ზე მეტს, ხოლო ქერის 40 000 ჰა-ზე მეტს შეადგენს.

სიღნაღის მუნიციპალიტეტში, სოფელ წნორში ხორბლის

აღების დაწყების პროცესს დაესწრნენ სოფლის მეურნეობის მინისტრი ოთარ დანელია, კახეთის რეგიონის გუბერნატორის მოადგილე გივი მეტრეველი, სოფლის მეურნეობის მინისტრის მოადგილეები დავით გალეგაშვილი და იური ნოზაძე, ასევე ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლები.

იხალთოში ქვერის სკოლა-სახელოსნო ინსტაბი

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს მუნიციპალური განვითარების ფონდი სოფელ იხალთოში ქვერის სკოლა-სახელოსნოს მშენებლობას ახორციელებს. პროექტი მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერით მიმდინარეობს და მისი მიზანია საქართველოში ქვერის დამზადების ტრადიციული მეთოდების აღდგენა-შენარჩუნება და სოფელ იხალთოს ისტორიულ-კულტურული, ტურისტულ-რეკრეაციული და საგანმანათლებლო ფუნქციების განვითარება.

პროექტის ფარგლებში აშენდა სამსართულიანი ადმინისტრაციული შენობა და ერთსართულიანი საწარმო - ქვერის დასამზადებელი საამქროს შენობა. სკოლა-სახელოსნოში ასევე განთავსდება მუზეუმი. ტურისტებს საშუალება ექნებათ, ისწავლონ და თავად დაამზადონ თიხის ჭურჭელი.

„სკოლა-სახელოსნოში ახალ თაობას შესაძლებლობა ექნება, შეისწავლოს ქვერის დამზადების ხელობა, რაც ხელს შეუწყობს უძველესი ტრადიციების შენარჩუნებას. პროექტის განხორციელებას განსაკუთრებულ

„თამრო ბეგოს ფერმაში“ ათი ადამიანია დასაქმებული. ნედლეულით უზრუნველყოფისთვის მეწარმემ საკუთარი მეურნეობაც შექმნა, სადაც 35 სული მსხვილფეხა საქონელი ჰყავს. მათი წველადობა დღეში 400 ლიტრამდე მერყეობს. მფლობელის თქმით, საწარმო რძეს ადგილობრივი მოსახლეობისგანაც ჩაიბარებს.

სამი ადამიანისგან დაკომპლექტებულმა კოოპერატივმა საწარმოსთვის შესაბამისი დანადგარები ევროპიდან შემოიტანა. კერძო და სახელმწიფო ინვესტიციამ 80 000 აშშ დოლარი შეადგინა. საწყის ეტაპზე წარმოებული ნატურალური პროდუქტი: რძე, ხაჭო, თიხის ჭურჭელში შედგებული მაწონი, სხვადასხვა სახეობის ყველი და სულგუნი ადგილობრივ

ამბროლაური

ბაზარზე გათვლილი.

მცირე საწარმოს გახსნას, ადგილობრივებთან ერთად, მცხეთა-მთიანეთის გუბერნატორი გორა ზეიციძე, დუშეთის მაჟორიტარი დეპუტატი ირაკლი ტრიპოლსკი, დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგებელი გიზო ჩოხელი, მეწარმეობის განვითარების დეპარტამენტის უფროსი ოთარ ანთია დაესწრნენ.

ამბროლაური - რაჭაში ფარმების ქსელის დაფუძნება დაიწყო

კომპანია „ბლაუნშტაინ საქართველომ“ რაჭაში ფერმების ქსელის დაფუძნება დაიწყო. ამ დროისთვის ონისა და ამბროლაურის რიონებში 4 ფერმა უკვე ამოქმედდა, რომლებსაც უახლოეს პერიოდში ამდენივე ფერმა დაემატება.

პროექტის დაწყება და მის ფარგლებში ფერმების ქსელის შექმნა „ბლაუნშტაინ საქართველოს“ დირექტორმა როსტომ კერვალიშვილმა მიმდინარე წლის აპრილში დააანონსა. მაშინ კერვალიშვილი აცხადებდა, რომ რაჭაში მცხოვრებ მოსახლეობას, ვისაც დასაქმების სურვილი ჰქონდა, კომპანია ამის საშუალებას მისცემდა.

„ფერმერებს, ვისაც აქვს 60 ჰექტარი მიწის ნაკვეთი ან საკუთრებაში ან იჯარით, შეუძლიათ მოგვმართონ, ჩვენ მათ ბანკიდან სესხის აღებაში დავეხმარებით. ამ სესხით ეს მეწარმეები ფერმებს ააშენებენ, სადაც „ბლაუნშტაინ საქართველოს“ მიერ ჩამოყვანილი პირუტყვს გაზრდიან. ამაში ჩვენ მათ ხელ-

ფასს გადაუხდით. საქონელი კი ჩვენი საკუთრება იქნება“, - აცხადებდა კერვალიშვილი.

დღესდღეობით, კომპანიის დირექტორი განმარტავს, რომ რაჭაში ფერმების ქსელის შექმნით ძალიან ბევრი ადგილობრივი დაინტერესდა. „გვაკითხავს ძალიან ბევრი ადამიანი, ვინც უმუშევარია და რამის კეთების სურვილი აქვს. აღნიშნული პროექტის ამოქმედებით რაჭის მოსახლეობა გამოცოცხლდა და მომავლის იმედი მიეცა“, - აცხადებს კერვალიშვილი.

ამ დროისთვის კომპანიას 670 პირუტყვი ჰყავს, ფერმების ქსელით კი ამ რაიონის 2000-3000-მდე გაზრდას გეგმავს. აქედან ნაწილს ხორცპროდუქტების წარმოებისთვის გამოიყენებენ, ნაწილს კი რძის პროდუქტების წარმოებისთვის. შესაბამისად,

იგეგმება რძის გადამამუშავებელი საწარმოს მშენებლობაც.

შაორის ტბის ტერიტორიაზე ახალი ქალაქი შენდება

არაბული კომპანია Israil Ahmadov Investment LLC რაჭაში, შაორის ტბის ტერიტორიაზე დასასვენებელ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსის აშენებასა და ადგილზე მინიმუმ 500 მილიონი დოლარის ინვესტიციის განხორციელებას გეგმავს. პროექტის განხორციელებაში აღნიშნული კომპანიის გარდა ევროპული და სხვა არაბული კომპანიებიც იქნებიან ჩართული.

კომპანიამ პროექტი უკვე წარუდგინა ადგილობრივ და აღმასრულებელ ხელისუფლებას. როგორც კომპანიაში განმარტავენ, მიმდინარეობს შაორის ტბის ტერიტორიის გეოლოგიური და ეკოლოგიური შესწავლა იმის დასადგენად, თუ სად არის შესაძლებელი სამშენებლო სამუშაოები. მათივე ინფორმაციით, ნებართვის მიღების შემთხვევაში, გადაცემულ მიწის ნაწილზე მწვანე საფარი უცვლელი დარჩება.

კომპლექსის მშენებლობა ეტაპობრივად განხორციელდება. პირველი ეტაპი სასტუმროებისა და დასასვენებელი სახლების მშენებლობას ითვალისწინებს. მეორე ეტაპზე კი კომპანიას საცხოვრებელი სახლებისა და კოტეჯების მშენებლობა სურს.

აშენდება: 4 სასტუმრო - (300, 400, 500, და 600 ნომრია-

ქლიერი საქართველოსთვის

ნი), იახტკლები, რომელიც 1500 კვ.მ-ზე განთავსდება, ქართული, არაბული, იტალიური, ამერიკული რესტორნები. სპა- და ფიტნესცენტრები, ბავშვთა გასართობი ცენტრი და კოტეჯების ზონა. კოტეჯები 2, 4 და 5 ნომრიანი იქნება. ასევე პროექტი ითვალისწინებს გოლფის მოედნისა და იპოდრომის მოწყობას.

არაბული კომპანია საქართველოში სხვა პროექტებსაც ახორციელებს: უკვე დაასრულა ზუგდიდში საკონსერვო ქარხნის პროექტზე მუშაობა. ასევე კომპანია იმედოვნებს, რომ უახლოეს პერიოდში მთავრობასთან სენაკის აეროპორტის მშენებლობაზე ხელშეკრულებას გააფორმებს.

ზუგდიდში მოსწავლე-ახალგაზრდობის სასახლე გაიხსნა

რეაბილიტირებული მოსწავლე ახალგაზრდობის სასახლე მხარის გუბერნატორმა ლევან შონიამ და ქალაქ ზუგდიდის მერმა ირაკლი გოგოხიამ გახსნეს. სასახლის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2014 წლის 23 აპრილს დაიწყო და 2016 წლის 19 აპრილს დასრულდა. შენობა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისადაა გარემონტებული. შენობაში დამონტაჟებულია ადაპტირებული, სენსორული ლიფტი სპეციალური საჭიროების მქონე პირთათვის. სასახლის დარბაზი აღჭურვილია თანამედროვე აპარატურითა და სასცენო ეფექტებით.

რეაბილიტაცია ორ ეტაპად განხორციელდა. პირველი ეტაპის სამუშაოების ხელშეკრულება 2014 წ. ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის გამგეობის მიერ გაფორმდა და იმავე წელს, ვალდებულებით სახით, გადაეცა ქ. ზუგდიდის მერიას, რომელმაც დაასრულა როგორც პირველი, ასევე მეორე ეტაპის სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

პირველ ეტაპზე, 2014-2015 წწ. შესრულებული სამუშაოების ღირებულებამ - 264 978,85

ლარი, მეორე ეტაპზე კი, ქალაქ ზუგდიდის მერიის მიერ შესრულებული სამუშაოების ღირებულებამ 1 023111.63 ლარი შეადგინა.

ზუგდიდის ცენტრალური წყალმომარაგება ექნება

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის დირექტორმა გიორგი კობერიძემ და სამეგრელო-ზემო სვანეთის გუბერნატორმა ლევან შონიამ ქალაქ ზუგდიდში წყალმომარაგების ცენტრალიზებული სისტემის სამშენებლო სამუშაოები დაათვალიერეს.

ზუგდიდში წყალმომარაგების ცენტრალიზებული სისტემა დღემდე არ არსებობდა. პროექტის ფარგლებში შენდება წყალმომარაგების გამანაწილებელი ქსელი, სატუმბი სადგური და რეზერვუარები, ასევე ეწყობა წყალმომარაგების მაგისტრალური მილსადენი.

სამუშაოების დასრულების შემდეგ ადგილობრივ მოსახლეობას ათწლეულების განმავლობაში გადაუჭრელი პრობლემა მოუგვარდება და ზუგდიდის მცხოვრებლები 20-24 საათიანი წყალმომარაგებით იქნებიან უზრუნველყოფილი.

ზუგდიდის წყალმომარაგების სისტემის სამშენებლო სამუშაოები აზიის განვითარების ბანკის ფინანსური მხარდაჭერით მიმდინარეობს. პროექტი, რომლის ღირებულება 88 მლნ ლარზე მეტია, 2018 წელს დასრულდება. სამუშაოებზე 150-მდე ადამიანი დასაქმებულია.

ბორჯომში მრავალბინიანი შენობების სასურავების რეაბილიტაციის მიმდინარეობს

პროექტის ფარგლებში გურამიშვილის, რუსთაველისა და 9 აპრილის ქუჩებზე მდებარე შენობებზე მთლიანად შეიცვლება ხის დაზიანებული კონ-

სტრუქციები, განხორციელდება ახალი მეტალოკრამიტის სახურავების მოწყობის სამუშაოები. იგეგმება წყალმიმღები ღარების მონტაჟიც.

9 აპრილის ქუჩაზე მდებარე მრავალბინიან საცხოვრებელ სახლში გათვალისწინებულია ასევე კიბების, ლითონის მოაჯირებისა და შენობის დაზიანებული საყრდენი კედლის გამაგრება.

პროექტი ბორჯომის მუნიციპალიტეტისა და ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობების თანადაფინანსებით ხორციელდება და სამუშაოებისთვის ჯამში 67 260 ლარი დაინარჩუნდა.

ქონკურს-ფესტივალი „სხვა საქართველო სად არის“ მარნეულში

ქართული ტრადიციული სიმღერის კონკურს-ფესტივალი „სხვა საქართველო სად არის“ გალა-კონცერტით დასრულდა. ფესტივალში მონაწილეობდნენ ქვემო ქართლის მუნიციპალიტეტში მცხოვრები ახალგაზრდა შემსრულებლები.

ფესტივალის დასკვნით ღონისძიებას ესწრებოდნენ: კომპოზიტორი ვაჟა აზარაშვილი, მომღერლები თამარ ჭოხონელი-

მარნეული

ძე, ირმა სოხაძე, ნუგზარ კვაშალი, ქვემო ქართლის გუბერნატორი პაატა ზიზანაშვილი, მარნეულის მუნიციპალიტეტის გამგებელი მერაბ თოფჩიშვილი, ქვემო ქართლის სხვა მუნიციპალიტეტების წარმომადგენლები.

კონკურსის გამარჯვებულებს ორგანიზატორების სახელით სხვადასხვა პრიზი და საჩუქრები გადაეცა. მათ მუსიკალური ნომრები ქართული ესტრადის წარმომადგენლებთან ერთადაც შეასრულეს.

„კონკურს-ფესტივალის მიზანია როგორც ქართველ, ისე საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელ მხარდებში ქართული ტრადიციული სასიმღერო კულტურის გაცნობა, შესწავლა და პოპულარიზაცია. მოხარული ვართ, რომ ამ ფესტივალს მარნეულმა უმასპინძლა“, - განაცხადა მარნეულის მუნიციპალიტეტის გამგებელმა მერამ თოფჩიშვილმა.

ფესტივალი კავშირ „ღემო-

კვიპროსში

სის“, შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტის სასწავლო ცენტრის ინიციატივით შემუშავდა, ფინანსურ მხარდაჭერას კი საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო უწევდა.

სტუდენტური დაზარალებული მოსახლეობას ზარალს სადაზღვევო კომპანია აუნაზღაურებს

გორის მუნიციპალიტეტის გამგეობისა და საკრებულოს თანამშრომლები სოფლის მეურნეობის საკონსულტაციო ცენტრის წარმომადგენლებ-

„ელისა“ და „ხორუმი“ კვიპროსში

კვიპროსის რესპუბლიკის საპორტო ქალაქ პაფოსში, აჭარის არ დელეგაციის ვიზიტის ფარგლებში, ქედის კულტურის ცენტრთან არსებულმა ვაჟთა ფოლკლორულმა ანსამბლმა „ელისამ“ და აჭარის ხალხური ცეკვის ანსამბლმა „ხორუმმა“ ქართული კულტურის პოპულარიზაციის მიზნით კონცერტი გამართეს. „ელისამ“ 12 ტრადიციული სიმღერა, ხოლო „ხორუმმა“ ძირძველი ქართული საცეკვაო ნომრები შეასრულა, რამაც დამსწრეთა აღფრთოვანება და ოვაციები დაიმსახურა.

დელეგაციას პაფოსში წარმოადგენენ ქალაქ ბათუმის მერი გიორგი ერმაკოვი, აჭარის ფინანსთა და ეკონომიკის მინისტრი დავით ბალაძე, აჭარის განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრის მოადგილე ნათია სირაბიძე.

შენახულა „შუახვევის“ მშენებლობის საკითხი

შუახვევის მუნიციპალიტეტის გამგებელი ტარიელ ებრაღიძე ხელმძღვანელ პირებთან ერთად „შუახვევის“ მშენებარე კომპანიის, შპს „აჭარისწყალი ჯორჯიას“ აღმასრულებელ დირექტორს რონი სოლბერგს და კომპანიის წარმომადგენლებს შეხვდა. შეხვედრას ესწრებოდნენ ასევე სოფელ ჩანჩხალოს მოსახლეობის წარმომადგენლები. მხარეებმა განიხილეს პესის მშენებლობის, გარემოზე ზემოქმედების მონიტორინგის, სოციალური პროექტების განხორციელებისა და სხვა საჭიროებები.

ხულოს გამგებელი იალალაშვილი არსებული მდგომარეობას გაუმჯობესებს

ხულოს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ბესიკ ბაუჩაძე და მისი მოადგილე ნოდარ მიქელაძე სხალთის, ფუშრუკაულისა და თხილვანის ადმინისტრაციულ ერთეულებში შემაჯავლი სოფლების იალალაშვილს იმყოფებოდნენ.

მუნიციპალიტეტის პრესსამსახურის ინფორმაციით, გამგებელი ბესიკ ბაუჩაძე და მისი მოადგილე ნოდარ მიქელაძე მისა და შიდა გზების მოწესრიგების სამუშაოების მიმდინარეობას და მოსახლეობის პრობლემები მოისმინა.

ზუგდიდი

43 წლის ჯეჯელავა „მართვის აკადემიის“ თავმჯდომარე და ლიდერ-ტრენერი გახლავთ. ამბობს, რომ პროექტების მენეჯმენტში 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მართალია, მისი ბიოგრაფიის გადახედვის შემდეგ აღმოვაჩინეთ, რომ მენეჯმენტთან შეხება 15 წელია, რაც აქვს და უმეტესად, პროექტების კონსულტანტად მუშაობდა, მაგრამ წერილმანებზე როგორ გამოვეციდებით. რაც შეეხება განათლების სფეროს, ბატონი სანდრო ჯეჯელავა მეტად ცნობილია პროფესიონალური ტრენინგებით, რომლებიც მოიცავს ლიდერობას, გაყიდვების მართვას, დროის მართვას და ა.შ.

ჯეჯელავას ტრენინგ-ლექციათა ერთ დიდ მონაკვეთს – „მიერთვით გომბეშო“ ჰქვია. მსგავსი სახის ტრენინგები დღეს მრავლად ტარდება და ბევრს

ვისაც ტრენინგს უტარებდა, მაქვს კითხვა: ქართულად ვეღარ იგებს სათქმელს სტუდენტობის ელიტა თუ ჩვენი ახლადგამოცხვარი მინისტრი ვერ საუბრობს ქართულად?

ლოგიკასთანაც ვერ აქვს საქმე მთლად კარგად ჩვენს მინისტრს: სტუდენტებს, როგორც უკვე აღვნიშნე, მოახსენა ელიტა ბრძანებით თქვენ ქართველი სტუდენტობისო და თქვენ თუ არ გააკეთებთ კარგ ბიზნესს (ტრენინგის თემა იყო ბიზნესი და სიყვარული), აბა, სხვა ვინდა გააკეთებსო და იქვე, ცოტა მოგვიანებით, რიტორი-

მინისტრმა ლექსიის დროს თითქოს ისე, სხვათა შორის ახსენა ოჯახური ცხოვრება და როგორ კონტექსტში ახსენა... რა არის რუტინა? საყვარელი ადამიანის გვერდით გაღვიძება? შვილების აღზრდაა რუტინა? მერე ასევე სხვათა შორის ამბობს: ის რომ უბედური არ ხარ, არ ნიშნავს, რომ ბედნიერი ხარ, როცა უბედური არ ხარ - მაგას არ უბედური ჰქვიაო... როცა დედას შვილი ეყოლება, ის არ უბედურია და არა ბედნიერი, ბედნიერი მხოლოდ ის დედაა, რომლის შვილზეც იტყვიან რა დედამ გაზარდაო... ჯერ ერთი, დედის-

„მიერთვით გომბეშო“!

აქვს შესაბამისი კურსი შემუშავებული, მაგრამ მინისტრობა მხოლოდ ბატონმა სანდრომ დაიმსახურა, ამიტომ გადავწყვიტე მისი ტრენინგების ვიდეოჩანაწერები მენახა. ვნახე და დავრწმუნდი, რომ ბატონ პრემიერს არასოდეს მოუსმენია ამ ადამიანის ტრენინგ-კურსი (ან უარესი), რადგან ამ კაცს არათუ არავითარი შეხება არ ჰქონდა განათლების სისტემასთან, მეტიც, არც უნდა ჰქონოდა არასოდეს...

დავიწყეთ იმით, რომ ქართულად ვერ და არ მეტყველებს, ნუ „ეხლა“ და „ახლა“-ს შორის რომელია მართებული ფორმა, მაგის არცოდნა ისევე და ისევე წერილმანად ჩავთვალეთ და არ გამოვეკიდეთ, მაგრამ გთავაზობთ სიტყვების არასრულ ჩამონათვალს, რომლებიც ჩვენი მოძველებილი მინისტრის მხოლოდ ერთი ტრენინგის მოსმენისას ამოვიწერე: დვიფენიობა, ნავაროჩენი, ნავაროტკები, ხოლხე, ბუკეტი, ლოხი, კაროჩე, ბლატაობა, კაიფი, პაზოლდუ, პროსტო, ყოლკა, ჯინა (საერთოდ გაურკვეველი წარმომავლობის ფორმა).

მესმის, როცა გაუნათლებელ, დაბალი ინტელექტის მქონე ჯგუფთან შედინარ სამუშაოდ, ცდილობს მისი სიტყვებით აუხსნას სათქმელი, მაგრამ ეს ტრენინგი წაიკითხა „გაუ“-ში და დასაწყისშივე აღნიშნა „გაუ“-ს სტუდენტები ქართველი სტუდენტების ელიტა ხართო... თუ ელიტად თვლიდა იმ ადამიანებს,

კულ კითხვას სვამს სტუდენტებთან: ბიზნესს ვინც გასწავლით, ბიზნესის აზრზე არიან? რამე გაუკეთებთ? ვინ გასწავლით, რატომ უნდა გასწავლოთ იმან, ვისაც არაფერი გაუკეთებია?

ოპო, ანუ ამ სტუდენტებს არაპროფესიონალი ლექტორები ჰყავთ? და მინც ელიტარული სტუდენტები არიან!..

ოპო, ბილ გეითსი უნდა მოვიწვიოთ ლექტორად? და თქვენ რომ კითხულობთ ბიზნესზე ტენინგებს, მაჩვენეთ თქვენი წარმატებული ბიზნესი, ბატონო სანდრო, სად არის? ანუ ქართულ ენას ვინც გვასწავლის, შედეგები უნდა ჰქონდეს დაწერილი? მათემატიკა აინშტაინმა უნდა წაგვიკითხოს? მუსიკა ბეთჰოვენმა გვასწავლოს? უპატივცემულობას უნერგავთ იმ ადამიანების მიმართ, რომელთა პატივისცემაც თუ არ ექნებათ, განათლებას ვერ მიიღებენ...

თქვენ ოცნება არ იცითო... უმეტესად ოცნებობთ იმაზე, რომ დაამთავროთ სასწავლებელი, დაიწყეთ სამსახური, იყოლოთ ოჯახი... ისწავლით მენეჯმენტს და ათას უბედურებას (?), მერე შექმნით ოჯახს, რომელიც რუტინაა ყოველდღიური, აბა, ფერივერკებს ოჯახურ ცხოვრებაში მხოლოდ პოლიველში აჩვენებენო... იქამდეც კი ვერ მიდიხართ, რომ დიდ ჯიშზე იოცნებოთ, რადგან სკოლაში მასწავლებელმა გასწავლათ, რომ შავი ჯიპი მხოლოდ ვირიშვილებს აქვთო...

ვის ყველა შვილი ბედნიერებაა, ბატონო სანდრო, მეორეც, რას ნიშნავს თქვენთვის კარგი შვილი, ამას ქვემოთ ავხსნი...

შობლების, უფროსი და-ძმების და ზოგადად, უფროსი ადამიანის რჩევა-დარიგებებს გსურთ, რომ მოაშორეთ ახალგაზრდობა. ჯიუტი უნდა იყო, მერე რა, ეს სიჯიუტე განა შენი გაუნათლებლობის ბრალია, უბრალოდ 2000 წელს შემდეგ დაიბადე და ასეთი უნდა იყო, ამიტომ თქვენ სხვა ჯიშის ხართო, (პო, არ მოგესმათ, ჩვენი შვილები და შვილიშვილები არიან სხვა ჯიშის) და თქვენი უფროსი და-ძმები და შობლები სხვა ჯიშისანი არიანო: „დედა ვერ გაიგებს, რას ეუბნები მაზიანზე, იმიტომ რომ სხვა ჯიშისაა ფუნდამენტურად“...

არ ვიცი, ახლა კითხვისას თქვენ რას ფიქრობთ, მაგრამ მე როცა მოვისმინე დამბურძგლა და ახლაც მბურძგლავს ამ სტრიქონების წერისას, ანუ ჩვენი სისხლი და ხორცი სხვა ჯიშია, ანუ ჩვენი თაობა და ჯიშის სანამ ფიზიკურად ამოწყდება, მანამდე მორალურად უნდა ჩამოიწეროს, მორალურად უნდა გაირიფოს, არასაჭიროა, ბარიერია ამ თავისუფალი, ჯიუტი „მილენიუმის თაობისთვის“...

მინისტრს თავს მათემატიკოსად მიიჩნევს და ამბობს: „ადამიანს პა რაშოტუ დაქორწინება სურდა, მაგრამ არ გამოუვიდა, რადგან ჰუმანიტარი იყო“ – მათემატიკაში ყველაფერი გამზადებული დაგხვდათ ბატო-

ნო სანდრო, ოცამდე ამოცანაა სულ დარჩენილი ამოსახსნელი, დანარჩენი მზა ფორმულებია, რაც შეეხება ჰუმანიტარებს, ზუსტად ისინი ცდილობენ საუკუნეების მანძილზე, რომ თაობათა შორის დაპირისპირება აღმოფხვრას, თაობები მაქსიმალურად ახლოს იყვნენ ერთმანეთთან, მაგრამ თქვენ ეგ საიდან გეცოდინებათ, კლასიკოსების შედეგები დაობებულია თქვენთვის, თუმცა თქვენც გყოლიათ ერთი საყვარელი პოეტი, რომელსაც ციტირებთ ხოლმე: „ვასო ფხაკაძის ლექსი გამახსენდა: მე კი არა მიშავსო და შენ რა გეშველება, მექვე თაობის აიფონი რომ გამოვაო“... ბიჭოს, ბიჭოს, ვასო ფხაკაძის ლექსი გამახსენდაო, ლექსი გამახსენდაო... ვასო ძალიან კარგი კომიკოსია, მაგრამ, ალბათ, თავადაც ჯერ გაეცინება და მერე შერცხვება, რომ განათლების მინისტრი იუმორისტული შოუსთვის მის დაწერილ „ლექსებს“ ციტირებს...

ჩემმა ამერიკელმა მეგობარმა მითხრა, თბილისში ნიჭით, სამ ლარად ერთ ჭიქა ყავას დალევო... აქედან დასკვნაო, ნიჭი კაი რამეა, მაგრამ ნიჭის ლომბარდი არ იძლევა თანხას, მაქსიმუმ, ბუბლიკი მოგცენო...

მაგრამ, ვინ გეხმარება მოზარდს მსოფლმხედველობის ჩამოყალიბებაში? უფროსი და-ძმა და დედ-მამა ვერ დაგეხმარებინ თურმე, ვერც უფროსი კოლეგები, ეს ტიპები აზრზე არ არიან, ვინ ხართ, რას წარმოადგენთ და რა ჯიშის ხართო...

დემოგრაფიული პრობლემებიც გამოუკვლევეია ჩვენს მინისტრს: ახლა დემოგრაფიული ორმო გვაქვსო, რადგან 90-იანი წლები მძიმე იყო და შობადობა ქვეყანაში შემცირდა, მაგრამ ეს თქვენთვის კარგია, რადგან ნაკლები კონკურენტი გეყოლებათ კარიერის შექმნისკენ გზაზეო...

ბავშვებისთვის და ახალგაზრდებისთვის დაგზავნილი სანდრო ჯეჯელავას მესიჯებიდან, მაგრამ ყველაზე საშიში მანც ისაა, რომ მინისტრს თავის მოკატუნება სცოდნია და უფროსი თაობის ადამიანებთან სულ სხვაგვარად საუბრობს...

გადაცემა „პოლიტიკაში“ ბრძანდებოდა სტუმრად და გულისგამგმირავად აღწერა, რომ ჩვენს საზოგადოებაში პატივს აღარ სცემენ პედაგოგებს, ღირსებად აღარ თვლიან მასწავლებლობასო... აბა, ბატონო, ქამელიონი, რომელიც ძალიან ჰგავს გომბეშოს, მისივე წერილების ციკლიდან „მიერთვით გომბეშო“.

მაგრამ კვლავ მინისტრს მოეუხმინოთ: ოთხ თვეში არჩევნებია, მაგრამ მე არჩევნების მერეც ვაპირებ, რომ განათლების სამინისტროს უუხელმძღვანელო.

ოთხი თვე ბევრია, ბატონო მინისტრო, მაქსიმუმ, სექტემბრამდე შეგვიძლია ავითანოთ, რადგან ზაფხულში სასწავლო პროცესებისგან მოშორებით, იმედაა, ბევრის დაშავებას ვერ მოასწრებთ...

ბატონმა სანდრომ ბავშობაში მუდამ იმას ვამბობდი, რა ბედნიერია, ვისაც აკვარიუმი აქვს, ყველა დღე თევზს ჭამსო... და ამ კაცს ჩავაბარეთ ბავშვებით სავსე „აკვარიუმი“?

აი, ახლა, მე მივირთვი გომბეშო... იმათთვის, რომლებსაც არ ჰქონიათ პატივი, მოესმინათ ბატონი სანდროს ტრენინგები, განვმარტავ, რომ ასე ქვია მინისტრის ერთ-ერთ ტრენინგს, სადაც საუბარია იმაზე, რომ გომბეშო არის დღის წესრიგში ყველაზე უსიამოვნო საქმე.. ამიტომ, გომბეშო ბოლოსკენ კი არ უნდა მოვიტოვოთ, არამედ დასაწყისშივე უნდა შევანარაშოთ, რომ მერე სულ სასიამოვნო საქმეები დაგვრჩეს მოსაგვარებელი... თან კარგ ხასიათზეც დაგვტოვებთ, რადგან რთული და მძიმე საქმის მოგვარების შემდეგ, ადამიანები მუდამ კარგ ხასიათზე დგებიან..

ჰოდა, მივირთვი გომბეშო, თუმცა რატომღაც ხასიათი ვერ გამომიკეთდა... მინდა, მართლაც გულწრფელად მინდა, რომ გომბეშოებით კვება შევწყვიტო და ბატონი მინისტრი აწი მანც მოეგოს გონს და სულ სასიამოვნო თემები გავაშუქოთ...

თამაზა კვიციანი
555 46 08 04

მახსოვს პირველად სიტყვა „შეჩემა“, რომ გავიგონე, შემდეგ თუ მერვეკლასელი ვიყავი... ეს ისეთი კონტექსტში მოვიხსენიე და ისეთი გამომეტყველები, რომ გადავწყვიტე, მიმართვის ახალი ფორმაა-თქო, ნუ, დაახლოებით, შენ, ჩემო კარგო მეგობარო, ან შენ, ჩემო კარგო... მაგრამ, რაკი ეჭვი შევიტანე, რომ მთლად დახვეწილი ფორმა არ უნდა ყოფილიყო, მაინც ჯერ მამასთან დავტესტე... მას შემდეგ, გამეორების სურვილი აღარ გამჩენია...

ახლა უკვე 21-ე საუკუნეა, ახლა დემოკრატიულ ქვეყანაში ვცხოვრობთ, ახლა ევროპასთან უვიზო მიმოსვლას ვვლოდებით, ახლა კანონიერი ქურდები აღარ წყვეტენ ვინ მტყუანია და ვინ მართალი და თითქოს უფრო განვითარებულნი, უფრო კულტურულნი უნდა ვიყოთ, პო?

ნურას უკაცრავად... რამდენი და როგორი გინება და ლანძვაც ახლა მესმის, არ

კარის მხატვრები და კარის პოეტები, კარის რექტორები და ტრაკის ჭიები, კარის ფილოსოფოსები და პარამპანის ურცხვი კაცები, ქალები – მუდამ იყვნენ და მუდამ იქნებიან, ყველაფერი ყლღავე ჰკიდიათ, მაშინაც, როცა ასო არც გააჩნიათ!”

ყოფილი მინისტრის მეუღლე, რა თქმა უნდა, თავის წარმონეხის შანსს ხელიდან ვერ გაუშვებდა და “ფეისბუქის” საკუთარ გვერდზე მაშინვე უპასუხა:

„მე მინტერესებს, თქვენ როდის ნახეთ თქვენი ასო ბოლოს, ბატონო..?“

სიამოვნება, ან არ მიიღოთ. ლედი გაგა ამბობს, რომ ვაგინალური სექსი საერთოდ არ აქვს, იმიტომ რომ პენეტრაციის დროს მისი ნიჭი გაფრინდება. რას აშავეებს?“

ერთმა მსახიობმა კი, ასე უპასუხა იმ ადამიანებს, რომლებმაც დაჯილდოების ცერემონიაზე მისი ჩამინების ფაქტი გააპროტესტეს: „მაგათი დედა მოვტან, მეძინა, ხომ არ ჩაიფის“...

უხეში და უხამსი გამონათქვამები მოდოდ ითვლება, ეტყობა... საერთოდ, უცნაური ქვეყანა ვართ, როცა ვინმე რამე ისეთს ამბობს, რაც მიუღებელია,

თვითგანადგურების ზღვარზე

ლენაქემ როგორ შეეხნენ, ჩემი ლენა მოვ..ან?!

გამიგია არასოდეს, არც 90-იან და არც 2000-იან წლებში... თან უცნაური ისაა, რომ ადრე თუ გინება შეიძლებოდა მოგესმინა ქუჩაში, ე.წ. უსაქმურების ბირჟაზე, ახლა გვესმის ტელევიზიიდან, ვკითხულობთ ცნობილი ადამიანების ფეისბუქ-გვერდებზე.

მახსოვს, ერთმა პოლიტიკოსმა ტელეგადაცემის დროს ჟურნალისტ გოგონას რომ უთხრა: – რა ყობას მეკითხებითო – სუნთქვა შემეკრა, ახლა ან რეკლამას გაუშვებენ, ან ჟურნალისტი უხეშად უპასუხებს-თქო, გავიფიქრე და დავიძაბე, მაგრამ ჟურნალისტმა მშვიდად უპასუხა: არა, რატომ არის ეს კითხვა ყეობაო...

ზოგჯერ მგონია, რომ ბილწიტივარობაში ერთმანეთს ვეჯიბრებით... არა, სიტყვებს უკვე ვეღარ მოვიგონებთ ახალს, იმიტომ, რომ ყველა ცუდი სიტყვა უკვე ნათქვამია ხმამაღლა და რიხით, მაგრამ კონტექსტები შეგვიძლია ახალ-ახალი მოვიგონოთ:

ერთ-ერთი ყოფილი მინისტრის და მისი მეუღლის ფოტოზე, ასევე ერთ-ერთმა რეჟისორმა კომენტარი გააკეთა: “კარისკაცები და კარის ქალები,

ვერ და არ გამოვტოვებ ერთ ცნობილ ნაციონალ ქალბატონს, რომელმაც ასევე ტელევიზორში წაიკითხა შემდეგი ტექსტი: „როგორც გინდათ ისე გამიგეთ, მირჩევნია დამოუკიდებელ საქართველოში ვიცხოვრო, სადაც თუნდაც პატიმრებს ტ-ნავენ, ვიდრე იმ საქართველოში, რომელიც რუსეთს ეყოლება წაკუზული... თუ არჩევანია გასაკეთებელი, მე ბარიგის მოტუნა მირჩევნია, ჩემი სამშობლოს მოტუნას“.

ძალიან საინტერესოა ერთ-ერთი ტელევიზიის დირექტორის ფრაზებიც: ფეისბუქზე პოლიტიკოსთან კამათისას: „რას ვერ მიხვდი? თავს ი...ლევენ თუ მე მა...ლევენ?“ და ჟურნალისტის უტაქტო ზემორობაზე: “მითხრეს რაც იყო ჩემს ჟურნალისტზე და გადავახვიე. ისე მაგას რა მაყურებინებდა, უნიჭო ვადაგასული სირების ვლანაობას...“

ცნობილი პოლიტიკოსის არანაკლებ ცნობილი მეუღლე საკუთარ ფეისბუქზე წერს: „ვიცო რაღაღური სექსი მოსწონს, იმისთვის კარგია. ვინც ამბობს, რომ ცოლს ორალურ სექსს არ აკადრებს, იმისთვის ცუდი დაწინარდით, მოუშვით და მიიღეთ

ეს ყოველთვის „სეცკობად“ აღიქმება... არ ვიცი, ცოტა ხანში, შეიძლება, უხამსობა იმდენად მისაღები აღმოჩნდეს, რომ აღარავის გაუკვირდეს... დღეს თუ ლექსიკური მარაგის სიმწირეა სერიოზული პრობლემა, ალბათ, მერე, ლექსიკური მარაგი რამდენიმე ასეულ სიტყვამდე დავა...“

2001 წელს ყურადღების ცენტრში მოპოლიტიკოსო მორეზიდენტო ფილოსოფოსის ფილოსოფიური წერილი მოექცა, აი, ერთი ამონარიდი: „ერი, რომელიც ყველას უყვარს და ყველას ეცოდება... მაგრამ, რომელსაც ვერ შევლიან საკუთარი სისულელის, სიჯიუტის და სიჩლუნგის გამო. დიაგნოზი ერთმნიშვნელოვანია: გონებრივი სისუსტე, მსუბუქი დებილობის ფორმით, ანუ ფაქტობრივი მდგომარეობა, როდესაც ადამიანის ფსიქიკური განვითარება ჩერდება გარკვეულ ადრეულ ეტაპზე და არ აღწევს ზრდასრულ მდგომარეობამდე. ზრდასრული ადამიანის ტანი და სუსტი, ადრეული ასაკისთვის შესაფერისი აზროვნება – აი, საქართველოს მოსახლეობის, ქართველი ერის დღევანდელი მდგომარეობა“...

მთლად ამასაც ნუ დაუჯერებთ, მერე რა, რომ წაიპოლიტიკოსებს, მერე რა, რომ წაიფილოსოფოსებს... მერე რა, რომ წაიპრეზიდენტებს... დებილობი არ ვართ, გენაცვალე, ამბიცი-

ურები ვართ, ამპარტაუნები და მოდას გადაყოლილნი... მაგრამ, ასე თუ გავაგრძელებთ, ალბათ, აგვიხდება მისი სიტყვები და გამოვდებილდებით...“

ერთ-ერთ ქართულ ფორუმზე იღო გამოკითხვის შედეგი, კითხვა ასე იყო ფორმულირებული: „მისაღებია ქუჩაში გინება: ჩემი დედა ... და ეგეთები?“

15 ადამიანმა უპასუხა: კი, ამით არაფერი შევდება.

119-მა: მარაზშია და მეტი არაფერი.

53-მა: მკიდა, კისერიც უტეხიათ.

თავიდან ცოტა კულტურულად შემოაპარეს ქართველებმა დაგინება – აუ, დედაჩემი იყოს ჩემი ცოლიო, ან მამაჩემს გავყვე ცოლადო...

მერე? მერე „გაუტკბათ“, ახლა, ყველაფერს ერთმება ეს „ჩემი დედა“...

აუ, რა მაგარი ამინდია, ჩემი დედა მოვტან; აუ დედაჩემმა რა კაი საჩუქარი გამიკეთა, ჩემი დედა მოვტან; რა გოლი ვერ გაიტანეს, ჩემი დედა მოვტან. ჩემი ცოლი კარტოშკას წვაგს... აუ, ჩემი დედა მოვტან... დედაჩემს როგორ შეეხნენ, ჩემი დედა მოვტან?!

თავის მართლება ვიცით შეუდარებელი: ყველაფერს დასავლეთის ან ამერიკის გავლენას ვაბრალებთ, ყველფერზე პასუხი გვაქვს, რა მოხდა, 21-ე საუკუნეა, ეგ გიკვირს?! 21-ე საუკუნე რომ არის და მინიმუმ,

21 საუკუნე და მეტი რომ მოდიხარ, მეტი არ მოგეთხოვება? დასავლეთში თუ რომელიმე პოლიტიკოსი ან საზოგადო სახე აღელდება და შეუფერებელ სიტყვას იტყვის, დამშვიდებული, უმაღვე ბოდიშს მოიხდის, რადგან იცის, ამომრჩეველთა ხმას დაკარგავს, თუ ასე გააგრძელებს... ამერიკაში ჯანვტ ჯექსონს კაბის თასმა რომ ჩამოუვარდა და მკერდი მოუშემვლდა, ჯარიმა დაუწესეს, საქართველოში კი ლანძვაც მოსულა და გინებაც, მერე მაგინებელის და გინებულის ქეიფიც ერთად, შიშველი ტაკოს და მკერდის ჩვენებაც მოსულა ტელეეუთერთ და ბევრი ისეთი რამ, რის უფლებასაც დასავლეთში თავს არ მისცემენ...

და ქართველებს, აი იმ „53“ მკიდა ქართველებს განსაკუთრებით, ძალიან გვიყვარს გამოთქმა – ხომ გეუბნებოდი?!

მე არ შემიძლია გაჭირვებულ ადამიანს ფეხი დავადგა, ამიტომ, ხომ გეუბნებოდი-თქო, არ გეტყვი, ახლა გეუბნები, ახლა!... ზღვარზე ვართ, ტრადიციების, გენის, ჯიშის დაკარგვის ზღვარზე!

რასაც ჩვენ ვაკეთებთ, ეს თვითგანადგურებას, თვითლიკვიდაციას ჰგავს, ქართველებო და ცოტა აზრზე მოდიო – ზღვარზე ვართ!

თაყუნა კოჟელავა
555 46 08 04

დასავლეთი უოკშია: რუსეთმა ნატოს წყაღვევა ნავების საიდუმლო ბაზა შეიძინა!

დასავლეთის პრესასა და სოციალურ ქსელებში დიდი ხმაურია ატეხილი: ვერაგმა რუსებმა დაიკავეს სმხედრო-საზღვაო ბაზა, რომელსაც ნატო სსრ კავშირთან დაპირისპირებისთვის აშენებდა და ამ მშენებლობაზე ნახევარი მილიარდი დოლარი დახარჯა! ყველაზე სანყენი კი ნატოელებისთვის ის გახლავთ, რომ ჩრდილოამერიკულ საიდუმლო ბაზაზე რუსული ხომალდების ყოფნა ისეა გაფორმებული, რომ მათ იქიდან გამოდევნას ვერც ერთი სასამართლო ვერ შეძლებს. რა მოხდა სინამდვილეში?

აუქსიონზე გაყიდვა
ეს ბაზა ჩრდილოეთის მივარდნილ მხარეში, ნორვეგიული ტრომსეს მახლობლად, 60-იანი წლების ბილოს აშენდა. ბაზის აშენება იმ დროისთვის უზარმაზარი თანხა – 500 მლნ აშშ-ის დოლარი დაჯდა. კლდეებში იჭრებოდა გვირაბები, ეწყობოდა ნავმისადგომები, რომლებიც აღჭურვილი იყო მრავალრიცხოვანი აპარატურით. ნატოს წყაღვევა ნავებს შეეძლოთ იქ თავი შეეფარებინათ, შეეცდოთ სურსათ-სანოვაგის, საწვავის და სხვა საჭიროებების მარაგი, ჩაეტარებინათ წვრილმანი რემონტი.
გეოგრაფიული მდებარეობის გამო ოლავესკერნი შესანიშნავი საყრდენი პუნქტი გახლდათ საბჭოთა სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ჩრდილოეთის ზღვაში სათვალთვალოდ და მის შესაკავებლად. წყალში გასულ ნატოს სუბმარინებს სწრაფად შეეძლოთ საბჭოთა ხომალდებისთვის ნორვეგიის ზღვისკენ და დასავლეთი ნახევარსფეროსკენ გზის გადაკეტვა, მაგრამ უკანასკნელ ხანს ამ კლდოვან ნაპირთან წყაღვევა ნავს ვერ შეზღუდებდა. 2009 წელს საიდუმლო სამხედრო ობიექტი აუქციონის წესით გაიყიდა. ნატოში იმსჯელეს, რომ რუსეთი საფრთხეს აღარ წარმოადგენდა, ის დამარცხდა უპირობოდ და სრულიად. პოდა, გადაწყვიტეს, რომ ამ გვირაბებისთვის ფულის გადახდა საჭირო აღარ იყო.
სხვათა შორის, მყიდველი მალევე არ გამოჩენილა. განცხადება დიდხანს იყო ინტერნეტ-აუქციონზე განთავსებული

ნახმარი მანქანებისა და ყავის სახარშების გვერდით. ლოტის ფასი სულ უფრო და უფრო ქვევით იწვედა. საწყისი ფასიდან, 12 მლნ-დან, ფასი 4,4 მლნ ევრომდე დაეცა – სწორედ ამ ფასად შეიძინა ნატოს ბაზა 2012 წელს ნორვეგიელმა ბიზნესმენმა გუნარ ვილჰელმსენმა.
ბაზის ტერიტორია 25 ათას კვ.მ-ს შეადგენს, 3 000 კვ.მ ღრმაწყლიანი ნავმისადგომებით, 124 კეთილმოწყობილი სასტუმროს ნომრით ყოფილ ყაზარმაში
ნამდვილი სიბიძე
იცით, ვინ გაყიდა ბაზა? ნატოს ამჟამინდელმა გენერალურმა მდივანმა იენს სტოლტენბერგმა, იგი მაშინ ნორვეგიის პრემიერ-მინისტრი იყო. სტოლტენბერგი მაშინ, ალბათ, განარებულ იყო, ეს საეჭვო შემკვიდრება თავიდან რომ მოიშორა. მაგრამ, მოგვიანებით, როცა ოლავესკერნთან რეიდზე სულ უფრო და უფრო ხშირად ჩნდებოდა რუსული დროშა, იგი გამოფხიზლდა. ეს იყო სამეცნიერო-კვლევითი ხომალდები „აკადემიკოსი ნემჩინოვი“ და „აკადემიკოსი შატსკი“. ნორვეგიელებმა იეჭვეს, რომ ეს ხომალდები თავდაცვის სამინისტროსთვის მუშაობდნენ.
თავად სტოლტენბერგი იმ დროისთვის უკვე ბრიუსელში გაემგზავრა, ხოლო ადგილობრივი მაცხოვრებლები ფრიად განარებულები იყვნენ ახლომახლო სოფლების ეკონომიკური რენესანსის მოლოდინით. სამხედროები კი შემფოთდნენ – რუსეთი კვლავ იბრუნებს ძალებს, აღადგენს სამხედრო

ფლოტს. ვაითუ, რუსულმა სუბმარინებმა ნორვეგიის ფიორდებშიც დაიწყონ რეიდები!
– ჩვენ გავეყიდეთ წყაღვევა ნავების ერთადერთი ღირსეული ბაზა, უარი ვთქვით უმნიშვნელოვანეს პლაცდარზე. ეს სუფთა წყლის სიგიჟეა! – განაცხადა ადმირალმა ეინარ სკორგენმა, ნორვეგიის ჩრდილოეთის ძალების ყოფილმა მთავარსარდალმა.
მთავრობამ ვილჰელმსენს პრეტენზიები წაუყენა, ბიზნესმენმა ყველა მათგანის გაქარწყლება შეძლო წარმოდგენილი დოკუმენტების საფუძველზე. ნორვეგიის ხელისუფლება საკუთარი გადაწყვეტილების ხაფანგში გაება, როდესაც ჩათვალა, რომ ოლავესკერნი ქვეყნისთვის არავითარ ფასეულობას არ წარმოადგენდა.
ბოლოს და ბოლოს, ნატოელებმა აღიარეს, რომ ბაზის დაბრუნება სასამართლოს გზითაც კი უპერსპექტივოა.
– ქონების მფლობელს უფლება აქვს, სურვილისამებრ გამოიყენოს, თავისი საკუთრება, – განაცხადა ნორვეგიის თავდაცვის მინისტრის მრჩეველმა ოდუნ ჰალვორსენმა. – ჩვენ უფლებამოსილები არ ვართ, დავაწესოთ ბაზაზე სამოქალაქო ხომალდების შესვლაზე შეზღუდვა.
სხვა ინვესტორები
ბევრი მცდელობის მიუხედავად, რეალური მეპატრონის ვინაობის დადგენა ვერ მოხერხდა. ხომალდები „აკადემიკოსი ნემჩინოვი“ და „აკადემიკოსი შატსკი“ „როსგეოლოგის“ დაქვემდებარებაში მყოფ

სტრუქტურულ ერთეულს «Севморнефтегеофизика»-ს ეკუთვნის, რომელიც მურმანსკში მდებარეობს.
გუნარ ვილჰელმსენიც არაფერს ამბობს, ეს კომერციული საიდუმლოაო, მაგრამ, როგორც ჩანს, ოლავესკერი მხოლოდ სურსათის საწყობი და საწვავის მარაგის ადგილი როდია.
ვილჰელმსენის საიტზე ბაზის აღწერისას ერთი საინტერესო ფაქტი გამოჩნდა: როგორც ჩანს, ჯერ კიდევ 2013 წელს, ბაზის გაყიდვის შემდეგ, ოლავესკერნს სხვა ინვესტორებიც გამოუჩნდა. ე. ი. ვილჰელმსენმა ბაზის ნაწილი სხვასაც მიჰყიდა.
მაგრამ ვის? ბაზას მყიდველი სამი წლის განმავლობაში არ ჰყავდა. მაგრამ მას შემდეგ, რაც გარიგება შედგა, აქ მხოლოდ რუსეთის დროშის ქვეშ მცურავ ხომალდებს ხედავენ. ასე რომ, ოლავესკერნი რუსებმა შეიძინეს. რა თქმა უნდა, ნაწილი ვილჰელმსენსაც დარჩა. იგი იჯარით აძლევს რუსეთის ხომალდებს ნავმისადგომებს, რათა არავინ განერვიულდეს არც ნორვეგიაში და არც ნატოში. ეს ფორმალურად ზღება, რადგან, სინამდვილეში, რუსული ხომალდები „საკუთარ სახლში“ შედიან.
სინამდვილეში რისთვისაა საჭირო ეს ბაზა, ამაზე მხოლოდ ვარაუდი შეიძლება, მაგრამ ის, რომ რუსეთმა ასე ადვილად ჩაიგდო ხელში სავარაუდო მოწინააღმდეგის სუპერსა-

იდუმლო სამხედრო ობიექტი, მრავლის მთქმელია. თუ ასე გაგრძელდა, შესაძლოა, რუსეთმა პენტაგონი და ბრიუსელის ნატოს შტაბ-ბინაც შეიძინოს, ან იჯარით აიღოს... ნატოს გენერლები კი ამის შესახებ ყველაზე ბოლოს შეიტყობენ...
რუსი ზღვის მბლენი ნატოს „ბუღალში“
(რუსი სამხედრო ექსპერტის ვიქტორ ბარინცის მოსაზრება)
„რუსულ-ნორვეგიულ გარიგებას ობიექტების თვალთუ შევხედავთ, ყველაფერი სენსაციურად გამოიყურება: ნატოს უძველესი წვერი მოსკოვზე „გაიყიდა“! უცნაური კი ის არის, რომ ოლავესკერნის ყოფილ საიდუმლო სამხედრო-საზღვაო ბაზაზე რუსეთის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტები უკვე რამდენიმე წელია, იმყოფებიან, ნორვეგიის მაღალ ეშელონებში კი ხმაური მხოლოდ ახლად ატყდა. როგორც აღმოჩნდა, ყველაფერს თავისი ახსნა აქვს: ნატოს ამჟამინდელი ხელმძღვანელი იენს სტოლტენბერგი მოითხოვს, რომ ოსლომ ხელგაშლილობა გამოიჩინოს და ნატოს წევრობისთვის მისსავე ხაზინაში მოთიანნი შიდა პროდუქტის 2,2% გადარიცხოს. მოთიანად რომ არ გაჩანაგებულიყო კრიზისის გამო ისედაც გადატაკებული ნორვეგიის

რომელ სინდის-ნამუსზე გველაპარაკება ქიაბერაშვილი, რომელმაც ქართლის დედა, ჩვენი ქვეყნის სიმბოლო ლაფში ამოსვარა?!

„ნაცმოდრობის“ სექტის წევრები იმის ნაცვლად, ჩადენილ ცოდვებს ინანიებდნენ, აქეთ შეტევასე გადმოდიან. თურმე, ნუ იტყვი და, მათი ზეობის დროს ქვეყანა აყვავებული იყო, უბატონოდ ხმას არავინ არავის სცემდა, განსაკუთრებით სამართალდამცველები, ხალხი მასობრივად დასაქმებული ჰყავდათ, პენსიონერები ხომ, საერთოდ, სრულიად უზრუნველად ცხოვრობდნენ, სოფლის მეურნეობა და ეკონომიკა აყვავებული ჰქონდათ...

დაახ, ეს სექტანტი ნაცვების გამონათქვამებია. საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქე შემოგვედავება და იკითხავს, კი, მაგრამ, მაგ ხალხს სინდის-ნამუსი არ აქვთ, შუბლის ძარღვიც გაწყვეტილი?! და მართლაც იქნებია. თუმცა, ჩვენის მხრივ შეგახსენებთ, რომ მათ სინდის-ნამუსი არასოდეს ჰქონიათ, რომც ჰქონოდათ, იმწამსვე გაყიდნენ (გაიხსენეთ კახა ბენდუქიძის გამონათქვამი). რაც შეეხება შუბლის ძარღვს, არასოდეს ჰქონიათ, რადგან მხრებზე

კანდიდატად (თუმცა, საკითხავია, რომელი მათგანი გამოირჩევა მაღალი მორალით). დღეს ეს არსება შავი ფერებით ხატავს ქვეყანაში არსებულ ვითარებას და ნიანგის ცრემლებს ღვრის უმუშევრობაზე, გაძვირებულ მედიკამენტებზე, უსამართლობაზე და ა.შ.

თქვენ თუ მოკლე მახსოვრობა გაქვთ, სექტანტებო, შეგახსენებთ თქვენსავე დანაპირებ მილიონ სამუშაო ადგილს, ასდოლარიან პენსიებს, მოკლედ, სამოთხეს.

ჩვენ კი გვახსოვს ქუჩაში დახოცილი ხალხი, სასტიკად დარბეული მიტინგები და ტელევიზიები, ციხეების გაღვება, სოფლის მეურნეობის განადგურება, ტერიტორიების დაკარგვა... რომელი ერთი გაგახსენოთ?

თბილისში, ფილარმონიასთან სამკუთხედი, რომელიც თქვენი „ჭია-მერიკობის“ დროს აღმოცენდა, დღესაც მძიმე ტვირთად აწევს დედაქალაქს. კახეთის გზატკეცილი ვითომ საშვილიშვილოდ გააკეთეს, მაგრამ იქ ასფალტის საფარი

პერიოდში რამდენიმე წევრმა დატოვა „ნაცმოდრობა“, მაგრამ წარსულს რა ვუყოთ? თუნდაც გიორგი ვაშაძის საჯარო რეესტრის ხელმძღვანელობის დროს რამდენი ყალბი პირადობის მოწმობა აქვს გაცემული, ვგონებ, თავადაც არ ახსოვს. ამისთვის პასუხი არავის მოუთხოვია. სამაგიეროდ, ახლა თავი პატიოსან და ქვეყნისთვის მებრძოლ კაცად მოაქვს.

დამნაშავე რეჟიმის წარმომადგენლები და მათი სატელიტი პარტიები ახლა ტელევიზიებიდან სიცრუეს და გესლს ანთხევენ, ქვეყანა გვექცევაო, ერთხმად გაიძახიან და გამოსავალს მათი ხელისუფლებაში მოსვლით ხედავენ. სამწუხაროდ, ხელს ჩვენი კოლეგა ჟურნალისტებიც უწყობენ, ყველაფერზე ჭკუას მათ ეკითხებიან, მაგრამ მწვავე კითხვებისგან თავს იკავებენ. გასაგებია, ზოგიერთი მათგანი დიდად არის ვალში რეჟიმის წევრებთან.

საბედნიეროდ, ქართველი ხალხი ოდითგანვე გამოირჩეოდა გონიერებით. ახლაც, რამდენიც უნდა იყავანონნაცვებმა და მათმა სატელიტებმა, მიზანს ვერ მიაღწევენ, რადგანაც ჯერ კიდევ კარგად გვახსოვს მათი „საქმენი საგმირონი“. თუმცა შემოდგომის ბუზებივით ახლაც მწარედ იკბინებიან მოისურვებენ და ქვეყნისთვის ზიანის მიყენებასაც არ ერიდებიან.

ბიკ ბურღული
551 71 27 07

„საერთო გაზეთის“ იურიდიული კონსულტაცია

„საერთო გაზეთის“ მკითხველთა შეკითხვებს პასუხობს გაზეთის იურიდიული კონსულტანტი, ადვოკატი
მიშკარისა კვიციანი.
ტელ.: 2 79 63 91;
0 790 60 64 69; 5 93 78 64 69

– უკვე რამდენიმე წელია, დაკარგულია ჩემი ახლობელი. მის ცოლ-შვილს აქვს შემკვიდრეობის მიღების პრობლემა. როგორ მოვიქცეთ?

– უნდა მიმართოთ სასამართლოს პირის უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარების თაობაზე. დაეკონკრეტებთ:

მუხლი 21. პირის აღიარება უგზო-უკვლოდ დაკარგულად

1. დაინტერესებული პირის განცხადების საფუძველზე ფიზიკური პირი შეიძლება სასამართლოს გადაწყვეტილებით აღიარებულ იქნეს უგზო-უკვლოდ დაკარგულად, თუ მისი ადგილსამყოფელი უცნობია და ორი წლის მანძილზე იგი არ გამოჩენილა თავის საცხოვრებელ ადგილას. გადაწყვეტილების კანონიერ ძალაში შესვლის შემდეგ კანონით შემკვიდრეობის მოპოვებენ უფლებამოსილებას, უკვლოდ დაკარგულის ქონება მართონ მინდობილი საკუთრების სახით, მათ შორის, მიიღონ მისგან სარგებელი. ამ ქონებიდან მიეცემა სარჩო უგზო-უკვლოდ დაკარგულის რჩენაზე მყოფ პირებს და დაიფარება ვალები.

2. უგზო-უკვლოდ დაკარგულად აღიარებული პირის დაბრუნების ან მისი ადგილსამყოფლის აღმოჩენის შემთხვევაში უქმდება სასამართლოს გადაწყვეტილება მისი ქონების მართვის შესახებ. მეურნეობის სათანადო გაძლოთ მიღებული სარგებლის ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება მას არა აქვს.

* * *

– როგორ ხდება ვადების გამოთვლა სამოქალაქო სამართალში?

– საინტერესო შეკითხვაა. თემა აქტუალურია, რადგან ბევრმა არ იცის ვადების საკითხი და უშვებს სერიოზულ სამართლებრივ შეცდომებს. ეს რომ არ მოხდეს, გთხოვთ, ყურადღებით გაეცნოთ ქვემოთ მითითებულს:

მუხლი 122. ვადის დასაწყისის აღმნიშვნელი დრო

თუ ვადის დასაწყისად აღებულია ესა თუ ის მოვლენა ან დღის რომელიმე მონაკვეთი, მაშინ ვადის გამოთვლისას არ მიეთვლება ის დღე, რომელშიც დგება ეს მოვლენა ან დღის შემთავალი დრო.

მუხლი 123. ვადის დამთავრება

1. დღეების მიხედვით განსაზღვრულია ვადა მთავრდება ვადის ბოლო დღის გასვლასთან ერთად.

2. ვადა, რომელიც განსაზღვრულია კვირების, თვეების ან რამდენიმე თვის შემცველი დროით - წლით, ნახევარი

წლით, კვარტალით, - მთავრდება ბოლო კვირის ან ბოლო თვის იმ დღის დამთავრებისთანავე, რომელიც შეესაბამება მოვლენის დადგომის დღეს ან დღის შემთავალი წელიწადის დღეს.

3. თუ თვეების მიხედვით განსაზღვრულ ვადას აკლია ვადის გასვლის აღსანიშნავი კონკრეტული დღე, მაშინ ვადა მთავრდება ამ თვის ბოლო დღის დამთავრებისას.

მუხლი 124. ცნებები

1. ნახევარი წელი ნიშნავს ექვსთვიან ვადას, კვარტალი - სამთვიან ვადას, რომელიც ათოვლება წლის დასაწყისიდან, ხოლო ნახევარი თვე - თხუთმეტდიან ვადას.

2. თუ ვადა შედგება ერთი ან რამდენიმე მთლიანი და ნახევარი თვისაგან, ბოლოს უნდა გამოითვალოს თხუთმეტი დღე.

მუხლი 125. ვადის გამოთვლა ვადის გაგრძელებისას

ვადის გაგრძელების შემთხვევაში ახალი ვადა გამოითვლება გასული ვადის დამთავრებიდან.

მუხლი 126. ვადის გამოთვლა თვეების მიხედვით

1. თუ დრო განსაზღვრულია თვეების ან წლების მიხედვით იმგვარად, რომ არ არის საჭირო მათი ერთად გასვლა, მაშინ თვე გამოითვლება ოცდაათი დღით, ხოლო წელი სამას სამოცდახუთით.

2. თვის დასაწყისად ითვლება თვის პირველი დღე, შუა თვედ - თვის მეთხუთმეტე დღე, ხოლო თვის დასასრულად - თვის ბოლო დღე.

მუხლი 127. გამოსასვლელი და სადღესასწაულო დღეები თუ მოქმედება უნდა შესრულდეს განსაზღვრულ დღეს და ეს დღე ან ვადის ბოლო დღე ემთხვევა არასამუშაო დღეს ან მოქმედების შესრულების ადგილას გამოცხადებულ სადღესასწაულო ანდა სხვა გამოსასვლელი დღეებს, მაშინ ამ დღის ნაცვლად გამოყენებულ უნდა იქნეს მომდევნო სამუშაო დღე.

* * *

– შეიძლება თუ არა ჩემი 15 წლის ქალიშვილი მშობლების თანხმობით სამოქალაქო წესით დაქორწინდეს ვაჭზე, რომლისგანაც ბავშვს ელოდება?

– არა. ასეთი გამონაკლისი დაიშვება მხოლოდ 16 წლის ასაკიდან, მშობლების ან სხვა კანონიერი წარმომადგენლების წინასწარი წერილობითი თანხმობით / საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1108-ე მუხლის მე-2 ნაწილი/.

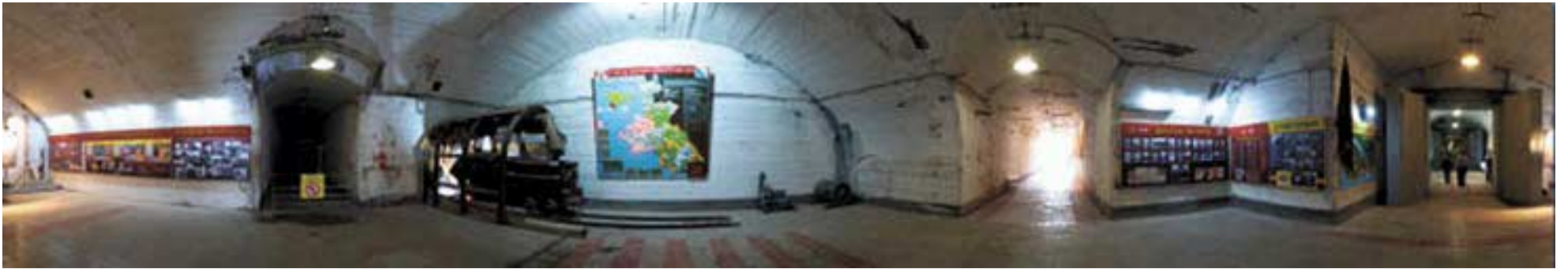
პლასტმასის, ან, უკეთეს შემთხვევაში, ხის თავები ადგათ.

რომელ სინდის-ნამუსზე უნდა ელაპარაკო არსება (აღამიანს და მით უფრო, კაცს, მას ვერ ვუწოდებთ) ჭია-ჭიაბერაშვილს, რომელმაც ქართლის დედა, ჩვენი ქვეყნის სიმბოლო, რბილად რომ ვთქვათ, ლაფში ამოსვარა. ძალღური ერთგულების დასამტკიცებლად თუ კარიერისთვის ახლო მეგობარს საკუთარ დაბადების დღეზე მირთმეული საჩუქარი მეორე დღეს ქრთამად ჩაუთვალა და სამსახურიდან იპინტრიშა!

სწორედ ასეთი ამორალური ადამიანი დაასახელეს სექტანტებმა საგარეჯოში მაჟორიტარი დეპუტატობის

კიდევ რამდენჯერმე დააგეს. ეგ კი არა და, იქ გზის მონაკვეთები დღემდე დანგრეულია. ჭაგჭაგაძის გამზირზე ასფალტის დასაგებად მუშებიც თურქეთიდან ჩამოიყვანეს ჭიაბერაშვილის მერობის თუ „მერიკობის“ დროს.

საქართველოს მოსახლეობის წინაშე დამნაშავე „ნაცმოდრობის“ ყველა წევრია — ძველიც და ახალიც. ჯერ კიდევ მაშინ, როდესაც „მოქკავშირში“ იყვნენ და თავს „ახალგაზრდა რეფორმატორებს“ უწოდებდნენ, იქიდან მოყოლებული, ყველაფერს აკეთებდნენ ქვეყნის საწინააღმდეგოდ, რათა როგორმე მოსულიყვნენ ხელისუფლებაში. ფაქტები, იცოცხლეთ, ბევრია. მართალია, ბოლო

დასავლეთი შოკშია: რუსეთმა ნაზოს წყალქვეშა ნაპების საილუმო ბაზა შეიქმნა!

22 მს.

ზაზინა და აღეკვეთათ ყოფილი პრემიერის მცდელობა, მას ოლავესერნის ბაზის გაყიდვა გაუხსენეს.

მაგრამ არსებობს კიდევ ერთი მიზეზი: ცივი ომიდან მოყოლებული, 2000-იან წლებამდე, ნორვეგიის სამხედრო-საზღვაო ძალების ბაზას ძირითადად ამერიკული წყალქვეშა ნაპები იყენებდნენ. ხოლო როდესაც ამ ბოლო წლებში რუსეთმა არქტიკაში დაბრუნების გრანდიოზული პროგრამა გაშალა, პენტაგონი მიხვდა, როგორც შეცდომა დაუშვა, როცა ასეთი მნიშვნელოვანი ობიექტი დატოვა. ნატომ ოსლოს მინიშნა, რაც შეიძლება მალე გააძეოს ოლავესერნიდან რუსეთი. ეს პრობლემა ამერიკის ჩაწოდებით გამოჩნდა ნორვეგიის პოლიტიკურ და საინფორმაციო სივრცეში.

მოკლედ, ამერიკელებს სურთ არქტიკასთან ახლოს განლაგებული სამხედრო „ბუდის“ დაბრუნება, რათა რუსეთს აღუდგინონ წინ, მაგრამ რუსი მკვლევარების ოლავესერნიდან სწრაფად გაძევების შანსი არ არსებობს, რადგან არსებობს მიწისქვეშა ბაზის იჯარით გაცემის გრძელვადიანი ხელშეკრულება და მის ვადამდე დარღვევის შემთხვევაში, ნორვეგიელები იძულებულნი იქნებიან, მოსკოვს პირსაგამტეხლო დიდი თანხა გადაუხადონ. ბაზის

იჯარისთვის რუსეთი წელიწადში დაახლოებით 20 მლნ აშშ-ის დოლარს იხდის და აქედან ნაწილი ნორვეგიის ზაზინაში შედის. სხვათა შორის, „აკადემიკოსი ნემჩინოვი“ და „აკადემიკოსი შატსკი“ ბარენცის ზღვაში სამუშაოებს ნორვეგიელი შემკვეთებისთვისაც ასრულებენ. ეს გარიგება ორივე მხარისთვის ხელსაყრელია.

რა თქმა უნდა, არასერიოზული იქნებოდა იმის მტკიცება, რომ ზღვებსა და ოკეანეებში გასული რუსი მეცნიერები, რომლებიც უნიკალურ აპარატურას ფლობენ (მათ შორის, ბატისკაფებს), მხოლოდ სეისმურ პრობლემებს იკვლევენ და ნავთობის ან გაზის საბადოებს ეძებენ და ყურადღებას არ აქცევენ მათი ძიების რაიონში მოძრავ წყალქვეშა ნაპებს ან ზომალდებს. რა თქმა უნდა, ამგვარი ინფორმაცია ფიქსირდება – ასე აკეთებენ მსოფლიოს ნებისმიერი ქვეყნის სამეცნიერო-კვლევითი ზომალდები, მათ შორის, ნორვეგიული და ამერიკულიც. მაგრამ ნორვეგიის მთავრობამ არჩევანი უნდა გააკეთოს, რა უფრო მნიშვნელოვანია მათი ქვეყნისთვის – რუსეთის მშვიდობიანი სამეცნიერო-კვლევითი ზომალდები, რომლებიც ნორვეგიის ინტერესების გათვალისწინებითაც მუშაობენ, თუ ამერიკული წყალქვეშა ნაპები, რომლებიც წყალქვეშა გამოქვაბულებში

იმალეებიან და ომის შემთხვევაში, თუ რუსეთის შეიარაღების დონესაც გაითვალისწინებთ, ეს გამოქვაბულები ძალიან ადვილად შეიძლება ნანგრევებად იქცეს.

კილევ საღ მღებარეობს მიწისქვეშა სამხედრო-საზღვაო ბაზაში?

რუსეთი

ყირიმში არსებობდა უნიკალური ნაგებობა – ობიექტი 82ГТБ (6K-825). მიწისქვეშა წყლის არხი მშრალი დოკით,

განლაგებული იყო ტავროსის მთაში, ბალაკლავაში. არხის სიგრძე 602 მ. ეტეოდა 7 წყალქვეშა ნავი. კომპლექსში შედიოდა ასევე სარემონტო-ტექნიკური ბაზა ბირთვული იარაღის შენახვა-მომსახურებისთვის. დაზურვის შემდეგ, 1993 წელს, კომპლექსის დიდი ნაწილი მაინც დაცული იყო. 2000 წელს ობიექტი უკრაინის სამხედრო-საზღვაო ძალებს გადაეცა. 1993-2003 წწ. პერიოდში ყოფილი ბაზა განადგურდა, დემონტირებულია ყველა კონსტრუქცია, რომელიც ფერად ლითონებს შეიცავდა.

შვედეთი

მიწისქვეშა სამხედრო-საზღ-

ბიც ომის პირობებში ბირთვულ იარაღს გამოიყენებდნენ. ბაზის ძირითადი სტრუქტურა 34 გვირაბი-დოკისგან შედგება, რომლის სიგრძე 20 კმ-ზე მეტია და ბალტიის ზღვის აკვატორიას უერთდება. ამჟამად ბაზა დაკონსერვებულია, ნაწილობრივ გამოიყენება, როგორც სამოქალაქო ნავსადგომი და ფლოტის დამხმარე სადგომი.

გერმანია

ბუნკერი „ვალენტინი“ წყალქვეშა ნაპების მსხვილი თავშესაფარია, რომელიც კრიგსმარინში, მდ. ვეზერზე შენდებოდა 1943-45 წლებში. გათვალისწინებული იყო ქარხნიდან

დოზელზე მომუშავე წყალქვეშა ნაპების რემონტისთვის, საწვავსაპოხი ნივთიერებების საწვობი, ნაღმებისა და ტორპედოების განყოფილება. ყველაფერი ეს

ვაო ბაზა განლაგებული იყო კუნძულ მუსკზე, შვედეთში. გათვლილი იყო წყალქვეშა ნაპების და მცირე ზომის წყალსზე და ზომალდებისთვის, რომლე-

შემოტანილი წყალქვეშა ნაპების სექციების ასაწვობად და მშენებარე სუბმარინების საპაერო თავდასხმებისგან დასაცავად. ბუნკერის სიგრძე 426 მ, სიგანე ყველაზე განიერ ნაწილში 97 მ და სიმაღლე 27 მ-ია. საზურავი მრავალრიცხოვანი რკინა-ბეტონის თაღებისგან აიწყო, რომლებიც ადგილზე მზადდებოდა. 1945 წლის 27 მარტს ბუნკერი სერიოზულად დაზიანდა ბრიტანული ავიაციის დაბომბვის დროს. 2008 წელს გფრ-ის მთავრობამ ბაზა გასაყიდად გამოიტანა. ბუნკერი კერძო ინვესტორების ჯგუფმა შეიძინა, რომლებსაც მისი მუზეუმად და ნაციზმის მსხვერპლთა მემორიალად გადაქცევა სურთ.

მოამზადა
ბელა გველსინანა
568 90 81 22

ISSN 2233-3983

9 772233 398001

იბეჭდება შპს „ასავალ-დასავალის“ სტამბაში. აგლავის 39.
E-mail: asavaliprint@yahoo.com

კონსტაქტური ფოტოგრაფი
ფაუნალენდ

ბავსვი. 8 ლ.
უფროსი. 10 ლ.

აქავე და მოაფერა

11:00 - 20:00
ტელ. 2-93-32-81

www.trogay.ru

კოლფაუნდის მოაფერი
საკაქრო მანდრი ჯითისი

FAUNA LAND